امام صادق علیه السلام هرگاه قرآن را به دست می گرفت، قبل از گشودن و تلاوت آن، چنین دعا می کرد:

أللهُمَّ انّی أشْهَدُ أنَّ هذا کتابُکَ المُنَزَلُ مِنْ عِنْدِکَ عَلی رَسولِکَ محمّد بن عبدالله، وَ کَلامُکَ النَّاطِقُ عَلی لِسانِ نَبیِّکَ، جَعَلْتَهُ هادیاً مِنْکَ الی خَلْقِکَ وَ حَبْلاً مُتَّصلاً فیما بَیْنَکَ وَ بَیْنَ عِبادِکَ. أللهمَّ إنّی نَشَرْتُ عَهْدَکَ وَ کتابَکَ، اللهمَّ فَاجْعَلْ نَظَری فیهِ عِبادَةً، وَ قِرائَتی فیهِ فِکْراً، وَ فِکْری فیه اعْتِباراً، واجْعَلْنی مِمَّن اتَّعَظَ بِبَیانِ مَواعِظِکَ فیه وَاجْتَنَبَ مَعاصیکَ، وَ لا تَطْبَعْ عِنْدَ قِرائتی عَلی سَمْعی، وَ لا تَجْعَلْ عَلی بَصَریی غِشاوَةً، وَ لا تَجْعَلْ قِرائتی قِرائَةً لا تَدَبُّرَ فیها، بَلِ اجْعَلْنی أتَدَبَّرُ آیاتِهِ وَ أحْکامَهُ، آخِذاً بِشَرائِعِ دینِکَ، وَ لا تَجْعَلْ نَظَری فیهِ غَفْلَةً وَ لا قِرائَتی هَذَراً، إنَّکَ أنْتَ الرَّؤُوفُ الرَّحیمُ.

(بحارالانوار، علاّمه مجلسی، ج ۹۲، ص ۲۰۷)

قرآن #سوره_بقره	سوره ی مبارکه ی بقره (تعداد آیات : ۲۸۶) أعُوذُ بِالله مِنَ الشّیْطَانِ الرّجِیمِ- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ
فارسی	پناه می برم به خدا از شیطان رانده شده – به نام خداوند بخشنده و مهربان
ترکی	آللاها پناه آپاریرام شیطان رجیم دَن (کی آللاه اُنی درگاهینان قوعوبدی) – آللاهین رحمان و رحیم (باغیشیدان و مهربان) آدینان (باشلیرام)
توضیحات	بسم الله الرحمن الرحیم هر سوره دَه اولین آیه ی اُ سوره حساب اُلور و فقط سوره ی «حمد»ی دَ بیر آیری و موستقیل آیه دی و آیری سوره لر ده اولین آیه دَن حساب اُلور ، سوره ی توبه دَن سورا کی بسم الله الرحمن الرحیم سیز باشدانیر، بونا گوره کی آیات برائت مشرکین بو سوره نین اولین دَه نازیل اُلوب ، امّآ سوره ی « نملی» دَه ایکی بسم الله الرحمن الرحیم واردی که بو حالت دَه تعداد ۱۱۴ بسم الله الرحمن الرحیم کی قرآنین تعداد سوره لرینن برابر اُلوب دی.

قرآن #بقره_آیه۱_۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱ – ۲: الم – ذَٰلِکَ الْکِتَابُ لَا رَیْبَ فِیهِ هُدًی لِلْمُتَّقِینَ
فارسی	الف لام میم – این است کتابی که در [حقانیت] آن هیچ تردیدی نیست [و] مایه هدایت تقواپیشگان است.

ترکی	اَلف لاَم میم – بو بیر کیتاب دیر کی اونون حق اولدیقیندآ هِچ شک و شُبه و تردید یوخ دی و تقوالی اینسان لارا هدایت وسیلَه سی دی.
توضیحات	حروف مقطعه : ۲۹ سوره قرآن کریمده موقَطّعه حروفینان باشدانیر بو حروفلار میثلی : الم – الر – ص و ... ؛ چوخلی تفسیر بو بارده بودی کی آلله تعالا بو قرآن معجزه سین إلَهَ بؤ حؤروف لارینان بیان ائلیب – و یا کی بؤ حؤروف لاردا بیر رمز واردی آلله هینان و رسولین آراسیندا – و ...

قرآن #بقره_آیه۳	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۳ : الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ
فارسی	(پرهیزکاران) آنها هستند که به غیب (آنچه از حس پوشیده و پنهان است) ایمان می‌آورند، و نماز را بر پا می‌دارند و از تمام نعمتها و مواهبی که به آنها روزی دادهایم انفاق می‌کنند.
ترکی	(باتقوا لار) اوْ کَس لَر دیللر کی غیبَ (یئعنی هر شیء کی گؤزَه گؤریک مَز) ایمان گتیریللر و نامازلارین إقامه ائلیللر و هَر شئ کی اُلارآ روزی اِلمیشیق مَردوما و آیریلارآ دا باغیش دیاللار .
توضیحات	غیب : یئعنی هر شئ کی گؤزه گؤریک مَز : الله ، مَلائیک لَر ، شیطان و ... گؤزه گؤریکمزلر امّا اُلارا باور ائلیئللر و قبول ایللر کی واردیلار إقامه ی نماز: هم اؤزلری وقتینده نمازلارین قیلاللار و هم کؤمَک ائلَلّر کی جامعه دَه دَ ناماز قیلینا و بو قَبیل ایشلرینن: نمازخانا ائحداث ائلّلر، نماز قیلانلارا احترام ائلّلر ، مَردومو دا نمازا دعوت ائلَلّر و ...

قرآن #بقره_آیه۴	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۴ : وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ
فارسی	آنها به آنچه بر تو نازل شده و آنچه پیش از تو (بر پیامبران پیشین نازل گردیده) ایمان می‌آورند، و به رستاخیز یقین دارند.
ترکی	و اُلار هر نَه سنَه (ای پیامبر) و هر نَه سنَن قاباق (قاباقکی پیغمبرلره) نازیل اولؤب ایمان وارلاریدی و آخرت (قیامت) گونی نَه دَه یقین و ائطمینان وارلاریدی.

قرآن #بقره_آیه۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۵ : أُولَئِکَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِکَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ
فارسی	آنان برخوردار از هدایتی از سوی پروردگار خویشند و آنان همان رستگارانند
ترکی	او انسانلار (مُتقی لر) بیر هدایت یولی آللاهلاریننان وار لاریدی و هم اولار دییلار کی نیجات تاپیبلار و خوشبخت اُلانلار دیلار.

قرآن #بقره_آیه۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۶ : إِنَّ الَّذِینَ کَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَیْهِمْ أَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا یُؤْمِنُونَ
فارسی	بی تردید برای کسانی که [به خدا و آیاتش] کافرند مساوی است چه [از عذاب] بیم شان دهی یا بیم شان ندهی، ایمان نمی آورند.
ترکی	او کَسلَر کی کافیر اولدولار، اُلارا فرق ائلمز کی آللاهین عذابین نان قُرخوداسان یا قُرخود میاسان ، اُلار ایمان گتیران دَئیللر (ایمان گَتیمَز لر) .

قرآن #بقره_آیه۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۷ : خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِیمٌ
فارسی	خدا [به کیفر کفرشان] بر دل ها و گوش هایشان مُهر [تیره بختی] نهاده، و بر چشم هایشان پرده ای [از تاریکی است که فروغ هدایت را نمی بینند]، و برای آنان عذابی بزرگ است.
ترکی	آللّاه (تبارک و تعالی) (کافیر لرین) اؤرئح لرینه و گولاغ لارینا و گؤوز لرینه پرده (جَهل، تَعصوب، لِجاجَت ، غُرور ، تکبُر و ... اؤز اَل لرینَن) چَکیب و اُلارا عظیملی عذابلار آماده الوب.

قرآن #بقره_آیه۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۸ : وَمِنَ النَّاسِ مَنْ یَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْیَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِینَ
فارسی	و گروهی از مردم (یعنی منافقان) گویند: ما ایمان آورده‌ایم به خدا و به روز قیامت، و حال آنکه ایمان نیاورده‌اند.

ترکی	و بیر تئعداد مَردومنان(منافق لر) دِئیللر بیز دَه آللهَ و قیامت گونینه ایمان گتیرمیشیق ، (امّا ، دوغوردان) ایمان گتیر میبلر (اُلار یالان دِئیللر)

قرآن #بقره_آیه۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۹ : يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ
فارسی	[به گمان باطلشان] می خواهند خدا و اهل ایمان را فریب دهند، در حالی که جز خودشان را فریب نمی دهند، ولی [این حقیقت را] درک نمی کنند.
ترکی	(اؤز خیال و نظرلرینده بو دِئمَگ و سوزلرینن) ایستیئللر آللاها و اُ کَسْلَرَه کی ائیمان گتیریبلر خُدعه و نیرنگ (کَلَک) وْورالا (آمّا ، فَقَد) اؤزلَرینی آللادِئیللار و بونی دَه اؤزلری بیلمیللر (دَرک ائلیئم میللر).

قرآن #بقره_آیه۱۰	سوره ی مبارکّه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۰ : فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ
فارسی	در دلِ آنان بیماری [سختی از نفاق] است، پس خدا به کیفرِ نفاقشان بر بیماریشان افزود، و برای آنان در برابر آنچه همواره دروغ می گفتند، عذابی دردناک است.
ترکی	اُلارین اؤرئک لَرینده بیر مریض چیلیک (نیفاق) واردی – آللاه دا (اؤزلرینین لجاجَدَّرینَه و نئفاق لارینا گؤرَه) بو مَریض چیلیه لَرین اُلارا چوخ إلیئیر – و اؤلارا چوخ آغریان و بَرْک عذاب وار لاریدی بؤنا گؤره کی هَم مَشه (یالان دئیلدیلر و ایمانی) یالان بیلیردیلر.

قرآن #بقره_آیه۱۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۱ : وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ
فارسی	و هنگامی که به آنها گفته شود، در زمین فساد نکنید می‌گویند ما فقط اصلاح کننده ایم.
ترکی	هَروَخ اؤلارا دِئیللر کی یئر اؤزون دَه فیساد إلَمیوز ، (جواب ورئیللر) دِئیللر کی بیز فقط مُصلِح و اصلاح إلینئیک.

قرآن	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۲ :

#بقره_آیه۱۲	أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَٰكِنْ لَا يَشْعُرُونَ
فارسی	آگاه باشید اینها همان مفسدانند ولی نمی‌فهمند.
ترکی	بیلون کی اُلار اُزلری فیساد ائلیینَدیلَر (و گَه نَه دَه ، ائیندی دَه) بؤنی بئیلمئیللَر (درک و فَهم ائلیمئیللر)
توضیحات	۱- شیطان مونافیقلَرین ائیشلَرین و اعمالرین اؤزلرئینه یاخچی ، گؤزل و صالِح لی إیش گؤرسَدیر؛ ائیشلرین ، سؤزلرین اُلار و فیکیرلرین اؤلار اؤچون تزئین ائلیئیر ، اُلارا دئیر و اُلاری بو باوره و ایطمینانه یئتیریر کی سوزون ائیشللروز و سؤزلروز صالِحلیدی، قؤخمیون و تأکیدینن گؤرون. ۲- مونافیقلر مؤمئنلَره جواب وِرمئک اؤچون و بونا گؤره کی جاماعآتی دا اؤزلرینن همراه ائلیه لر و اؤز وؤجدان لارین دا راضی ائلیه لر، دئیللر کی بیز فاسید دِئیریک بلکه دَه بئیزیم ایشلرئیمیز یاغچی دی و جامعه نی ائصلاح ائلمکدیر.

قرآن #بقره_آیه۱۳	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۳ : وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَٰكِنْ لَا يَعْلَمُونَ
فارسی	و چون به ایشان گفته شود چنانکه [سایر] مردم ایمان آورده‌اند، شما هم ایمان آورید، گویند آیا ما هم مانند کم‌خردان ایمان بیاوریم؟ بدانید که خودشان کم‌خردند، ولی نمی‌دانند.
ترکی	هَر وَخ اُلارا دِئیلَه کی ایمان گتورون ائله اؤجور کی مَردوم ایمان گئتیریبلر ، جواب دئیللر کی: بیزده آیا ایمان گتیراخ اؤجور کی سفیه لر (کم عقل و نادان مردوم لار) ایمان گتیریبلر؟ (امّا) آئییخ و آگاه اُلون کی اُلار اؤزلری سفیه دی لر و لاکین مؤنو دا بیل میللر (یا ایستمیللر کی بیله لر و عیناد لارینان قبول ائله میللر)
توضیحات	چون کی گؤرائیللر کی (ظاهیر ده) دنیالاری خطره توشیر ، منافع لری و دنیایی مقاملاری اَل دَن گئدیر بو سوزلرینان و بهانه لرینان ایمان گئتیمیللر و آلاهین دَستوراتی و احکام ائسلامینی ده قبول و ائجرا ائله میلّر ولی بونی دَه بیلمیلّر کی بو دونیا هَم مَشَلیگ دَه ائی و آیری دؤنیا دآ قاباخ دا واردی.

قرآن	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۴ :

#بقره_آیه۱۴	وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَى شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِئُونَ
فارسی	و هنگامی که با اهل ایمان دیدار کنند، گویند: ما ایمان آوردیم و چون با شیطان هایشان [که سرانِ شرک و کفرند] خلوت گزینند، گویند: بدون شک ما با شماییم، جز این نیست که ما [با تظاهر به ایمان] آنان را مسخره می کنیم.
ترکی	و هَر وَخ ایمان اهلینی گؤریللر دِئیللر بیزده ایمان گَتیرمیشیخ ، (امّا) اؤ وَخ کی اؤز شیطان صیفت یولداشلارین گئیزدین دَه گؤرئیللر اُلارا دئیللر بیز سوزونانیخ ، بیز اُلاری(مؤمئن لری) مسخره ائلیریخ.

قرآن #بقره_آیه۱۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۵ : اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ
فارسی	خداوند آنها را استهزاء می‌کند، و آنها را در طغیانشان نگه می‌دارد تا سرگردان شوند.
ترکی	آللاه اُلاری (اوز مسخره ائلمئک لرینین قاباقینا گوره مَسخره و) إستهزاء ائلیئیر و اُلاری بو طؤغیان و سرکشی لرینده ساخلیئیر کی سرگردان و آواره اُلالار.
توضیحات	بوردا دا آللّه اُلارین اُز عمللرینه و ایشلرینه و سؤزلرینه خاطیر اُلارینان بوجور ائلیئیر و إلّآ آللّه هیچ کَسه بیر ذرّه دَه (نعوذ بالله) ظولم و سیتم ائلمئز بلکه اولار آللاهین هیدایت و رحمتینَن اؤزلریین اوزاغ ائلیئللر و سرگردان اولوللار.

قرآن #بقره_آیه۱۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۶ : أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَى فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ
فارسی	آنان کسانی هستند که گمراهی را به جای هدایت خریدند، پس تجارتشان سود نکرد و از راه یافتگان [به سوی حق] نبودند.
ترکی	اولار اؤ کَس لَر دی لر کی هیدایت ائیلاهی عوضینه ضِلالت و سرگردانلیقی آلیبلار، و بو معامله و تیجارتده هئچ ایستفاده و نفع آپارامّیبلار و اولار هیدایت تاپمییبلار.
توضیحات	گنَه ده بو ضرر و زیانئلارآ اؤزلری باعئث و مؤقصییردیللر و بوجور آداملار دؤنیا و آخیرت ده زیانکار اولوللار. (فقط آللاها پناه آپاراخ)

قرآن #بقره_آیه۱۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۷ : مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِی اسْتَوْقَدَ نَاراً فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِی ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ
فارسی	آنها (منافقان) همانند کسی هستند که آتشی افروخته (تا در بیابان تاریک راه خود را پیدا کند) ولی هنگامی که آتش اطراف خود را روشن ساخت خداوند (طوفانی می‌فرستد و) آن را خاموش می‌کند، و در تاریکی وحشتناکی که چشم کار نمی‌کند آنها را رها می‌سازد.
ترکی	اولارین مَثَلی (همان منافیقلر) او کسین تَکینْ دی کی (بیر قرانلوغ یئرده) اُوت یاندئریر ، آمّا همین کی دووْره سین ایستیئر ایشئیق ائلیئه آللاه او ایشئیقی آپاریئیر و اولاری قرانلیقدا ساغلیئیر کی هچ یئری گؤره بیلمیللر.
توضیحات	بوردا دا و تامام آیات لاردا دا کی ﷲ بوجور بویورور و بو ائیشلری اولارین بارسینده گؤرئیر هامیسی بونا خاطیردی کی اولار اوز عمللری ، سؤزلری و فیکیرلرئینان باعث اولوللار ﷲ دا اولارینان بوجور رفتار ائلیئه در واقع اولارین ایئشلرینین عکسولعمل لریدی ، یئعنی خاصیت کج فهمی ، حقینان عیناد و لئجاجت ائلمئک بودی که باعئث اؤلور آلاهین هیدایت و رحمتینّن محروم اولالا وگرنه آللاه پیامبرین و قرآنین رحمتٌ للعالیمن یوللویوب و بویوروب دی. او طرف دَن دَه ائله هر کس آلاهین هدایتین قبول ائلیه ، ایمان گتیره و او فرمائیشاتا عمل ائلیئه آللاه دا بو ایشلرینه خاطیر مؤئمینلرین اَلینَن توتور ، کومئک ائلیئیر و صئراطی موسقیمینه هیدایت، ثابت قدم و عاقبت به خیر ائلیئیر چئون اولار ایستیئللر ، اَللرین آللاه طرفینه اوزادیللار و آللاه دا اولارین اللرین توتور و اوزینه طرف چَکیر؛ بوردا دا در واقع مؤئمینلرین ایئشلرینین عکسولعمل لریدی ، امّا منافیقلر و کافیرلر بوجور ایش گؤرمیللر بلکه اَللرین آللاه طرفینه آپارمیللار، برعکس ائشلیئیللر و بو دا باعئث اؤلور کی آللاه اولارین باره سینده بوجور فرمایش بویورا کی آللاه او ایشئیقی آپارئیرر، در اصل اوز عمللردی و اوزلری باعئیثدی لر.(ﷲ سنه پناه) امّا او ایشئیَق نمنه اُلاَ بیلر؟ بوجور دیئمگ اولار کی ، اُو لحظه دَه کی مُنافیق دئیلینن دئیر کی منیم دَه ایمان واریم همان بیر سوز اونو و دووْره سین ایشئیق ائلیئیر ولی چون اورئکینده مونکیر اُولور و اورئک ده قبول ائلمیر اُو لحظه دَه ایشئیق گئدیر و قرانلیق دا قالیر و هچ صئراط مستقیمی گورأمیر و تاپامیر و ﷲ دا اوزینه نیسبت وئریر و بویورور کی ﷲ او ایشئیقی آپاردی ولی در اصل او مونافیق چون اورئگینده قبول ائلَمیر اوزی باعئث خاموشی

نور ایمان اولور. (آلله سنه پناه – آلله اوزون بیزیم ده الیمیزدن توت و اوز صیراط موستقیموه‌َ هیدایت بویور و بیزی ده ثابیت قدم و عاقبت بخیر ائله – ائللاهی آمین)	

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۱۸ : صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ	قرآن #بقره_آیه۱۸
کر و لال و کورند، به این سبب آنان [از گمراهی و ضلالت به سوی هدایت و حقیقت] بازنمی گردند.	فارسی
اولار کأر ، لال و کؤردی لار، پس اولار (و بونا خاطیر ؛ قؤمراه لیقدان و سرگردان لیقدان هدایت طرفینه) قئیدمیللر.	ترکی
یئعنی هئچ یئرده قولاغ لارینان حق سوزه اعتنا ائلمیللر و اوزلری عینادلارینان حقّه قولاغ آسمیللار و ایستمیللر کی حق سوزین إشیده لر ، بونا خاطیر ده ایستمیللر کی دئیللرینه حق سوزی گتیره لر و هئچ یئرده حق سوز دانیش مازدا و حق دن دفاع ائلمزده لال ، کأر و کؤر قالاللار. نتیجه دن ده حق و حقیقتی گورمئزده و تشخیص وئره اَمّزده و حقّدن طرفه گئدللر و برعکس باطیل و ناحق سوزلری تئز إشیئدللر ، ناحق سوز لری تئکرار ائللر و باطیلدن دفاع ائللر امـّآ حقّه یئتیشـَندَه لال ، کر و کؤردیلار.	توضیحات

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۱۹ أَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ	قرآن #بقره_آیه۱۹
یا مثل آنان چون کسانی است که در بیابان، بارانی تند که در آن تاریکی و رعد و برق است بر آنان ببارد، و آنان انگشتانشان را از ترس مرگ در گوش نهند مبادا از شدت صدای صاعقه بمیرند، و خدا بر کافران احاطه دارد.	فارسی
و یا دا (اولارین – مونافیقلرین – مَثَللری بونا اوخشیئر کی) گئوْدن شئدّتلی یاغیش یاغا اونون قرانلوغی و گؤئین ائیلدیریمی شاخاندا ؛ بولار دا او شئدّتلی صَصلردَن و اؤلیمین قؤرخوسونّان بارماخلارین قولاخلارینا قویاللار؛ و آللاه کافیرلره ائحاطه وارئیدی و اولارا مؤسلطدی.	ترکی

قرآن #بقره_آیه۲۰	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۰ :** يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
فارسی	نزدیک است برق روشنی چشمهایشان را ببرد، هرگاه روشنی بینند می‌روند در آن، و چون تاریک شود بایستند، و اگر خدا می‌خواست گوش آنها را کر و چشم آنان را کور می‌ساخت، که خداوند بر هر چیز تواناست.
ترکی	اؤ رعد و برقین ایشیقی آز قالمیشدی کی اولارین گؤزلرینین ایشیقین آلآ و کور ائلیه ؛ هر وخ کی ایشئیق گلیر اولار آدّیم گوتیرئیللر و هر وخ قرانلوق اؤلور دایانیللار اگر آللّه ایستسه اؤلاری (همان رعد و برق و ائیلدئیریمنان) ائلیئه بئیلر اولارین ائشیدمئک لرین و گؤومئک لرین آپارآ (اولاری کأر و کؤر ائلیئه) چونکی آللّه هر ایشه و هر شئیه قادیر و توانادی.

قرآن #بقره_آیه۲۱	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۱ :** يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
فارسی	ای مردم پروردگار خود را پرستش کنید، آن کس که شما و پیشینیان را آفرید، تا پرهیزکار شوید.
ترکی	آی مردوم (ایّؤ هانّاس) آللاه اُوزو عیبادت ائلیبیون همون آللاهی کی سو زی و سوزدان قاباقکی اینسان لاری دا (عمله گتیریب) و خلق ائلیب بلکه با تقوا اولاسوز (و الله دان گورخوز اولآآ !).

قرآن #بقره_آیه۲۲	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۲ :** الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
فارسی	آن پروردگاری که زمین را برای شما بستری گسترده و آسمان را سقفی برافراشته قرار داد و از آسمان، آبی [مانند برف و باران] نازل کرد و به وسیله آن از میوه های گوناگون، رزق و روزی برای شما بیرون آورد؛ پس برای خدا شریکان و همتایانی قرار ندهید در حالی که می دانید [برای خدا در آفریدن و روزی دادن، شریک و همتایی وجود ندارد].

ترکی	همون الله کی یئر اؤوزن سوزا فرش تکین ائلیئب و گئوی اؤزون دا (چکئیب و) بئناء ائلیئب و گئوئیدن سو (یاغیش ، قار) گؤندرییر و سولارین گوجوئینن سوزئوچون یئردن رئزق و روزی چیخاردئیر؛ ایندی (هئچ شی و هئچ کسی) آللاها شریک (تای) توتمیون و سوز دا (بولاری) بیلیرسوز (کی آللاهین هئچ بیر شریکی یوخدی)
توضیحات	بو کی آللاه بؤیورور سوئی گئوئیدن یوللیئیر ، و یئردن کیشاورزی محصولات ، میوه جات روزی ائلیئیر . گرئک بونو دا بیلئک کی آللاه تامام بوجور ائیشلری قانون علمینن کی اوزی قرار وئرئیب اوزی بو قوانین علمینی خلق بؤیوروب ، بو ائیشلر اولارین اوزینن گؤرینئیر و هر ایشین بیر عیلّت ، سَبَب لر و قانون الهی سی دالیندا واردی و لازیم دئیر بیز ده عالم طبیعت ده موطالئعه ائلیئک و اؤ قوانین لری و عیلّت لری تاپاخ و کشف ائلیآخ بو شرطینن کی اولاردان باش تاپانان سورا ائیدعا ائلمیآخ کی بیزئیم علمی میزدی (اوندا بوجور فیکرلر بیر نوع آللاها شریک قائل اولماخ دی) بلکه بونا إقرار ائلیئک و بونو بؤ آیات قرآنیدَن دَرکُ ائلیئک کی بو خاصیت لری سوا ، یئره ، گونه ، تورپاخا ، یله و ... و تمام شئیلر کی گوزه گلئیر یا گلمئیر آلله دی کی عطا بؤیوروب و الله دی کی بولارین مالیکی و خالقیدیر نتیجه دَن الله دان تشکّور ائلیآخ ، بو نعمت لری دوز ایشلداق ، ایسراف و خرابکارلیق ائلمیآخ و گئنه ده بیز اوزئیمز گرئک آلله وئردیگی استئعدادلاری ، عقلیمیزی ایشلداق ، یول یولاجاق لاری تاپاق زحمت چکئیب ، تلاش ائلیاخ تا آللاهین نعمت لرین ألَه گتیراخ و ایستفاده ائلیاخ ، بونا گوره کی آلله بؤیوروب بو نعمت لری تمامئن سوزون ائختیاروزآ قویوب تا ایشلدسوز و اولاردان بهره مند اولاسوز.

قرآن #بقره_آیه۲۳	<u>سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۳:</u> وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
فارسی	و اگر در آنچه بر بنده خود نازل کرده ایم شک دارید پس اگر راست می گویید سوره ای مانند آن بیاورید و گواهان خود را غیر خدا فرا خوانید.
ترکی	و اگر بو قرآن آ کی اوز بنده میزه (پیامبرئه) نازئیل إلمیشیق (گوندرمیشیق) شک أوز وار (کی آلله طرفینن دئَی) ایندی سوز اؤزوز دا بیر سوره قرآن سوره سین مئیثلین ده گتئرون و بو یولدا دا اؤز شاهیدلروزو چاغیرون (و کومئک آلون) آللاه دان سوآی اگر دوز دِئیرسوز.

قرآن #بقره_آیه۲۴	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۴ : فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ
فارسی	اگر این کار نکردید و هرگز نخواهید کرد از آتشی بترسید که هیزم آن بدنهای مردم (گنهکار) و سنگهای است که برای کافران مهیا شده است.
ترکی	پس اگر بو ائیشی گورمّدوز و گوره بیلمیسّوزدآ گَنَه قؤرخون اؤ اوتّان کی اودونّلاری (گؤناهکار) اینسانلاردان و داشلاردان (یانان و مُذابلی داش لار) دی کی کافیرلره آماده دیر.

قرآن #بقره_آیه۲۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۵ : وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
فارسی	به کسانی که ایمان آورده اند و عمل صالح دارند، بشارت ده، که باغهائی از بهشت برای آنها است، که نهرها از زیر درختانش جاری است، هر زمانی که میوه ای از آن به آنها داده شود، می‌گویند این همان است که قبلا به ما روزی شده بود (ولی چقدر اینها از آنها بهتر و عالیتر است) و میوه هائی که برای آنها می‌آورند همه (از نظر خوبی و زیبائی) یکسانند، و برای آنها همسرانی پاک و پاکیزه است و جاودانه در آن خواهند بود.
ترکی	(ای پیامبر) او کسلره کی ایمان گتئیرئیبلر و صالح لی اعمال گؤرئیللر مؤژده و بئشارت وئر کی حتماً اولار اؤچون (بهشتی) باغلار وار کی آغاشلارینین آرتئلارئینان چئشمه لر و سولار جارئیدی و هر زامان کی اولارا او (باغین) میوه لرئینَّن روزی ائلیئیللر، دئیللر کی بولار همونلاردان دی کی قاباغدان دان دا بیزه روزی اولمیشدی و اولارا (بهشتین نعمت لرینن) کی گتئیرللر بیر بیرئینا اوخشار وار لارئیدی و اولارا (جنّت اهلیئنا) اوردا پاکیزه همسرلر واردی کی اؤردا هم مَشَلیق قالاجاقلار.
توضیحات	ائیندی بو آیه ده بیر قسمت نعئمآت بهشتی دن کی آللّه بویوروب دی مؤمئینلره واردی و آیری آیات قرآنی دا آیری بهشتی نعمت لر دن آللّه تعالا وعده بویورب دی کی قابل وصف دئی و اؤردا کی اولارآ روزی اولاجاق مؤمئینلر اوچون گوز ایشئیقی اولاجاق هئچ گؤنه اولارا اوغشیان نعمتلر یوخدی. اما بوردا مؤمئینلر دئیللر کی بو روزی لردن بیزه قاباخدان دا یئتیش میشدی (ائیندی یا بو دؤنیادا دا بیر اولارا اوغشیان نعمت لردن ده روزی اؤلور و یا بؤ کی بهئشده اُو روزی لردن بیر بیرینا اوغشیانان دیر کی هی اولارا وئیللر) (ائیندی بیز ده بوردا

دعا ائلیئک کی آلله بیزه ده روزی اولسون – آمین – توَجّوه بویورون کی الله ائله بو روزی لری هامی بنده لرینه آماده ائلیئب و وعده ورئیب کی روزی ائلیه جئک بو شرطیننده کی هر کس کی بو نعمت لره و وعده لره باور ائلیه، ائیمان گتئیره ، صبر ائلیئه و اعمال صالح گؤره و اوزونّانن قاباخ او دونیاسینه یوللیا تا لائیق نئعمات بهشتی اولاَ ، و اوردا دا بهره مند اولاَاا !!!!!! ان شاء الله)	

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۶ : إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيراً وَيَهْدِي بِهِ كَثِيراً وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ	قرآن #بقره_آیه۲۶
بی تردید خدا [برای فهماندن مطلبی به مردم] از اینکه به پشه و فراتر از آن [در کوچکی] مَثَل بزند، شرم نمی کند؛ اما اهل ایمان آگاهند که آن مثل از سوی پروردگارشان درست و حق است و اما کافران می گویند: خدا از این مثل چه اراده کرده است؟! خدا بسیاری را به آن مثل [به خاطر عدم دقت و مطالعه] گمراه می کند، و بسیاری را به آن مثل [به سبب درک صحیح] هدایت می نماید؛ و جز فاسقان را به آن گمراه نمی کند.	فارسی
دوزدأندی کی آلله إحساس شرم ائله مئیر کی پشه نی (کؤور میلچئکی) ویا اونّان یئکه سینیه میئثال وئیرا، بوردا ائندی اؤ کَس لر کی ائیمان گتئیریب لر بئیله جئک لر کی بؤ مَثَل دوزدأندی کی حق دی ، آللاهین طرفئینّندی و آمّـآ اؤ کَس لر کی کافئیردی لر دئیئه جئک لر کی نه ائیچون آلله ائیستئیر بو مَثَلینن إرادئه ائلیئه؟ چوخلارینی بو مَثَلینن قؤمراه ائلئیر و چوخلارینی ده هیدایت ائلئیر (بو مَثَللر) قؤمراه ائلمئز مگر او کَس لری کی فاسیئق دی لار.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۷ : الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ	قرآن #بقره_آیه۲۷
(فاسقان آنها هستند که) پیمان خدا را پس از آن که محکم ساختند، می‌شکنند، و پیوندهائی را که خدا دستور داده بر قرار سازند قطع می‌نمایند، و در جهان فساد می‌کنند، اینها زیانکارانند.	فارسی

ترکی	(فاسئقلر) اؤ کَس لردی لر کی عهد و پیمانینی کی آلله هینان باغلیبلار سیندئیرئیل لار و اؤ أمرئی لری (از جؤملئه صئله ی رَحئیم) کی آلله بؤیوروب وصل ائلیون و ساخلیون (برعکس – عکسیدن) قطع ائلیئیلر ، یئر اؤوزون ده فئیساد ائلیئیللر اولاردیلار کی ضررل و زئیان (واقعی خئسارت) ائلیان لار دیلار.
توضیحات	عهد الله : هر قول و قراری کی ائنسان اوزئینن و آللاهینین آراسیندا باغلیئیر و یا از جؤملئه عهد و پئیمانی کی آلله ائینسانلارین فئطرت لرینّان آلیب کی آلله ها شریک توتمیالار ، آلله ها ، پیامبرلره ، قیامت ده و ... ائیمان گتیرلره آمـّآ بو دؤنیادا بو عهدی لرینا وفا ائلمئیرلر و اولاری سیندئیرئیللار . امر الله : اؤ دستورات إللاهی دیر کی آللاه بویوروب گورئیله از جؤملئه صئله ی رَحئیم ائلمئک یئعنی آدام اؤز کسانلارینان ، اولادلارینان گئَل گئِد ائلیه اولاردان خبری اولا و اولاردان کوسمئیه و ارتباطلارین قطع ائلمیه .

قرآن #بقره_آیه۲۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۸: كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
فارسی	چگونه به خداوند کفرمی‌ورزید، حال آنکه بی‌جان بودید و او به شما جان بخشید، سپس شما را می‌میراند و دوباره زنده می‌کند، آنگاه به سویش بازگردانده می‌شوید.
ترکی	نئی جئه آللاها کؤفر ائلئیرسوز (بؤ حالیئ ده کی) سوز اؤلی دئوز (و یُحئیدوز وَ آلله) سُوزی دیرئیدی (بو دؤنیایه گتیردی) گئَنَه ده (دؤباره) سُوزی أولدئیره جئک و دؤباره (آخئرت ده و قئیامت گؤنین ده) دیرئیلدیه جئک و اؤننان سورا آلله طرفینه قئیده جئک سُوز.
توضیحات	کُفر بالله : آلله ها کؤفر ائله مئک یئعنی آلله هین اولماغین و وجودین دانماغ و باور ائلمه مئک دیر

قرآن #بقره_آیه۲۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۹ : هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
فارسی	او خدائی است که همه آنچه (از نعمتها) در زمین وجود دارد، برای شما آفریده سپس به آسمان پرداخت، و آنها را به صورت هفت آسمان مرتب نمود و او به هر چیز آگاه است.

ترکی	اؤ همان آلله دی کی هر نَه یئر اؤزون ده وار ، هامیسین سوز اؤچون یارادّی (خلق ائله دی) اؤنّان سورا گئووَه یِئتیشدی و یئدّی گئوی یارادّی و او (آلله) هر شئ یه عالئیم دی.

قرآن #بقره_آیه۳۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۳۰ : وَإِذْ قَالَ رَبُّکَ لِلْمَلَائِکَةِ إِنِّی جَاعِلٌ فِی الْأَرْضِ خَلِیفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِیهَا مَنْ یُفْسِدُ فِیهَا وَیَسْفِکُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِکَ وَنُقَدِّسُ لَکَ قَالَ إِنِّی أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ
فارسی	و چون پروردگار تو به فرشتگان گفت من در زمین جانشینی خواهم گماشت [فرشتگان] گفتند آیا در آن کسی را می گماری که در آن فساد انگیزد و خونها بریزد و حال آنکه ما با ستایش تو [تو را] تنزیه می کنیم و به تقدیست می پردازیم فرمود من چیزی می دانم که شما نمیدانید
ترکی	و اؤ زامان کی سنون آللاهون ملائکه لره دِدی : من ائیستئیرم یئر اؤزونده اوزیمه خلیفه (عوض و جانشئین) قویام. (فئریشته لر) دِدیلر : آیا ائیستئی سَن اوردا بی کسی قویاسان کی فئیساد ائلیئه و قانلار تُؤکَه ؟ و بیز سنون حمد و سئتائیشئوه یئرینه یئتیریلیق و سنه تسبیح (و تقدیس) ائلیئیریک. (الله) دِدی : دوزدنّدی کی من بیر شئیلر بیلئیرم کی سوزلار بئیلمئیرسوز.

قرآن #بقره_آیه۳۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۳۱ : وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ کُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِکَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِی بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ کُنْتُمْ صَادِقِینَ
فارسی	سپس علم اسماء (علم اسرار آفرینش و نامگذاری موجودات) را همگی به آدم آموخت بعد آنها را به فرشتگان عرضه داشت و فرمود اگر راست می‌گوئید اسامی اینها را برشمارید!
ترکی	و تامام آدلاری (آلله) آدمَ أورگئدی، آوننان سورا اولارین هامیسین ملائکئه لره عرضه ائلئه دی (گورسئدی و آلله ملائکئه لره) سُرا دِدئی بولارین آدلارین منه دئیون اگر سوز دوز دئیرسوز.
توضیحات	بو آیه لر ده آلله تبارک و تعالی سرگذشت خلقت حضرت آدم علیه السلام بیان ائلیئیر بوردان سرگؤذشت خئیلقت ائنسانلاری بیان ائلیئیر و البته قرآن کریمده نئچه یئرده بو سرگؤذشت نئچه جهئدّن ، آئیرئیدان و دؤباره دن بیان اولونور.

قرآن #بقره_آیه۳۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۳۲ :

قَالُوا سُبْحَانَکَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّکَ أَنْتَ الْعَلِیمُ الْحَکِیمُ	
گفتند: تو از هر عیب و نقصی منزّهی، ما را دانشی جز آنچه خودت به ما آموخته ای نیست، یقیناً تویی که بسیار دانا و حکیمی.	فارسی
(ملائکه لر) دِدیلر (آی آلله هر عیب و نقصی دن) سَن پاک و منزّه سن ، بیزیم (بو آدلارا) عِلمیمئیز یوخدی به غیر از او علمی لری کی بیزه اورگئدیبسن دوزدَن دی کی فقط سَن چوخ عالیم و حکیم سن.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۳۳ : قَالَ یَا آدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَکُمْ إِنِّی أَعْلَمُ غَیْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا کُنْتُمْ تَکْتُمُونَ	قرآن #بقره_آیه۳۳
فرمود ای آدم آنها را از (اسامی و اسرار) این موجودات آگاه کن, هنگامی که آنها را آگاه کرد خداوند فرمود: نگفتم من غیب آسمانها و زمین را میدانم، و نیز میدانم آنچه را شما آشکار می‌کنید یا پنهان می‌داشتید.	فارسی
(الله) بویوردی آی آدم بولارین آدلارینان اولارآ (ملائکه لره) خبر ور (آگاه ائله) اؤنّان سورا کی (آدم) اُلارین آدلارینّان خبر وِردی ، (الله ملائکلره) بویوردی من سوزا دئمه دیم من یئرین و گؤیلرین غیبین بیلئیرم و هر ایشی کی سوزلار گیزده دیرسوز و یا آشکارا گؤرورسوز بیلیرم.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۳۴ : وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِکَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِیسَ أَبَی وَاسْتَکْبَرَ وَکَانَ مِنَ الْکَافِرِینَ	قرآن #بقره_آیه۳۴
و [یاد کن] هنگامی که به فرشتگان گفتیم: به آدم سجده کنید، [پس] سجده کردند مگر ابلیس که سر پیچید و تکبّر ورزید و از کافران شد.	فارسی
و اؤ وقت (او زامان) کی ملائکه لره دِدیق آدم اؤچون سجده ائلیون ، (فوراً و تِز حضرت آدمَ) سجده ائله دئیلر إلّا إبلیس (همان شیطان) کی إمتنا ائلدی (سجده ائله مَدئیر) و تکبُّر ائله دی و کافرلردن اولدی.	ترکی

قرآن #بقره_آیه۳۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۳۵ : وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَداً حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ
فارسی	و گفتیم: ای آدم! تو و همسرت در این بهشت سکونت گیرید و از هر جای آنکه خواستید فراوان و گوارا بخورید، و به این درخت نزدیک نشوید که [اگر نزدیک شوید] از ستمکاران خواهید شد.
ترکی	و دِدیق ای آدم سن و زوجون (همسرون) جنّت ده (بهشت ده) ساکن اُلون . و هر نئه ایستئیر سوز راحئت لیقینان ییئون (آمـّا) بو آغاجا یاخون گئلمئیون کی اؤندا ضالمیلردن اُلارسوز.

قرآن #بقره_آیه۳۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۳۶ : فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ
فارسی	پس شیطان موجب لغزش آنها شد، و آنانرا از آنچه در آن بودند (بهشت) خارج ساخت، و (در این هنگام) به آنها گفتیم همگی (به زمین) فرود آئید در حالی که بعضی دشمن دیگری خواهید بود، و برای شما تا مدت معینی در زمین قرارگاه و وسیله بهره برداری است.
ترکی	پَس شیطان اولاری تولادی (و اولاری چاشدئیردی و او آغاجدان یئدئیردی) و اؤ مؤقعیت دن کی واری دیلار ائشیئه چئیخاردی ، و بیز دِدیق توشون (یئر اوزونه گئدون) سوزون بعضوز بعضوزا دوشمن اولاجاق و سوز اؤچون یئر اؤزینده تا بئیر وخته کیمین (بئیر مُدّت – تا اؤلیم زمانینه کیمین) ساکین لیقوز و ائستفاده لروز اُلاجاق.
توضیحات	قرآن کریمی ده بو باره ده کی شیطان نه سوزلرینن آدم و حوانی تولادی (فریب وردی و آللادی و اولاری چاشدیردی و آللهین نهیینن نافرمانی و اوزاغ ائله دیر) و باعئث اولدی که او جنّت دن خارج اولدیلار چوخلی بیان ائلیب کی ان شاء الله او آیاتی ده اوخئیاریخ. و بو کی او آغاج کی آللهٔ اونّان نهی بویورموشدی نه مئنئی دی ؟ و آیا منظور از جنّـت همان بهشت موعود دیر ؟ بوجور دئیب لر کی او آغاج منظور اوزیم آقاجی و یا بوقدای دئیر (انگور یا گندوم) ... و بودا کی او باغ بیر استثنائی باغی دیر که حضرت آدم موقتدن اوردا مؤستقر اولدیلار و بهشت موعئد دئیلدی.

قرآن #بقره_آیه۳۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۳۷ : فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ
فارسی	سپس آدم از پروردگار خود کلماتی دریافت داشت (و با آنها توبه کرد) و خداوند توبه او را پذیرفت، خداوند تواب و رحیم است.
ترکی	پس (اونان سورا) آدم آللاهینین طرفینن کلماتی آلدی (بئیر دوعالار توتدئی و اولارئینان توبه ائله دی و آلله دا اونون توبه سین قبول ائله دی) و اونا طرف قئیدی دوزدی کی آلله چوخ توبه آلان و چوخ رحیم (مهربان) دی.

قرآن #بقره_آیه۳۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۳۸ : قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
فارسی	گفتیم: همگی از آن [مرتبه و مقام] فرود آیید؛ چنانچه از سوی من هدایتی برای شما آمد، پس کسانی که از هدایتم پیروی کنند نه ترسی بر آنان است و نه اندوهگین شوند.
ترکی	دِدیق هاموز اونّان (جنّت دن یئر اوزئینا) توشون (هُبوط ائلیون) پس هر زمان کی منّن هدایت یولی سوزو اؤچون گلدی پس هر کس منیم هدایتیم نَن تبعیّت (پیروی) ائله دی پس اولار اؤچون قورخی یوخدی و ناراحت چیلیق (غم و غصّه) دا اولمئیاجاق.

قرآن #بقره_آیه۳۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۳۹ : وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
فارسی	و[لی] کسانی که کفر ورزیدند و نشانه های ما را دروغ انگاشتند آنانند که اهل آتشند و در آن ماندگار خواهند بود
ترکی	و او کس لر کی کافیر اولدیلار و بیزیم آیاتی میزی داندئی لار (یالان بیلدئیله) اولار (جهنم) اوت یولداشلاری دیلار کی هَم مَشلَیق اوردا قالاجاق لا.

قرآن #بقره_آیه۴۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۴۰: يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ

فارسی	ای بنی اسرائیل! نعمت های مرا که به شما عطا کردم، یاد کنید و به پیمانم]که سفارش به عبادت و ایمان به همه انبیا به ویژه پیامبر اسلام است] وفا کنید تا من هم به پیمان شما [که توقع ثواب وپاداش در برابر عبادت وایمان است] وفا کنم، و [نسبت به پیمان شکنی] فقط از من بترسید.
ترکی	آی بنی اسرائیل او نعمت لریمی کی سوزا باغیشدایم یادوزا گتورون و منیم عهد و پیمانیمه وفا ائلیون (احکام و دستورات دینیه عمل ائلیون) تا من ده سوزون عهدوزا (مؤزد و پاداش وئرمئگه و بهشته آپارماقا) عمل ائلئیم و فقط (منیم عذابیمنن و جهنمیم نن) منن قورخون.
توضیحات	بنی اسرائیل ؛ اسرائیل لغت دن یعنی آلله بنده سی و منظور حضرت یعقوب علیه السلام دی « بنی » ده یعنی نسلی و اوشاقلاری دی

قرآن #بقره_آیه۴۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۴۱: وَآمِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ
فارسی	وبه آنچه [بر پیامبر اسلام] نازل کرده ام که تصدیق کننده [تورات وانجیلی] است که با شماست، ایمان آورید و نخستین کافر به آن نباشید [که نسل به نسل پس از شما به پیروی از شما به آن کافر شوند] و آیاتم را [در تورات که اوصاف محمّد و قرآن در آن است، با تغییر دادن و تحریف کردن] به بهایی ناچیز نفروشید، و فقط از من پروا کنید.
ترکی	و ایمان گتورون بو آیات لارا که نازئیل ائله میشم (پیامبر اسلامه) کی دوز بیلئیر اولاری کی سوزدا واردی (تورات و انجیل) و سوز اول کافئر اولمئیون اونا و منیم آیاتیمه آز قیمتی نان ساتمئیون و (گَنهَ ده) فقط (منیم عذابیم) منن قورخون.

قرآن #بقره_آیه۴۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۴۲ : وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
فارسی	و حق را با باطل مخلوط نکنید [تا تشخیص دادنشان بر مردمِ جویای حق دشوار نشود]، وحق را [که قرآن وپیامبر است] در حالی که می دانید [و می شناسید، از مردم] پنهان نکنید.
ترکی	و حقین اوزینه باطئلدن چکمیئون و (هم چنین) حقّی گیزددمیون و اوزوز دا (حقّی) بیلیرسوز.

قرآن #بقره_آیه۴۳	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۴۳: وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ
فارسی	و نماز را بر پا دارید، و زکات بپردازید، و همراه رکوع کنندگان رکوع کنید [که نماز خواندن با جماعت محبوب خداست].
ترکی	و نمازی اقائمه ائلیوز و زکات ورئوز و رکوع ائلینلرینان رکوع ائلئیوز.

قرآن #بقره_آیه۴۴	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۴۴ : أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
فارسی	آیا مردم را به نیکی فرمان می دهید و خود را فراموش می کنید با اینکه شما کتاب [خدا] را می خوانید آیا [هیچ] نمی اندیشید
ترکی	آیا (سوز) مردوما دئیرسوز یاخچیلیق ائلئیون و اؤزوزی یادوزدان چیخاردیسوز و سوز کئیتاب (آسمانی) أخویورسوز پس نیئه فئکر ائله میرسوز؟

قرآن #بقره_آیه۴۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۴۵: وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ
فارسی	از صبر [روزه] و نماز یاری بجویید و آن [نماز] جز بر فروتنان گران می‌آید
ترکی	نماز دان و صبئیر دن (اوروج توتماخدان) کمک آلون و او ائیشدر آقئیر گئلَر مگر خاشعلره (او کس لر دیلر کی اورئک دن آلله دان قورخوللار)

قرآن #بقره_آیه۴۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۴۶: الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُو رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ
فارسی	[دارندگان قلب فروتن] کسانی هستند که یقین دارند دیدار کننده [قیامت و پاداش] پروردگارشان می باشد و قطعاً به سوی او باز می گردند.
ترکی	(خاشع لر) او کَسْ لر دیلر کی یقین وارلارئیدی آلله لارین مولاقات ائلیئه جئکلر و حتمن اونا (الله) طرفینه قئیده جئک لر.

قرآن #بقره_آیه۴۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۴۷ : يَا بَنِی إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِیَ الَّتِی أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّی فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ
فارسی	ای بنی اسرائیل! نعمت های مرا که به شما عطا کردم و اینکه شما را بر جهانیانِ [زمانِ خودتان] برتری دادم، یاد کنید،
ترکی	آی بنی اسرائیل (یعقوبین نسلی و اوشاقلاری) او نعمتی کی سوزلارآ وِردیم یادوزا گتیروز، و من سوزلاری (اؤز زامانؤزدا) تمامی عالمینه فضیلت (یاخچلیق و اوجالیق) وردیم.

قرآن #بقره_آیه۴۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۴۸ : وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِی نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ
فارسی	و بترسید از روزی که هیچ کس چیزی [از عذاب خدا] را از کسی دفع نمی کند و نه از او شفاعتی پذیرفته و نه به جای وی بدلی گرفته می شود و نه یاری خواهند شد
ترکی	و قورخون او گونّن کی هئچ کس بیر کسین یئرینه بیر ذرّه شیء اؤچون جزا ورمزدَر و اونان (گؤناهکاردان) شفاعت قبول ائله مزدَر و اونان آیری شیء (گوناهینین) عوضینه آلمازدار (اؤ گوناهینا خاطیر فقط مجازات اولاجاق) و اولارآ کمک اولونمیاجاق.

قرآن #بقره_آیه۴۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۴۹ : وَإِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِی ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ
فارسی	و (نیز به خاطر بیاورید) آنزمان که شما را از چنگال فرعونیان رهائی بخشیدیم که همواره شما را به شدیدترین وجهی آزار می‌دادند: پسران شما را سر می‌بریدند و زنان شما را (برای کنیزی) زنده نگه می‌داشتند و در این، آزمایش سختی از طرف پروردگار برای شما بود.
ترکی	و اؤ زامان کی سوزی آل فرعوننان نئجات وردیق کی سوزلاری پیس وضعینان پیس عذاب ورئیردیلر ؛ اوقلان لاروزون باشلارین کَسیردی لر و زنان لاروزی دیری ساخلیئردیلار و بو عذابلار دا بیر بؤئیک (عظیملی) بلا (ائمتحان) لار سوزاؤچون واریدی.

قرآن #بقره_آیه۵۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۵۰ : وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ
فارسی	و (به خاطر بیاورید) هنگامی که دریا را برای شما شکافتیم و شما را نجات دادیم و فرعونیان را غرق ساختیم و شما تماشا می‌کردید.
ترکی	و او زامان کی دریانی (نیل دریاسین) آراسیندا سوز اؤچون یول آشدیق و سوزلاری نئجات وردیق و آل فرعونی (رود نیل ائچینده) سودا بوغدیق (غرق ائلئه دیق) و سوزلار دا (اولارین اؤلمئک لرین و بوغولماق لارین) گؤرئیردوز.

قرآن #بقره_آیه۵۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۵۱ : وَإِذْ وَاعَدْنَا مُوسَى أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ
فارسی	و (به خاطر بیاورید) هنگامی را که با موسی چهل شب وعده گذاردیم (و او به میعادگاه برای گرفتن فرمانهای الهی آمد) سپس شما گوساله را (معبود خود) انتخاب نمودید در حالی که با این کار (به خود) ستم می‌کردید.
ترکی	و اؤ وخت کی موسئینان قئرخ گئجئه وعده وئردیق (که طوری ده میقاته گئله و توراتی آلا) سوز اؤنان سورا مالی (عِجل ، دانا، گؤساله) (آلله هین یئرینه عبادته) توتدوز و (بو ائیشئی نن اؤزوزآ) ظالئیم اؤلدوز.
توضیحات	حضرت موسی علیه السلام اؤ وقت کی آلله کؤمئکی نن بنی اسرائیلی دریای نیل دن اؤ مُعجزه سینن (آیه ۵۰) نئجات وردی اؤلارآ دِدی طور داغیننآ گئدئیرم کتاب توراتی آلام و قئرخ گئجئه چئکدی امّا بنی اسرائیل حضرت موسی انین غیبتینده سامری ینین اَلینَن بیر گؤساله (دانا ، مال ، عِجل) دوزأتی لر و اؤنی آلله یئرینه عبادت ائله دئیلر؛ کی حضرت موسانین قومین سرگؤذشتی قرآن دا نئچه آیاتی ده بیان اولونوب که اؤ آیات دا ان شاء الله قرائت ائلیئه رئیق.

قرآن #بقره_آیه۵۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۵۲ : ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
فارسی	سپس شما را بعد از آن بخشیدیم، شاید شکر این نعمت را بجا آورید.
ترکی	اؤنان سورا بیز سوزی باغیش دادئیق بلکه بو نعمتین شؤکرئین یئرینه گئتیره سوز.

قرآن #بقره_آیه۵۳	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۵۳ : وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ
فارسی	و (نیز به خاطر آورید) هنگامی را که به موسی کتاب وسیله ای تشخیص حق از باطل را دادیم تا هدایت شوید.
ترکی	و اؤ زمان کی موسایه کئتاب (تورات) و فرقان (حقینن و باطئیلی آئیردماق) وردئیق بلکه هدایت اؤلاسوز (صراط موستقیمین یولین تاپاسوز).

قرآن #بقره_آیه۵۴	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۵۴: وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَى بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ
فارسی	و (یاد کنید) وقتی که موسی به قوم خود گفت: ای قوم، شما به نفس خود ستم کردید که (به جهالت) گوساله پرست شدید، اکنون به سوی آفریدگارتان باز گردید و (به کیفر جهالت خود) به کشتن یکدیگر تیغ برکشید، این برای شما در پیشگاه آفریدگارتان بهترین (کفّاره عمل) است. آن گاه از شما در گذشت که او بسیار توبه‌پذیر و مهربان است.
ترکی	و اؤ وقت کی مؤسا قؤمینه ددِی ، آی قوم : سوز کی بو گؤساله نی (آللّه یئرینه عبادته) توتدوز اؤزوزآ ظؤلم ائله دوز پس گئلون آللاهوزا طرف قئیدون و توبه ائلیون (و توبوزون قبول اولماقینه گوره آللهین امرینن) بیر بیروزو اؤلدورون بو ائیش آللهین یانین دا سوزاؤچون یاخشیدی (خیردی) ؛ پس (بو نوع توبه دن سورا آللّه) سوزا طرف قئیدی (توبوزوی قبول ائله دی) دوزدی کی او (الله) چوخ باغیشیدان (توبه قبول ائلیان) و چوخ مهربان دی.
توضیحات	آللّه تبارک و تعالی بو نا گؤره کی (هامی دونیا اهلی نآ) عبرت اؤلا بوجؤر ائشی اولارین توبه ائلئه مئگلرینه بویوردی و اولار دا بیر گئجَدَه کفن اَئین لرینده اؤلا او گؤناهکارلار(و عئجلی عبادت ائلیئنلر) بیر بیرین خنجرلدیئلر و اؤلدئیردی لر تا اؤ قومین توبه سی بوجوریئنان قبول اولدی.

قرآن #بقره_آیه۵۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۵۵ : وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

فارسی	و (نیز به خاطر بیاورید) هنگامی که گفتید ای موسی ما هرگز به تو ایمان نخواهیم آورد مگر اینکه خدا را آشکارا (با چشم خود) ببینیم، در همین حال صاعقه شما را گرفت در حالی که تماشا می‌کردید.
ترکی	و اؤ زمان که ددئوز آی موسا بیز سنه ائیمان گتیرمیریق تا اؤ زمانا کی آللهی اؤز گؤزیمیزینن آئیدین (واضئح و آشکارا) گؤراخ ، (سوزون بو ایستمئه ئزوآ) ائیلدئیریم سوزی توتدی (وئردی و ائیلدئریئمی و اؤلئمی) سوزدا گؤروردوز.
توضیحات	قرآن دا بو قضئیه و سرگؤذشت آئیری آیاتی ده چوخلی توضیح و شرحینن دئیلیب که اؤ آیاتی ده ان شاء الله قرائت ائلیئریق.

قرآن #بقره_آیه۵۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۵۶ : ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
فارسی	آنگاه پس از مردنتان، شما را [دیگر بار] زنده کردیم، تا سپاس بگزارید
ترکی	اؤنان سورادا سوزی اؤلئنن سورا دؤباره دن دیرئیدیق (گَنَه شاید) بلکه تشکؤر (شکر) ائلیه سوز.

قرآن #بقره_آیه۵۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۵۷ : وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ
فارسی	و ابر را بر شما سایبان ساختیم، و با من (شیره مخصوص و لذیذ درختان) و سلوی (مرغان مخصوص شبیه کبوتر) از شما پذیرائی به عمل آوردیم (و گفتیم) از نعمتهای پاکیزهای که به شما روزی دادیم بخورید (ولی شما کفران کردید) آنها به ما ستم نکردند بلکه به خود ستم می‌نمودند!
ترکی	و بؤلوت لاری سوز اؤچون (بیاناندا) کولگئه قوردوخ و (اوردا) سوز اؤچون « منّ » و « سلوا» (ائیکی نوع یئمئلی و خؤراک ئیدی کی راحتلیقینان الیزون قاباقین دئیدی) سوزا گئوندأردیق و (ددِیق) بو روزیلئردن کی پاک دیلار (و طیّب دیلار راحت لیقینان) یئیون (بوردا دا نا شؤکری ائلئه دیلر و آیری خورئه لردن ایسته دیلر) و بیزه ظؤلم ائلئه مئدیلر بلکه اؤزلرینه ظؤلم ائلیئردیلر.

توضیحات	بنی اسرائیل کی قئرخ ائیل سینا بیابانینّده آواره و سرگردان اولدیلار (نافرمانیق و گؤناه لارینه خاطئیر) و بو باره ده گنه آیری آیات قرآنی ده بیاناتی واردی که اوردا قرائت ائلیه ریق ان شاء الله

قرآن #بقره_آیه۵۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۵۸ : وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَداً وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّداً وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ
فارسی	و [یاد کنید] هنگامی را که گفتیم: به این شهر [بیت المقدس] وارد شوید، و از نعمت های آن هر چه خواستید، فراوان و گوارا بخورید و از دروازه [شهر یا درِ معبد] فروتنانه و سجده کنان درآیید و بگویید: [خدایا! خواسته ما] ریزش گناهان ماست، تا گناهانتان را بیامرزیم و به زودی [پاداش] نیکوکاران را بیفزاییم.
ترکی	و اؤ وقت کی ددیق بو آبادی دَن (بیت المقدس دن ائیچری) گئیرون (وارد اؤلون) و اؤردا هر نئه ایستیئیرسوز نوش جان لیقینان (راحت چی لیقینان) یئیون و قاپئیدان سجده ئینن گئیرون و دئیون (الله) بیزئیم گؤناهلاریمیزی تؤک (تا بیزده) سوزون خطالاروزی (گؤناهلاروزی) باغیشیداق و تزدیئینن یاخچیلار اؤچون (نعمت لری ، ثواب و پاداشلاری) اضافه لریق.

قرآن #بقره_آیه۵۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۵۹ : فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزاً مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ
فارسی	ولی ستمکاران، سخنی را که [بیرون دروازه شهر] به آنان گفته شده بود [پس از ورود به شهر] به سخنی دیگر تبدیل کردند [به جای درخواست ریزش گناهان، درخواست امور مادی کردند]. ما هم بر ستمکاران به سبب آنکه همواره نافرمانی می کردند، عذابی از آسمان فرود آوردیم.
ترکی	آمّـا ظؤلم کارلار اؤ سوزی کی اولاراَ دئمیشدیق عوض ائله دیلر پس بیزده او کس لر کی ظؤلم ائله دیلر گؤیدن بیر عذابی گؤندردیق بؤنا گؤره کی هم مشه فئیساد ائله لردیلر.

قرآن #بقره_آیه۶۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۶۰ : وَإِذِ اسْتَسْقَى مُوسَى لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاکَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ
فارسی	و چون موسی برای قومش در طلب آب برآمد، به او گفتیم با عصایت به آن سنگ بزن، آنگاه از آن دوازده چشمه شکافت و هر گروهی [از اسباط] آبشخور خود را شناختند، [گفتیم] از روزی خداوند بخورید و بیاشامید، و در این سرزمین فتنه و فساد برپا نکنید
ترکی	و اؤ زمان کی موسا قومینه سو ائیسته دی ورئه ، اوناگؤره بیز دِدیق چَلئینگ ئیونان (عصائونان) بو داشا وْیر سورا (اؤ داشدان) اؤن ائیکی چئشمه پارتدادی؛ تامام مردوم (اؤن ائیکی تئیره ، اسباط بنی اسرائیل) اوز (چئشمه سو) ایشمئق لرین تانیدیلار. (اولارا دِدیق) یئییون و ائیچون آللاهین روزی سینن و یئر اوزینده فئساد ائله میون (فئساد قوزامیون ، فئساد دیکدمیون).

قرآن #بقره_آیه۶۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۶۱ : وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنْ نَصْبِرَ عَلَى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّکَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَى بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ اهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَا سَأَلْتُمْ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ ذَلِکَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَلِکَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ
فارسی	و (نیز به خاطر بیاورید) زمانی را که گفتید: ای موسی هرگز حاضر نیستیم به یک نوع غذا اکتفا کنیم، از خدای خود بخواه که از آنچه از زمین می‌روید، از سبزیجات خیار، سیر، عدس، و پیاز برای ما برویاند، موسی گفت: آیا غذای پستتر انتخاب می‌نمائید (اکنون که چنین است بکوشید از این بیابان) وارد شهری شوید، زیرا هر چه خواستید در آنجا هست. خداوند (مهر) ذلت و نیاز بر پیشانی آنها زد و مجددا گرفتار غضب پروردگار شدند، چرا که آنها نسبت به آیات الهی کفر می‌ورزیدند و پیامبران را به ناحق می‌کشتند، اینها به خاطر آن بود که گناهکار و سرکش و متجاوز بودند.
ترکی	و او زامان کی دِدوز یا موسا بیز بیر نوع (ثابیت) غذایه (داوام و) صبرئی میز یوخدی پس آللاهونّان بیزه ایسته کی یئردن چئیخان سبزیجات ئینان و گول بَسرینان و ساریمساغینان و مَرجیسینان و سوغانینان بیزه چیخاردسین. (حضرت موسا) دِدی : آیا سوز ایستئیرسوز او (خئوراح لری) کی آشّاقادی (ارزئیشی آزدی) دَعیشه سوز او (یئدئیوزونان) کی خئیرّدی (

	یاغچیدی، ارزئیشدی دی)؟ گئدون (شهر و آبادی) مِصره و حتمی کی هر نئه ایستئیرسوز سوزا واردی. اؤلارا (مُهر) ذئلّت و یازئیخ چلیق ورئیلدی و آلله دان بیر غضب (الهیه گریفتار) اولدئیلار بو اونا گورئیدی کی همّشه آللاهین آیاتلارینا کؤفر ائلیئیردیلر و پیامّبرلری ناحق اؤلدئیلیردیلر و بودا اونا خاطیری دی که همّشه نافرمان ئیدیلر (بُئیون ائیردیلر) و همّشه حدّی دن چیخیردیلار.

قرآن #بقره_آیه۶۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۶۲ : إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَى وَالصَّابِئِينَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
فارسی	کسانی که (به پیامبر اسلام) ایمان آورده اند، و یهود و نصاری و صابئان (پیروان یحیی یا نوح یا ابراهیم) آنها که ایمان بخدا و روز رستاخیز آورده اند و عمل صالح انجام داده اند پاداششان نزد پروردگارشان مسلم است، و هیچگونه ترس و غمی برای آنها نیست (و هر کدام از پیروان ادیان که در عصر و زمان خود بر طبق وظائف و فرمان الهی عمل کرده اند ماجورند و رستگار).
ترکی	دوزدی کی او کس لر کی (آلله ها) ایمان گتئیردیلر و او کس لر که یهودی دیلار و مسیحی دیلار و صابئی دیلار (دئین اسلام نان قاباخ) هر کس آلله ها و آخئر گؤنینه ائیمان گتئیرئیب لر و صالح لی عمل گؤرئیب لر پس اولار اؤچون أجری لری (مؤذد و پاداشلاری) آللاه لارئینین یانئیندا دی و اولارئیچؤن قورخی یوخدی و حؤزن (غم ، غصّه ، ناراحات چیلیق دا) اؤلارئیچون یوخدیر.
توضیحات	صابئیلر حضرت یحیی ، نوع یا ابراهیم ئین طرفدارلاری و پیرولاری دی و اسلام ظوهور ائلیانان و گلانّان سورا تمام قاباخکی دین لر و اولارین پیرولاری نّان دعوت بؤیورب کی حتماً ، فقط و گَرأح کامئیل ترین و آخرین دینی کی همن دین مبین اسلامی دی قبول ائلیه لر و ایمان گتئیره لر و اولاری هامیسینین وظیفسیه بودی و ایندی ده گرأح گَلَه لر و اسلاما مؤشرّف اولالا امّا اسلام دا ائجبار و اکره یوخدی و موسلمانلار اهل کئتابینان دا مؤدارا ائلئیللر و آلله تبارک و تعالا اولارین باره سینده قیضاوت بویوراجاق.

قرآن	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۶۳ :

#بقره_آیه۶۳	وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
فارسی	و [یاد کنید] هنگامی که از شما [بر پیروی از حق] پیمان گرفتیم، و کوه طور را بالای سرتان برافراشتیم، [و گفتیم:] آنچه را [از آیات کتاب آسمانی] به شما داده ایم، با قدرت و قوّت دریافت کنید، و آنچه را در آن است [برای اجرا کردن] به یاد داشته باشید تا پرهیزکار شوید.
ترکی	و اؤ زامانکی سوزدان میثاق (عهد و پیمان ، قول و قرار) آلدیق و طور داغین دا اؤستوزا قُوْزادیق (و ددِیق) اولاری کی (توراتی) سوزا ورمیشیق (موحکم و بَرک) قوّتینن توتون و اؤ ایشلری کی ایچینده دی یادوزدا ساخلیوز (و عمل ائلیوز) بلکه سوزلار باتقوا اولاسوز.

قرآن #بقره_آیه۶۴	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۶۴ : ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ
فارسی	آن گاه بعد از [پیمان گرفتن، از وفاکردن به آن] سرپیچی کردید، و اگر فضل و رحمت خدا بر شما نبود، قطعاً از زیانکاران بودید.
ترکی	اؤنّان سورا سوز گئنه عوز چئوردوز (عهدوزا عمل ائلمه دوز) و اگر آللاهین فضل و رحمتی سوزا اؤلماسئیدی حتماً سوزلار زیانکار لار دان اؤلاردوز.

قرآن #بقره_آیه۶۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۶۵ : وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ
فارسی	بی تردید شما [سرگذشتِ کسانی از هم مسلکان خود را] که در روز شنبه [از فرمان خدا که صید ماهی را حرام کرده بود] عصیان ورزیدند دانستید که [به کیفر عصیانشان] به آنان نهیب زدیم که به صورت بوزینگانی خوار و رانده شده درآیید.
ترکی	و حتماً ده بیلدوز او کس لروزدان کی او شنبه گؤنینین باره سینده نافرمانی ائله دیلر (نئه اولدی) اون اؤچون اولارا ددِیق (چونون و) خوک (و خنزیر) شکلئینه پیس وضعینن تبدیل اولون.
توضیحات	قوم بنی اسرائیلین چوخلی و عجیب سرگؤذشتلری وارلارئیدی بوردا دآ الله تبارک و تعالی بویورمیشدی که شنبه گون لر سؤدان (دریادان) بالئیغ توتمیؤن (آئیری گونلر عیبی یوخدی بالئیغ صید ائلیون امّا فقط شنبه گونلری تعطیل ائلیون ، عبادت و استراحت ائلیون و بالئیغ توتمینون) آمّا و گَنه ده اولار سُزه قولاغ آسمادیلار و بیر آیری جورینن شنبه گونینین

احترامین سئیندیردیلار و آللّه دا اولاری (میمون ، بوزینه) خوک شکلینه چیخاردی و اولاری کی بو ایشی گؤرمیشدیلر مسخ ائله دی و البته اولار کی مسخ اولیردیلار نئچه گونن سورا ائولئیردیلر.	

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۶۶ : فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ	قرآن #بقره_آیه۶۶
و ما آن [عقوبت] را برای حاضران و [نسلهای] پس از آن عبرتی و برای پرهیزگاران پندی قرار دادیم	فارسی
پس بیزده بونی (مسخ الئمئگی) او زمانین مردومینا و او کسلر کی اولاردان سورا گئله جئکلر عبرت ئچون ائلئه دیق و با تقوا ائنسانلارئچون ده مؤعظه و نصیحت قودیق.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۶۷ : وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ	قرآن #بقره_آیه۶۷
(و بخاطر بیاورید) هنگامی را که موسی بقوم خود گفت خداوند به شما دستور می‌دهد ماده گاوی را ذبح کنید (و قطعهای از بدن آنرا به مقتولی که قاتل او شناخته نشده بزنید تا زنده شود و قاتل خویش را معرفی کند و غوغا خاموش گردد) گفتند آیا ما را مسخره می‌کنی ؟ (موسی گفت) به خدا پناه می‌برم از اینکه از جاهلان باشم!	فارسی
و اؤ زامان کی موسی اؤز قومینه دِدی : دوزدی کی آللّه سوزی بویورور بیر دئیشی ائنئگ کَسون. دِدیلر : آیا بیزی مسخریه توتوبسان؟ (موسی) دِدی : من آللّه ها پناه آپارییرام اگر جاهل و نادان لاردان اولام.	ترکی
او زماندا بیر نفر بی گؤناه آرادا اؤلمیشدی و اونون قاتیلینین اوستینده ائختلاف توشمیشدی بو جهدّن آللّه تبارک و تعالی حضرت موسی علیه السلام ئین توسّوطینن بو ایشی اولاردان ایسته دی که بیر ائینک کَسه لر و اونین بدنینن او اؤلیئه وئرالآ تا آللهین مؤعجیزه سینن او درئیرئیله و اوزی قاتیلین گؤرسده. (و بو سوره ده بو آیه ئیه گوره ائینک آدینا « بقره» (دئیشی ائینگ) قُیولوب و بو سوره قرآن کریمین اوزون سوره سی دی و ۲۸۶ آیه سی واردی و قرآنین ائیکی جزئیدان چوخ ائله بو بیر سوره ی بقره دی – قرآنین ۳۰ جزئی واردی)	توضیحات

قرآن #بقره_آیه۶۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۶۸ : قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّکَ یُبَیِّنْ لَنَا مَا هِیَ قَالَ إِنَّهُ یَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ وَلَا بِکْرٌ عَوَانٌ بَیْنَ ذَٰلِکَ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ
فارسی	گفتند: از پروردگارت بخواه برای ما بیان کند که آن گاو چگونه گاوی باشد؟ گفت: او می فرماید که آن گاوی است نه پیر از کارمانده، نه جوان نارسیده، [بلکه] گاوی میان این دو نوع گاو است. پس آنچه را به آن فرمان داده اند، انجام دهید.
ترکی	دِدیلر: آللاهونان ایسته بیزه آییدین (مؤشخّص و تبیین) ائله سین نه جور (اینئک) اُ لاَ، (موسی) ددی : دوزدندی کی اؤ (آلله) بویورور او بیر اینئک اولسون کی نه ایشدَن توشمیش (قوجا اینئک) و نه ده تَزه یئتیشمیش، بلکه بولارین آراسین دا ایشتیأن اؤلسون. پس اونی کی سوزا امر اولور (تزِ) گؤرون.
توضیحات	بوردا اولاً بنی اسرائیلین لحن و ادب دانیشماق لاری حضرت موسی علیه السلام ئینان گورئیکیر کی نئجؤر بی ادب دانیشیللار و دئمیل لر بیزیم آلاهی میزدان و یا آللاه دان ایسته و سُروش بلکه دئیللر اوز آللهونان سُروش . در ثانی ائله او اولّ دَن او ائیشین دالیسی جاق گئت مَدی لر و ایراد و بهانه لر توتدولار و البته ده اوز ایشلرین آغیرّرادی لار و بوردان « بنی اسرائیل ایرادی توتمئیون » ضرب المثل اولوبدی.

قرآن #بقره_آیه۶۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۶۹ : قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّکَ یُبَیِّنْ لَنَا مَا لَوْنُهَا قَالَ إِنَّهُ یَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءُ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ النَّاظِرِینَ
فارسی	گفتند: از پروردگار خود بخواه که برای ما روشن سازد چه رنگی داشته باشد؟ گفت: خداوند می‌گوید: گاوی باشد زرد یک دست که رنگ آن بینندگان را شاد و مسرور سازد!
ترکی	دِدیلر: آللاهونان ایسته بیزه آییدین (مؤشخّص و تبیین) ائله سین اونین رنگی نه جور اولسون؟ ، (موسی) ددی: دوزدندی کی اؤ (آلله) بویورور او ساری اینئک اولسون که اونین (ساری) رنگی گؤرن لربین (اورئحین) شاد ائله سین.

قرآن #بقره_آیه۷۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۷۰ : قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّکَ یُبَیِّنْ لَنَا مَا هِیَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَیْنَا وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ

گفتند از پروردگارت بخواه تا بر ما روشن گرداند که آن چگونه [گاوی] باشد زیرا [چگونگی] این ماده گاو بر ما مشتبه شده و[لی با توضیحات بیشتر تو] ما ان شاء الله حتما هدایت خواهیم شد	فارسی
ددیلر: آللاهونان ایسته بیزه آییدین (مؤشخّص و تبیین) ائله سین نه جور اُ لآ، دوزدندی کی بو اینئک بیزه شُبهِ ناک (و نامؤشخّص) اولوب و حتماً بیزده اگر آللّه ایسته سَه حتماً هدایت اولاریق (و بو ایشی گؤرئیق و او اینئکی تاپارئیق)	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۷۱ : قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولٌ تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ فِيهَا قَالُوا الْآنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ	قرآن #بقره_آیه۷۱
گفت: خداوند می‌فرماید گاوی باشد که برای شخم زدن رام نشده باشد، و برای زراعت آبکشی نکند، از هر عیبی بر کنار و حتی هیچ گونه رنگ دیگری در آن نباشد، گفتند: الان حق مطلب را برای ما آوردی! سپس (چنان گاوی را پیدا کردند) و آنرا سر بریدند ولی مایل نبودند این کار را انجام دهند!	فارسی
(موسی) ددی : دوزدندی کی اُ (الله) بویورئیر اؤ ائینک حتماً بیر دئیشی ائینک اولآ کی یئر سورمئیه آپارمیالا و زمی (محصولا) دا سو چئکمیئه (سو آپارمیا) سالم اؤلا ، رنگی آلا و ائیکی رنگ اؤلیما (بیر رنگ اولا). ددِیلر اَلآن حقی گتیریب سن ؛ پس اونی (اؤجور ائینگی تاپدیلار و) کَسدیلر و آز قالمیشدی که بو ایشی گئورمیئه لر.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۷۲ : وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ	قرآن #بقره_آیه۷۲
و (به یاد آرید) وقتی که نفسی را کشتید و یکدیگر را درباره آن متهم کرده و نزاع برانگیختید، و خداوند می‌خواست راز پنهانی شما را آشکار کند.	فارسی
و اؤ زامان دا کی بیر نفری اؤلدئیردوز و اؤنین (قاتئیلینین) باره سینده ائختلاف سالدوز، و الله (ایستئیردی) اونی کی گئیزده دورسوز (آشکارا) چیخاردا.	ترکی

قرآن #بقره_آیه۷۳	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۷۳ :** فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ
فارسی	پس گفتیم: پاره ای از آن [گاو ذبح شده] را به مقتول بزنید [تا زنده شود و قاتل را معرفی کند]. خدا مردگان را این گونه زنده می کند و نشانه هایِ [قدرت و ربوبیّت] خود را به شما نشان می دهد، تا بیندیشید.
ترکی	پس دِدیق اونین (کسدیئوز ائینئگین) اَتینّن (بدنینّن) اؤلیئه وْرون ، بوجورسیئنا آلله اؤلینی دئرئیلدئر و (آلله) سوزا آیات لارین گئورسئدّی تا شاید عقلوزی ایشدَده سوز.

قرآن #بقره_آیه۷۴	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۷۴ :** ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ
فارسی	سپس دلهای شما بعد از این جریان سخت شد، همچون سنگ، یا سختتر! چرا که پاره ای از سنگها می‌شکافد و از آن نهرها جاری می‌شود، و پاره ای از آنها شکاف بر می‌دارد و آب از آن تراوش می‌کند، و پاره ای از خوف خدا (از فراز کوه) به زیر می‌افتد (اما دلهای شما نه از خوف خدا می‌طپد و نه سرچشمه علم و دانش و عواطف انسانی است) و خداوند از اعمال شما غافل نیست.
ترکی	اونان سورا (بؤ معجزه نی گورنن) قلبی لروز بَرک اؤلدی حتّی داشتکین یا داشدان دا بَرک و سخت اؤلدی و گئنه بعضی داش لار دان (کئناریننان) سولار آخار و گئنه بعضی لری سینااللار و اونّان سو چیخار و حتّی بعضی داشلار آللاهین خشیئتی نن (قورخیسانان داغلاردان آشّاقا) توشللر و الله او ائیشلردن کی سوزلار گؤریرسوز غافل (بی خبر) دَئیر.

قرآن #بقره_آیه۷۵	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۷۵ :** أَفَتَطْمَعُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

فارسی	[ای مؤمنان] آیا امید دارید که [یهودیان] به [حقانیت] شما ایمان آورند، و حال آنکه گروهی از آنان کلام الهی را می‌شنیدند و پس از آنکه آن را در می‌یافتند آگاهانه دگرگونش می‌ساختند
ترکی	(ای مؤمنلر) آیا سوزون اؤمید واروز کی (یهودیلار) سوزا ائیمان گتیره لر و (بو حالینان کی) حتماً بولاردان بئیر تعداد وارئیدیلار که آللاهین کلامین ائشئیدننّ سُرا اونی عوض ائله ئیردیلر حتی اونّان سُرا کی او (سؤزلری) عقلینن بیلنن سُرا و اؤزلری (سؤزلری عمدن چوئیرردیلر و اؤنون گؤناهین دا) بیلیردیلر

قرآن #بقره_آیه۷۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۷۶ : وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
فارسی	و هنگامی که با مؤمنان دیدار کنند، می گویند: ما ایمان آوردیم. و چون با هم خلوت می کنند [از روی اعتراض و ایراد] به یکدیگر می گویند: چرا حقایقی را که خدا [در تورات درباره پیامبر اسلام] برای شما بیان کرده به مؤمنان می گویید تا [روز قیامت با این حقایق] در پیشگاه پروردگارتان بر ضد شما استدلال کنند؟ آیا تعقّل نمی کنید [که نباید زمینه استدلال بر ضد خود را در اختیار مؤمنان گذارید؟!]
ترکی	و هر وقت او کسلری که ایمان گتیریبلر گؤرنْده دئیردیلر : (بیز ده) ایمان گتیرمیشیق و (امّـآ) اؤ وقت کی اؤلاردان بعضی سی ، بعضیلرین خلوتده گؤرنْده دئیردیلر آیا اولاری کی آللہ سوزا (تورات دا بیانین) آچیب نیئه اولارا (مؤسلمان لارا) دئیرسوز ؟ اولاردا (قیامت گؤنی) آللہ هوزن یانین دا سوزا (اوز سوزلروزونان) علیه هوزا حجت و دلیل گتیره له ؟ پس نئیه فئکر ائلئه میسوز؟
توضیحات	یهودیلارین بؤ نوع بیانلاریناں معلوم اولیر کی نه قدر بولار اعتقادات لاری آللهین باره سینده ضعیف دی ، فئکر ائلیللر (نعوذُ باللہ) آللہ تبارک و تعالا اولارین معلوماتینّن ، اؤرئک لرینّن و مؤسلمان لارینان دانیش ماقلارینّان بی خبر دی و اگر مؤسلمانلار اولاردان ائشیدیق لرین آللہ ده سِه له اوندا آللہ خبردار اولار ! بو حالی دَه کی آللہ تمام یئر و گؤی اوزینین آشکار و نهانینن خبردار دی و هر شی کی انسانلار اؤرئک لرینده گیزده دیللر و یا دیلده بیان ائلیللر هامی سی آللہ واضح و آشکار دی و هامی سین بیلیر. (آیه ۷۷)

قرآن #بقره_آیه۷۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۷۷ : أَوَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ
فارسی	آیا نمی دانند که خداوند آنچه را پوشیده می دارند و آنچه را آشکار می کنند می داند
ترکی	آیا اؤلار بئیل میللر کی حتماً آلله هر نئی گئیزدَده لر و و هر نئی کی گؤرسده لر (آشئیکار ائلیه لر هامیسین) بیلیر.

قرآن #بقره_آیه۷۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۷۸ : وَمِنْهُمْ أُمِّيُّونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِيَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ
فارسی	و گروهی از یهود، که جاهل و بی سوادند [غیر از تورات فعلی] که جز بافته های دروغین [عالمان خائن آنان نیست] نمی دانند، و حال آن که [در امر دین به سبب عدم تحقیق و دنبال نکردن علم و دانش] فقط در مسیر گمان و خیال واهی قدم برمی دارند.
ترکی	و اولاردان (یهودیلاردان) بئیر تعداد اُمّی دیلر (بی سواد دیلر) کتاب توراتی به غیر از بئیر سئری (خام خیالات) آرزولار دان سُوآ بیل میللر و اؤلار فقط اؤز فئکر و خیال لارینان باخیلار.

قرآن #بقره_آیه۷۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۷۹ : فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ
فارسی	پس وای بر کسانی که کتاب [تحریف‌شده ای] با دستهای خود می نویسند سپس می گویند این از جانب خداست تا بدان بهای ناچیزی به دست آرند پس وای بر ایشان از آنچه دستهایشان نوشته و وای بر ایشان از آنچه [از این راه] به دست می آورند.
ترکی	پس وای اولسین او کسلره کی اؤز علّرئینن کئتاب یازئیللار اونان سُرا دئیللر بو (کتاب) آللهین یانینان دی (آللهین طرفینّان دی) تا بیر آز (دؤنیایی) قئیمتی نن ساتالا ، پس (گَنه) وای اولسین اولارآ او شئ دن که اوز علّرئینن یازئیبلار و وای اولسین اولارآ او شئ کی عَله گئتیریبلر.

قرآن #بقره_آیه۸۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۸۰ : وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ
فارسی	و گفتند: آتش [دوزخ] جز چند روزی به ما نمی رسد. بگو: آیا [بر این عقیده خود] از نزد خدا پیمانی گرفته اید؟ که هرگز خدا از آن پیمان تخلّف نخواهد کرد، یا جاهلانه چیزی را به خدا نسبت می دهید؟
ترکی	و (یهودیلار) دِدیلر : بیر نِئه چئه گۆنن سوواْی بیزی (جهنّمئی) أوت توت مئیاجاق، (ای پیامبر اولارا) ده : آیا سوز (بو سئوزوزا) آللاهدان عهد (پیمان ، قول و قرار) آلیئب سوز کی آلله دا (بو ائیشی گؤره) و بؤ عهدوزا خلاف ائلمیئه ؟ یا آلله ها (بیر سئوز عؤز یانوزدان) دئیرسوز کی (اونون دوزالماقین) بئیلمیرسوز.

قرآن #بقره_آیه۸۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۸۱ : بَلَى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
فارسی	آری، هر کس اعمالی زشت اندوخت و کردار بدش به او احاطه نمود چنین کسانی اهل دوزخ‌اند و در آن آتش پیوسته معذّب خواهند بود.
ترکی	بلی هر کس گؤناه ائلیه و او خطالاری اونی أئحاطه ائلیه (گؤناهکار اولا و توبه ائله میئه) پس اولار جهنم اوتین یولداشلاری دیلر کی همّشه لیق (خالد) اوردا قالاجاق لار .

قرآن #بقره_آیه۸۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۸۲ : وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
فارسی	و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند آنان اهل بهشتند و در آن جاودان خواهند ماند
ترکی	و او کسلر کی ائیمان گئتیریبلر و صالحلی ائیشلر گؤرئیبلر اؤلار جنّت (بهشت) یولداشلاری دیلر کی همّشه لیق (خالد) اوردا قالاجاق لار .

قرآن #بقره_آیه۸۳	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۸۳ :

	وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِی إِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِی الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُعْرِضُونَ
فارسی	و [یاد کنید] زمانی که از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم که جز خدا را نپرستید، و به پدر و مادر و خویشان ویتیمان ومستمندان نیکی کنید، و با مردم با خوش زبانی سخن گویید، و نماز را بر پا دارید، و زکات بپردازید، سپس همه شما جز اندکی [از پیمان خدا] روی گردانیدید؛ و شما [به طور عادت] روی گردان هستید.
ترکی	و اؤ زامان کی بنی اسرائیل دن پیمان (قول و قرار) آلدیق کی فقط آللاهی عبادت ائلیئون و والدین لرینه (آتا و آنالارینا) ، کسان لارینا ، یتیم لره ، مسکین لره (بیچاره لر ، فقیرلر) یاخچلیق ائلیئون و مردومونان یاخچی دانیشیون و ناماز اقامه ائلیون و زکات وئرون ؛ (آمّـا) اونان سورا عوز چئوردوز بئیر تعداد آز آداملاردان سوؤای و سوز همّشه عوز چئورانسوز.

قرآن #بقره_آیه۸۴	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۸۴ : وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ
فارسی	و (به یاد آرید) هنگامی که از شما عهد گرفتیم که خون یکدیگر را نریزید و یکدیگر را از خانه و دیار خود نرانید، پس بر آن عهد اقرار کرده و خود شما بر آن گواه می‌باشید.
ترکی	و اؤ زامان کی سوزدان پیمان (قول و قرار) آلدیق کی بیر بیروزون قانوزی تؤکمئیون (اؤلدئیرمئیون) و بیر بیروزی (زندگانلیق یئرئینن) قوعمئیوز (ائخراج ائله مئیوز) بونّان سورا سوزدا (بو سؤزئه) ائقرار ائله دوز (قبول ائله دوز) و سوز اؤزوزده (بو سؤزئه) شاهیدیئدوز.

قرآن #بقره_آیه۸۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۸۵ : ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِنْ يَأْتُوكُمْ أُسَارَى تُفَادُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْیٌ فِی الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

فارسی	اما این شما هستید که یکدیگر را به قتل می‌رسانید، و جمعی از خودتان را از سرزمینشان بیرون می‌کنید و در این گناه و تجاوز به یکدیگر کمک می‌کنید (و اینها همه نقض پیمانی است که با خدا بسته اید) ولی اگر بعضی از آنها به صورت اسیران نزد شما آیند فدیه می‌دهید و آنها را آزاد میسازید! در حالی که بیرون ساختن آنان بر شما حرام بود، آیا به بعضی از دستورات کتاب آسمانی ایمان می‌آورید و به بعضی کافر می‌شوید؟! برای کسی که این عمل (تبعیض در میان احکام و قوانین خدا) را انجام دهد جز رسوائی در این جهان، و باز گشت به شدیدترین عذابها در روز رستاخیز، چیز دیگری نخواهد بود، و خداوند از اعمال شما غافل نیست.
ترکی	اونّان سورا ائله همَن سوزسوز کی بیربیروزی عؤلدئیری سوز و بیر تعدادوزی اوز یئرلرئینن قوعؤرسوز و بیر بیروزا دا گؤناهلاردا و دوشمنچیلیق ده کؤمئک (حمایت و پشتیبانی) ائلئیورسوز و اگر (اولاری) سوزا اسیر گئتیره له فدیه وئریرسوز و اؤ ایش سوزا حرامی دی کی اولاری یئرلرینّن چیخارداسوز؛ آیا کتابین (توراتین) بعضی لرینه ایمان وارا‌ؤزدی و بعضی لرینه کافرسوز؟ پس او کس کی سوزدان بوجؤر ائلیه (کتابین احکامینه) جزاسی نئمنه دی؟ غیر از (بؤدی کی) دونیا زندگانی قیندا خار (و رؤسوا) اؤلا و قیامت گؤنینده ده شدّت لی عذابلارآ آپارالا و آللہ اؤ ائیشلردن کی گؤرئیرسوز غافل (و بی خبر) دئیر.

قرآن #بقره_آیه۸۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۸۶ : أُولَئِکَ الَّذِینَ اشْتَرَوُا الْحَیَاةَ الدُّنْیَا بِالْآخِرَةِ فَلَا یُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ یُنْصَرُونَ
فارسی	اینان همان کسانند که (متاع دو روزه) دنیا را خریده و ملک ابدی آخرت را فروختند، پس (در آخرت) عذاب آنها تخفیف نیابد و هیچ یاوری نخواهند داشت.
ترکی	بؤلار او کس لردی لر کی آخئرتلرین (وئریبلر ، صاتئیبلار) و دونیا زندگانیقین آلیبلار پس اولاردان عذاب (پشیمانی ، جهنم) آزآلمیاجاق و اولارآ هئچ کؤمئک ده اولمئیآ جاق.

قرآن #بقره_آیه۸۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۸۷ : وَلَقَدْ آتَیْنَا مُوسَى الْکِتَابَ وَقَفَّیْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَآتَیْنَا عِیسَى ابْنَ مَرْیَمَ الْبَیِّنَاتِ وَأَیَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ أَفَکُلَّمَا جَاءَکُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُکُمُ اسْتَکْبَرْتُمْ فَفَرِیقًا کَذَّبْتُمْ وَفَرِیقًا تَقْتُلُونَ

فارسی	و همانا به موسی کتاب [تورات] را دادیم و پس از او پیامبرانی را پشت سر هم فرستادیم و عیسی پسر مریم را معجزه های آشکار بخشیدیم و او را با روح القدس تایید کردیم پس چرا هر گاه پیامبری چیزی را که خوشایند شما نبود برایتان آورد کبر ورزیدید گروهی را دروغگو خواندید و گروهی را کشتید
ترکی	و حتماً موسایا کتاب (تورات) وئردیق و اؤنّان سُرا آیری رسوللارآ (پیامبرلره) بیری بیرینن سورا یؤلّادیق و عیسی بن مریمه آشکارآ نشانه لر (معجزه لر) وئردیق و اونی روح القُدُسئینان کؤمئک (و تأیید) ائله دیق، پس آیا هر وقت سوزا بیر رسول گئلیئردی و او شئ (و احکام و دسئوراتی) کی خوْشوْذ ایسته مئیردی تکبّور ائلیؤردوز و بئیر تعداد (پیامبرلری) دانئیردوز و بئیر تعدادی ده عؤلدئیرئیردوز؟

قرآن #بقره_آیه۸۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۸۸ : وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَا يُؤْمِنُونَ
فارسی	(و آنها از روی استهزاء) گفتند دلهای ما در غلاف است! (و ما از گفته تو چیزی نمی‌فهمیم، آری همینطور است) خداوند آنها را بخاطر کفرشان از رحمت خود دور ساخته (بهمین دلیل چیزی درک نمی‌کنند) و کمتر ایمان می‌آورند.
ترکی	و (یهودیلار مسخره اؤزینن) ددیلر : بیزم قلبئی لر ئیمز باغلیدی ، (یوخ بوجور دِئی) بلکه الله اولارآ کؤفرائلمئق لرینه گؤره لعنت ائلیب اونا گؤره او کسلر کی ایمان گئتیریللر آزدیلار.

قرآن #بقره_آیه۸۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۸۹ : وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ
فارسی	و چون کتاب آسمانی قرآن از نزد خدا برای هدایت آنها آمد با وجودی که کتاب)تورات) آنان را تصدیق می‌کرد و با آنکه خود آنها پیش از بعثت (پیامبر اسلام) انتظار غلبه بر کافران داشتند، آن گاه که آمد و شناختند (که همان پیغمبر موعود است) باز به او کافر شدند (و از نعمت وجود او ناسپاسی کردند)، پس خشم خدا بر کافران باد.
ترکی	و امّـآ وقتی کی آللّه طرفینن کتاب (قرآن) اولارآ گئلدی و تصدیق (تأیید و دوز بیلئردی) او سوزلری (توراتی) کی اولارین اللرینده (یانلاریندی) دی و اؤنّان قاباق اؤزلری (بو

	کتابین و بو پیامبرین گئلمئینن) کافئرلره اُمئید غلبه وارلارئیدی امّـآ وقتی اونی کی تانئیردیلار اُلارآ گئلدی (بئیل دیله کی همان پیامبر موعود دی) داندئیلار (اونا کافر اولدئیلار) پس آللاهین لعنتی (بو) کافئرلره اولسون.

قرآن #بقره_آیه۹۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۹۰ : بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ بَغْيًا أَنْ يُنَزِّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ فَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَى غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ
فارسی	بد چیزی است آنچه خود را به آن فروختند که کفر ورزیدن از روی حسادت به کتابی است که خدا نازل کرده [معترضانه می گویند:] چرا خدا از فضل و احسانش به هر که از بندگانش بخواهد [کتاب آسمانی] نازل می کند، پس آنان به خشمی بر روی خشمی سزاوار شدند. و برای کافران عذابی خوار کننده است.
ترکی	چوخ پیس شئیه اؤزلرین صاتدیلار بؤنا گؤره کی نافرمانی (طوغیان و حسادت اوزینن) اونا کی آللاه نازل ائلیب(قرآنه) کافر اولدیلار (بهانه لری بوئیدی کی بیزدن سوآی) نئیه آللاه اوز فضلینن (رحمتینن) هر هانسی اؤز بنده لرینه نازئیل ائلئیر؟ پس (آللاهین) غضبینه گئنه آئیری غضبینه (گرفتار) گئلدیلر و کافئرلرئچون عذاب (اللهی و خوار ائلیئن) آماده دئیر.

قرآن #بقره_آیه۹۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۹۱ : وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُؤْمِنُ بِمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
فارسی	و چون به ایشان گفته شود به آنچه خداوند فروفرستاده است [قرآن] ایمان آورید، گویند به آنچه بر [پیامبر] خودمان نازل شده است ایمان می‌آوریم، و آنچه جز آن است، انکار می‌کنند، حال آنکه آن [کتاب] حق و همخوان کتاب آنهاست بگو اگر مؤمنید پس چرا پیامبران الهی را در گذشته می‌کشتید؟
ترکی	و اؤ وقت کی اولارا (یهودی لره) دئیله که ائیمان گئتیرون اونا (قرآنا) کی الله نازل ائلئیب (گئؤندریب) . دئیللر (یوخ) بیز (فقط) اونا (توارتا) کی بئیزیم آؤزیئمیزه نازل اولوب (گئؤندریلیب) ائیمان گئتیریق. و اؤنان سوایآ کافر اولئیردیلار (قبول ائلمیردئیلر) و او (قرآن) حق دی و او شئ کی اولارینان واردی تصدیق (توراتی تأیید و قبول ائلئیر، ای پیامبر

	یهودیلارآ) ده : پس نئیه آللاهین پیامبرلرین اونان قاباق عؤلدئیرئیردوز اگر (توراتا) ائیمان وارعوزدی.
توضیحات	بو آیاتلار دا آلله تبارک و تعالی پیامبر اسلاما صل الله علیه و آله و سلم بویورور کی بو یهودیلارا ده نئیه اوز قابقکی پیامبر لروزی عؤلدئیرئیردوز بو حالینن که پیامبرین زامانی ده کی یهودیلار بو ایشلری گؤرمه میش دیلر ، جواب بودی که بولار دا اولارین ایشلرینه راضی دیلر و تورات دان اَل چئکمیردیلر و اؤز آبالارینین یولارین گئدیردیلر ، یعنی اگر بولاردا او موقعیت و فرصت ده اولسی دیلر همن ایشلری گئورَردیئلر.

قرآن #بقره_آیه۹۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۹۲ : وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ
فارسی	و قطعا موسی برای شما معجزات آشکاری آورد سپس آن گوساله را در غیاب وی [به خدایی] گرفتید و ستمکار شدید.
ترکی	و قطعاً موسی سوزا روشنلی (و آشکارا آیات و معجزه لرئینن) گئلدی ، اونّان سورا (کی موسی طور داغینا گئدی) سؤز عجل (گوساله ، ائینکی ، آلله یئرینه عبادته) توتوز و سوزلار ظالم ئیدوز.

قرآن #بقره_آیه۹۳	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۹۳ : وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْمَعُوا قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأُشْرِبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
فارسی	و (به یاد آرید) وقتی که از شما پیمان گرفتیم و کوه طور را بر فراز شما بداشتیم که باید آنچه را به شما فرستادیم با ایمان محکم بپذیرید و (سخن حق) بشنوید، شما گفتید: خواهیم شنید و (در نیّت گرفتید که در عمل) عصیان خواهیم کرد. و دلهای آنان از عشق به گوساله پر شد از آن رو که به خدا کافر بودند. بگو: ایمان شما سخت شما را به کار بد و کردار زشت می‌گمارد، اگر ایمان داشته باشید.
ترکی	و اؤ زمان کی سوزدان عهد و پیمان آلدیق و طور (داغین) عوستوزا قوعوزادیق و (ددیق) بو شئی (توراتی) کی سوزا وئرمیشیق موحکم (قوت و قدرتینن) توتوز ، دِدیلر : ائشیدیق و (عُصیان) نافرمانی ائله دیق ، و او عجلین (گوساله نین ، ائینگین عشق و محبتی و علاقه سی

	) اؤرئک لرین سوآردی (دؤلدئیردی) کؤفر ائلمئک لرینن ، (ای پیامبر ، یهودی لره) ده : سوزون بو ایمانوز چوخ پیس (ائیشلره) امر ائلئیر اگر (بوجور ایشله لره) ایمانوز اؤلسا !

قرآن #بقره_آیه۹۴	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۹۴ : قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
فارسی	بگو اگر (آنچنانکه مدعی هستید) سرای دیگر در نزد خدا مخصوص شما است نه سایر مردم پس آرزوی مرگ کنید اگر راست می‌گوئید.
ترکی	(ای پیامبر یهودیلارا) ده : (اؤجور کی سوز دئیرسوز) اگر آخرت عؤوْی آئیری مردومنان سوؤای آلله یانیدا هامی سی فقط سوزوندی پس عولیم آرزوسی ائلیون اگر سوز دوز دئیرسوز.

قرآن #بقره_آیه۹۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۹۵ : وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ
فارسی	و آنان هرگز مرگ را به سبب گناهانی که مرتکب شده اند، آرزو نمی کنند؛ و خدا به ستمکاران داناست.
ترکی	و (اولار عولیمی) هئچ موقع آرزی ائله مزلر بؤنا گؤره کی اؤز اللرینن (چوخ گوناهلار) یوللیبلار و آلله ظالم لره چوخ عالم دی (آولارین گوناهلارینا آئیخ و آگاه دی)

قرآن #بقره_آیه۹۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۹۶ : وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاةٍ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهِ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ
فارسی	و یقیناً آنان را حریص ترین مردم به زندگی [دراز مدت] خواهی یافت و [حتی حریص تر] از مشرکان. هر یک از آنان آرزومند است که ای کاش هزار سال عمرش دهند، ولی آن عمر طولانی دور کننده او از عذاب نیست؛ و خدا به آنچه انجام می دهند، بیناست.
ترکی	و حتماً (ای پیامبر) بولاری (یهودیلری) هامی مردومنان و حتی او کس لردن کی آللآها شریک قائلدئیلر دونیا زندگانلیقینا حریص تاپاجاقسان (گؤره جئکسن) کی هر بیری ایستئیللر اگر

اؤلسا مئین ائیل عُمر ائلیه و (امّا اگر) مئین ائیل ده عومرلری اولسا او عذاب دان (جهنمنن) نئجات ورئن دئی و آلله او ائیشلری کی ائلئیللر (آئییخ دی و دقیق) گؤرئیر.	

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۹۷ : قُلْ مَنْ کَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِیلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِکَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَیْنَ یَدَیْهِ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِینَ	قرآن #بقره_آیه۹۷
(آنها می‌گویند چون فرشته‌ای که وحی بر تو نازل می‌کند جبرئیل است و ما با جبرئیل دشمن هستیم به تو ایمان نمی‌آوریم) بگو کسی که دشمن جبرئیل باشد (در حقیقت دشمن خدا است) چرا که او به فرمان خدا قرآن را بر قلب تو نازل کرده است، قرآنی که کتب آسمانی پیشین را تصدیق می‌کند و هدایت و بشارت برای مؤ منان است.	فارسی
(ای پیامبر یهودیلره) ده : هر کس جبرئیله دوشمن أولاً پس (بیلسین کی جبرئیل) دوزدندی کی او آللاهین اِذنینن (اجازه سینن) سنون قلبئوْ آ (بو قرآنی) نازل ائلئیر کی اؤزینن قابقکی لاری ده تصدیق (تأیید) ائلئیر و مؤمئنلره (وسیله ی) هدایت و بشارت دی.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۹۸ : مَنْ کَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِکَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِیلَ وَمِیکَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْکَافِرِینَ	قرآن #بقره_آیه۹۸
هر که با خدا و فرشتگان و رسولانش و جبرئیل و میکائیل دشمن باشد [کافر است]، و بی تردید خدا دشمن کافران است.	فارسی
(بونی هاموز بیلون) هر کس آللآها و ملائکه لرینه و رسوللارینآ و جبرائیله و میکائیله دوشمن اؤلآ (کافر دی) پس دوزدن دی کی آلله دا کافرلرینن دوشمن دی.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۹۹ : وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَیْکَ آیَاتٍ بَیِّنَاتٍ وَمَا یَکْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ	قرآن #بقره_آیه۹۹
و یقیناً به سوی تو آیاتی روشن نازل کردیم، و به آنها جز فاسقان کافر نمی شوند.	فارسی
و یقینی دی کی سنون طرفوئه واضحلی (و آشکارلی) آیات لار (آللاهین نشانه لرئی) نازل ائلدیق (گؤندردیق) و بو آیاتآ مؤنکئر اؤلمازلار مئیئر فاسئق (آدام) لار.	ترکی

قرآن #بقره_آیه۱۰۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۰۰ : أَوَكُلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَبَذَهُ فَرِيقٌ مِنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
فارسی	آیا چنین نیست که هرگاه یهود پیمانی [با خدا و رسولانش] بستند، گروهی از آنان، آن را شکستند؟ [آنان نه فقط عهد شکنند] بلکه بیشترشان ایمان نمی آورند.
ترکی	آیا هر زامان کی (یهودیلار) بیئر عهدی (آللاهینان) باغلادیلار بئیر گروه اؤلاردان (او عهد و پیمانلارین) سئیندئیر مادیلار؟ بلکه اولارین چوخلاری (اکثریّت لری) ائیمان گتیرمئیللر.

قرآن #بقره_آیه۱۰۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۱۰۱ : وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
فارسی	و زمانی که فرستاده ای از سوی خدا به سویشان آمد که تصدیق کننده کتابی است که با آنان است، گروهی از آنان که [دانش] کتاب به آنان داده شده بود [با کمال گستاخی] کتاب خدا را پشت سر انداختند [و با آن به مخالفت برخاستند[، گویی نمی دانند [که کلام خداست].
ترکی	و هر زمان کی آللاهین طرفینن بئیر رسول (آللاهین پیامبری) اولارا گئلئیردی و تصدیق ائلیئیردی (او سوزلری) اولاری کی اولاردئیدی ، بیر گروه او کس لردن کی کتاب (ائلاهی) اؤلارا وئرئیل میشدی آللاهین کتابین دال لارینان آتئیردی لار كأنّه (ائله بئیرجؤر کی هئچ ضاد) بیئل مئیللر.

قرآن #بقره_آیه۱۰۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۰۲ : وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُو الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكِ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ
فارسی	و [یهودیان] از آنچه شیاطین در زمان پادشاهی سلیمان [از علم سحر بر مردم می خواندند] پیروی کردند. و [سلیمان دست به سحر نیالود تا کافر شود، بنابراین] سلیمان کافر نشد، ولی

	شیاطین که به مردم سحر می آموختند، کافر شدند. و [نیز یهودیان] از آنچه بر دو فرشته هاروت و ماروت در شهر بابل نازل شد [پیروی کردند]، و حال آنکه آن دو فرشته به هیچ کس نمی آموختند مگر آنکه می گفتند: ما فقط مایه آزمایشیم [و علم سحر را برای مبارزه با ساحران و باطل کردن سحرشان به تو تعلیم می دهیم]، پس [با به کار گرفتن آن در مواردی که ممنوع و حرام است] کافر مشو. اما آنان از آن دو فرشته مطالبی [از سحر [می آموختند که با آن میان مرد و همسرش جدایی می انداختند؛ در حالی که آنان به وسیله آن سحر جز به اذن خدا قدرت آسیب رساندن به کسی را نداشتند؛ و همواره چیزی را می آموختند که به آنان آسیب می رسانید و سودی نمی بخشید؛ و یقیناً [یهود] می دانستند که هر کس خریدار سحر باشد، در آخرت هیچ بهره ای ندارد. و همانا بدچیزی است آنچه خود را به آن فروختند اگر معرفت می داشتند.
ترکی	و (یهودیلار) اونّان کی شیطانلار (و شیطان صفت ساحرلر) سلیمان (نبی نین) حکومتینده اؤخئیردیلار تبعیت ائله دی لر، و سلیمان (الله) کؤفر ائله مئدی و لکن شیطانلار مردوما سحر (و جادو) اؤرگئد مئگ لرینن کؤفر ائله دی لر و (یهودیلار دا) بابل شَهرینده او ائیکی فرئیشته ی « هاروت» و « ماروت » اؤ (علمی) کی نازل اولدی ، هئچ کَسئه اؤرگئد میردیلر حتی اولارا دئیردیلر بئیلون کی بیز (بو اؤرگئد ئیمیز سوزا) حتماً فئتنه (امتحان و آزمایش الاهی) دی پس (یئلیک و مؤواظئب اؤلون) کی کافر اؤلمیاسوز. امّـآ اولار او علمی اؤرگشدی لر کی کئیشی و آروادینین آراسیندا آئیریلیق سالئیردی و (البتّه) ائلییه ئمّیردی لر اؤ علمینن بیر کسئه ضرر یئتیره لَه بئیم آللاهین اِذنینن (ائجازه سینن) و اولار بیر شئی لری (علمی و سحری) اؤرگشدی لر کی اولارا ضرر یئتیردی و نفعی اولارئچون یوخیدی و یقینن اولار بیلیدی لر کی هر کَس بو (سحری) آلآ داهی اونا آخرت ده هئچ خیری یوخیدی و نئه پیس شئی آلدئیلار و اؤزلرینی اونا (صاتیلار) أیم بئلئیدیلر.

قرآن #بقره_آیه۱۰۳	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۱۰۳ : وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ
فارسی	و محققا اگر ایمان آورده و پرهیزکار می‌شدند بهره‌ای که از خدا نصیب آنها می‌شد بهتر از هر چیز بود، چنانچه می‌دانستند.
ترکی	و أیم اولار ائیمان گئتیرئیدیلر و تقوالی اؤلئیدی لر او ثواب کی آللّه طرفینن وارئیدی (آولارا) خیرّی دی أیم بیلسئی دیلر.

قرآن #بقره_آیه۱۰۴	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۰۴ : يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انْظُرْنَا وَاسْمَعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ
فارسی	ای افراد با ایمان (هنگامی که از پیغمبر تقاضای مهلت برای درک آیات قرآن می‌کنید) نگوئید «راعنا» بلکه بگوئید «انظرنا» (زیرا کلمه اول هم به معنی ما را مهلت بده و هم بمعنی «ما را تحمیق کن» می‌باشد و دستاویزی برای دشمنان است) و آنچه به شما دستور داده می‌شود بشنوید و برای کافران (و استهزاء کنندگان) عذاب دردناکی است.
ترکی	آی او کس لر کی ائیمان گتیریب سوز (پیامبره) دئمیئون « راعنا » و (اونون یئرینه) دئؤن « اُنظرنا» و (بو سُزئی) ائشیدون (و عمل ائلیون) و کافئر لر اؤچون چوخ آغرّی عذاب وار.
توضیحات	« راعنا» : مؤسلمانلار دئیردئیلر ای پیامبر بیزیم وضعیئتی میزی بو آیاتی اؤرگئش مئچون مراعات ائله و صبر ائله ، آمّـآ یهودی لار اوز دئیللریندّه اوبیری و آییری معنیی دئیردی لر کی : « یانی بیزی احمق و نادان ائله » و بو سُزئینان مؤسلمانلاری مسخره ائلیردیلر ، بونا گؤره آلله تبارک و تعالی دستور وئردئی بو کلمه نین یئرینه دئیون « اُنظرنا » بو معنینن کی : ای پیامبر بئیزی گؤزدَه تا بیز بو آیاتی اؤرگنشئق و آلله بوردا تأکید ائلئیر کی حتماً بو سُزئی دئیشئون تا دوشمنلر سوزی اَله سالمیالاَ و هر کس بونا قولاغ آسمایا اِله بیلون که کافرلردن دی .

قرآن #بقره_آیه۱۰۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۱۰۵ : مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ
فارسی	هرگز کافران اهل کتاب و مشرکان مایل نیستند که بر شما (مسلمین) خیری از جانب خدایتان نازل شود، لیکن خدا هر که را بخواهد به فضل و رحمت خویش مخصوص گرداند، و خدا صاحب فضل عظیم است.
ترکی	اهل کتابدان او کس لر کی کافردیلر و نه ده بو مُشرئکلر ایستئه میللر کی آللاهوزدان سوزا بیر خیر نازل اولاَ (یئتیشه) و آلله هر کسی کی ایسته سه (و لائق گؤرئه) اؤز رحمتینه مختص ائلئر و آلله عظیملی فضلین صاحبی دی.

قرآن #بقره_آیه۱۰۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۱۰۶ : مَا نَنْسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنْسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ مِثْلِهَا أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
فارسی	هر حکمی را نسخ کنیم یا آن را به [دست] فراموشی بسپاریم بهتر از آن یا مانندش را می آوریم مگر ندانستی که خدا بر هر کاری تواناست
ترکی	هئچ آیه نی نسخ (باطئل) ائله میریق یا اونی یاد دان چیخارد میریق (بَیئم) اونّان یاخچی (خیرّی) یا اونین مئثلی (اونین تئکینی) گتئیرریق ، بَیئه بیلمئدون دوزدی کی آلله هر شئیه قادئیر دی.

قرآن #بقره_آیه۱۰۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۰۷ : أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ
فارسی	آیا نمی‌دانی که فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداوند است و شما را جز خداوند، سرور و یاوری نیست؟
ترکی	بَیئه بیلمئدون کی یئر و گؤیلرین حکومتی فقط آللاهین دی ؟ و سوزا آللاه دان سووآی هئچ کؤمئک ائلین و هئچ سرپرست (رهبر و یولداش) یوخدی.

قرآن #بقره_آیه۱۰۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۱۰۸ : أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَتَبَدَّلِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ
فارسی	آیا اراده آن دارید که شما نیز از پیغمبر خود در خواست کنید آنچه را که یهود در زمان گذشته از موسی خواستند؟ و هر که ایمان را مبدّل به کفر گرداند، بی‌شک راه راست را گم کرده است.
ترکی	(آی مؤسلمانلار) آیا سوزدا ائیستی سوز رسولوز دان (پیامبر اسلام نان ، بیر شئ) ایستیه سوز اؤجور کی (سوزدان) قاباق موسا دان ائیستئیردی لر و (بیلون) هر کس ، کؤفری ائیمان یئرینه چؤئیره قطعاً (و یقیناً) دوز یولی ائتیریب دی.

قرآن #بقره_آیه۱۰۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۰۹ :

وَدَّ كَثِيرٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّاراً حَسَداً مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ	
بسیاری از اهل کتاب پس از آنکه حق برای آنان روشن شد به سبب حسدی که از وجودشان شعله کشیده، دوست دارند که شما را پس از ایمانتان به کفر بازگردانند. هم اکنون [از ستیز و جدال با آنان] درگذرید، و [از آنان] روی بگردانید، تا خدا فرمانش را [به جنگ یا جزیه] اعلام کند؛ یقیناً خدا بر هر کاری تواناست.	فارسی
اهل کتابیدن چوخی اورئح لری ائیسئیر اگر (ائلیه بیل سَله) سوزی اونّان سورا کی ائیمان گئتیرب سوز (و مؤسلمان اؤلوب سوز) قئیطره له کؤفر طرفینه (سوزی کافر ائلیه له ، اؤنا خاطیر کی) اؤز نفسی لرینده (اؤرئک لرینده) حسادت اوزینن ، اونّان سورا کی اولارا حق بئلینیب دی (حق اؤلدوقوز اولارا آشکار اولوب دی) پس (ائیندی ای پیامبر و مؤسلمانلار اولاری) باغیش دیئون و اولاردان اؤز چئورون (صبر ائلیون) تا آلله أمرین (فرمان و دستورین صادر ائلیه و سوزا) گئتیره ، قطعاً الله هر شئیه (و هر ایشئه) قادیر (و توانادی)	ترکی

<u>سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۱۰ :</u> وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ	قرآن #بقره_آیه۱۱۰
و نماز را برپا دارید و زکات را بپردازید و هر خیری پیشاپیش برای [ذخیره آخرت] خویش بفرستید [پاداش] آن را نزد خداوند خواهید یافت، خداوند به آنچه می‌کنید بیناست	فارسی
و ناماز ائقامه ائلیوز و زکات وئرئوز و (بئیلوز) هر خیر ائیشی کی اؤزوزا قاباخدان (او دونیوزا) یولّئی سوز اونی (ثوابین) آلله یانیندا تاپاجاق سوز دوزدی کی آلله هر نئه ائیشی گؤرئیرسوز (کامل و دقیق) گؤرئیر.	ترکی

<u>سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۱۱ :</u> وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُوداً أَوْ نَصَارَى تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ	قرآن #بقره_آیه۱۱۱
و یهود گفتند: هرگز به بهشت نرود جز طایفه یهود، و نصاری گفتند: جز طایفه نصاری. این تنها آرزوی باطل آنهاست، بگو: بر این دعوی برهان آورید اگر راست می‌گویید.	فارسی

ترکی	و ددیلر: جنّته (بهشته) هئچ کس گئیرمز مگر اؤ کس کی یهودی اؤلآ یادا مسیحی اؤلآ بو اؤلارین آرزی سیلاریدی (اورئحک ایسته دیئک لریدی، ای پیامبر اولارآ) ده : (بو سوزوزا) برهان (دلیل و مدرک) عؤزو گتیرون اگر دوز دئیرسوز.

قرآن #بقره_آیه۱۱۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۱۲ : بَلَى مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
فارسی	آری هر کس که خود را با تمام وجود به خدا تسلیم کند و نیکوکار باشد پس مزد وی پیش پروردگار اوست و بیمی بر آنان نیست و غمگین نخواهند شد
ترکی	بئلی هر کس عوزون آللاها چوئیره (تسلیم ائلیه و مؤسلمان اؤلآ) و او کس ده یاخچی ایشلر گؤرن اؤلآ (محسن اُلا) پس اونا آللاهینین یانیندا أجری (مؤذد و پاداشی) وارئیدی و اؤلارآ هئچ قورخی یوخیدی و هئچ وقت ده غُصّلی (حُزن و غم لری) اؤلمازلار.

قرآن #بقره_آیه۱۱۳	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۱۳ : وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَى عَلَى شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصَارَى لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
فارسی	ویهودیان گفتند: نصرانی ها بر آیین و روش درستی نیستند و نصرانی ها گفتند :یهودیان بر آیین و روش درستی نیستند، در حالی که همه آنان کتاب [آسمانی] را می خوانند [که هر دو آیین در زمان مخصوص به خود درست و بر حق بوده] کسانی که نادانند [هم چون مشرکان] سخنی مانند سخن آنان [درباره آیین مسلمانان] گفتند؛ پس خدا روز قیامت در میان آنان درباره آنچه با هم اختلاف می کردند، داوری می کند.
ترکی	یهودی لار ددی لر : مسیحی لر بیر شئ دَئیل لر و مسیحی لر ده ددیلر یهودی لر بیر شی دَئیل لر و (بوحالی نان کی) اوزلری کتاب (إلاهی) اُختیل لار ائلئه بوجؤر دا او کس لر کی بیرشئ بیلمیلّر (مؤشرئک لر) اولارین دانشیق لاری تکئین دیئل لر. پس آلله دآ قیامت گؤنی اُلارین آراسئیندا حؤکم وئرئجک (قضاوت ائلیه جک) اولارین کی ائیچینده ائختلاف ائلیردی لر.

قرآن	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۱۴ :

#بقره_آیه۱۱۴	وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَى فِي خَرَابِهَا أُولَئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ
فارسی	چه کسی ستمکارتر از کسانی است که از بردن نام خدا در مساجد او جلوگیری می‌کنند و سعی در ویرانی آنها دارند، شایسته نیست آنان جز با ترس و وحشت وارد این کانونهای عبادت شوند، بهره آنها در دنیا رسوائی و در سرای دیگر عذاب عظیم است.
ترکی	و کیم ظولملی دی او کَسدن کی آللاهین مسجدلرین ده قؤیمیآ اوردا آللاهین آدی دئیله و اورانین خراب ائله مئینه تلاش ائلیه ، اولار نباید کی مسجدلره گیره له مئگر(اورئح لری) قورخینان اؤلا ، اؤلارئچون دونیادا خاری (ذلّت و روسوائی) واردی و آخرت ده چوخ بئوئیک (عظیملی) عذاب واردی.

قرآن #بقره_آیه۱۱۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۱۵ : وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ
فارسی	مشرق و مغرب هر دو ملک خداست، پس به هر طرف روی کنید به سوی خدا روی آورده‌اید، که خدا (به همه جا) محیط و (به هر چیز) داناست.
ترکی	و غرب و شرق (عالم) آللاهیندی پس هر جهته اوز چئورئه سوز پس بیلون کی آللاهین اوزینه چونئیب سوز دوزدندی آلله چُخ وسعت ورئن و عالیم دی.

قرآن #بقره_آیه۱۱۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۱۶ : وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ
فارسی	و (یهود و نصاری و مشرکان) گفتند خداوند فرزندی برای خود انتخاب کرده است منزه است او بلکه آنچه در آسمانها و زمین است از آن او است و همه در برابر او خاضعند.
ترکی	و ددیلر : آلله اولاد (اوشاق) أوزینه توتوب دی آلله پاک (و پاکیزه) دی ، بلکه هر نئه یئرده و گؤئیلرده واردی اونون دی و هامی دا اونا (الله ها) خاضع دیلر (فرمانبر دیلر)

قرآن #بقره_آیه۱۱۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۱۱۷ : بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَى أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

فارسی	[بی سابقه ماده، مدت و نقشه] پدیدآورنده آسمان ها و زمین است. وهنگامی که فرمان به وجود آمدن چیزی را صادر کند فقط به آن می گوید: «باش». پس بی درنگ می باشد.
ترکی	(الله) یئر و گؤیلری باشدئیب (عمله گئتیریب ، خلق ائلئیب) و هر وخ بیر ائیشه أمر ائلیه (أراده ائلیه) پس فقط اونا دیئر: « أول » پس اودا تئز وجوده گئلیر. (خلق أولور)

قرآن #بقره_آیه۱۱۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۱۸ : وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ كَذَٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ
فارسی	و کسانی که نادان و ناآگاهند، گفتند: چرا خدا با ما سخن نمی گوید یا نشانه و معجزه ای برای ما نمی آید؟ گذشتگان آنان نیز مانند گفته ایشان را گفتند؛ دل هایشان [در تعصّب، لجاجت، عناد و نادانی] شبیه هم است. تحقیقاً ما [به اندازه لازم] نشانه ها را برای اهل باور بیان کرده ایم.
ترکی	و اؤ کس لر کی بیلمیلّر (ناداندی لار) دِدیلر: نئیه آللہ بیزی نَن (مؤستقیم و مؤقابل) دانیش میر؟ یا دا کی نیئه بیزه بیر نیشانه (آیه) گئتیرمیر؟ إلئه بؤجوری اولاردان قاباقکی لار دا دئیردیلر ، سُئزلری بیردی و اورئح لریی (عناددا ، نادانلیق دا ، تعصّوب و لجاجت) ده بیر بیرینا اؤخشئیر. بیز یقینّن آیاتی میزی (نشانه لری میزی) واضح (و آشکارآ) بیان ائله میشیق (گؤرسد میشیق) او کسلره (او قومه کی الله ها) یقین وار لاری دی.

قرآن #بقره_آیه۱۱۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۱۹ : إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيراً وَنَذِيراً وَلَا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ
فارسی	(ای پیغمبر) ما تو را به حق فرستادیم که مردم را (به نعمت بهشت) مژده دهی و (از عذاب جهنم) بترسانی، و تو مسئول کافران که به راه جهنم رفتند نیستی.
ترکی	(ای پیامبر) بیز قطعن سنئی حق أوزینّن یولّامیشیق کی (بهشت نعمتلرئینه) بشارت (مؤژده) ورئه سَن و (جهنّم عذابی نن) قورخیدا سان و سَنن جهنّمه گئدن لردن سُرئیش میئه جئکلر.

قرآن #بقره_آیه۱۲۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۲۰ :

	وَلَنْ تَرْضَى عَنْکَ الْیَهُودُ وَلَا النَّصَارَى حَتَّى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَى وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِی جَاءَکَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَکَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِیٍّ وَلَا نَصِیرٍ
فارسی	هرگز یهود و نصاری از تو راضی نخواهند شد تا (بطور کامل تسلیم خواسته های آنها شوی و) از آئین (تحریف یافته) آنان پیروی کنی بگو هدایت تنها هدایت الهی است، و اگر از هوی و هوسهای آنها پیروی کنی، بعد از آنکه آگاه شدهای هیچ سرپرست و یاوری از ناحیه خدا برای تو نخواهد بود.
ترکی	(ای پیامبر) یهود و نئه ده مسیحی سنَّن راضی اولمیئه جک لر تا اولارئین میلّئه تین نن (دین لرین نن کی چؤئیریب لر) تبعیّت (پیروی) ائلیه سن (اولارا) ده : دوزدندی کی آللاهین هدایتی همان (دوز) هدایت دی و اَیئم (ای پیامبر) اولارین ائیسته دیئک لرین نن (اطاعت و) تبعیّت ائلیه سن بونّان سورا کی سنه علم (قرآنی) گئلیب اوندا سنه آلله دان یولداش و نه ده کؤمئک اؤلمیاجاق.
توضیحات	بوردا و قرآن کریم دَه چوخلی یئررَر ده او وخ کی آلله پیامبری خطاب ائلیب دوزدندی کی پیامبره بویورور امّـآ منظور بؤدی کی مؤسلمان لار إشئیده له و اولارآ عمل ائلیه له.

قرآن #بقره_آیه۱۲۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۲۱ : الَّذِینَ آتَیْنَاهُمُ الْکِتَابَ یَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ أُولَئِکَ یُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ یَکْفُرْ بِهِ فَأُولَئِکَ هُمُ الْخَاسِرُونَ
فارسی	کسانی که کتاب آسمانی به آنان عطا کرده ایم، آن را به طوری که شایسته آن است قرائت می کنند [و آن قرائت نمودن با تدبر و به قصد عمل است] اهل ایمان به آن [کتاب] هستند و کسانی که به آن کفر می ورزند فقط آنان زیانکارند.
ترکی	اؤ کس لره کی کتاب (إلاهی) وئرمیشیق اُنی اؤخیللار اوجؤر کی اُنون اؤخیماقی نین حقین (دقّـت ، تفکور و عمل ائله مئی نین) یئرینه یئتیریل لر اولاردی لار کی اؤ کتابی (إلاهی یه) ایمان وار لارئیدی و هر کس ده او کئتابا کؤفر ائلیه پس اؤلار همون زیانکار لار دیلار.

قرآن #بقره_آیه۱۲۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۲۲ : یَا بَنِی إِسْرَائِیلَ اذْکُرُوا نِعْمَتِیَ الَّتِی أَنْعَمْتُ عَلَیْکُمْ وَأَنِّی فَضَّلْتُکُمْ عَلَى الْعَالَمِینَ
فارسی	ای بنی‌اسرائیل نعمتم را که بر شما ارزانی داشتم و اینکه شما را بر جهانیان [هم زمانتان] برتری بخشیدم، یاد کنید

ای بنی اسرائیل منیم نعمت ئیمی یادوزا گئتیرون، هَمن نعمتی کی سوزا وردئیم و دوزدی کی من سوزی تمام عالم لره (أوز زمان ئوز دا) فضیلت (اوجالئیق) وردئیم.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۲۳ : وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ	قرآن #بقره_آیه۱۲۳
از روزی بترسید که هیچکس به جای دیگری جزا نمی‌بیند و هیچگونه عوضی از او قبول نمی‌گردد و شفاعت، او را سود نمی‌دهد و (از هیچ ناحیه) یاری نمی‌شوند.	فارسی
و قورخون اؤ گؤنَّن کی هئچ کسی بیر کسین یئرینه بیر ذرّه جزا وئرمئزده و (او گؤنده گؤناه لارین پاک اؤلماقینا) هئچ شئی اونّان عوضی نئه قبول اؤلماز ، و اونا هئچ شفاعت فایدآ ورئمز (جهنّمی اولماقی حتمی دی) و نئه ده (هئچ) کؤمئک اولارئچون أولماز.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۲۴ : وَإِذِ ابْتَلَى إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ	قرآن #بقره_آیه۱۲۴
و [یاد کنید] هنگامی که ابراهیم را پروردگارش به اموری [دشوار و سخت] آزمایش کرد، پس او همه را به طور کامل به انجام رسانید، پروردگارش [به خاطر شایستگی ولیاقت او] فرمود: من تو را برای همه مردم پیشوا و امام قرار دادم. ابراهیم گفت: و از دودمانم [نیز پیشوایانی برگزین]. [پروردگار] فرمود: پیمان من [که امامت و پیشوایی است] به ستمکاران نمی رسد.	فارسی
و اؤ زمان کی ابراهیمی امتحانا چئکدی اونون آللاهی بیر سری کلماتینن (چئتین ایشئلرینن) پس او دا (أوزی آق لیقینان ، مؤفّقیّتی نن هامی سین) قوتاردی (اؤنّان سورا آلله اونا) ددی: دوزدندی کی من سنی مردوما « امام » قوئیدیم (ابراهیم) ددی: و منیم نسلیم نن ده (امام اولاجاق لار) ؟ (الله) بویوردی : منیم (بو إمامتیم ، بو عهدیم) ظالمیلره یئتیش مئیه جئک.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۱۲۵ : وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَأَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَنْ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ	قرآن #بقره_آیه۱۲۵

فارسی	و [یاد کنید] هنگامی که ما این خانه [کعبه] را برای همه مردم محل گردهمایی و جای امن وامان قرار دادیم، و [فرمان دادیم:] از مقام ابراهیم جایگاهی برای نماز انتخاب کنید. و به ابراهیم و اسماعیل سفارش کردیم که خانه ام را برای طواف کنندگان و اعتکاف کنندگان و رکوع کنندگان وسجده گذاران [از هر آلودگی ظاهری و باطنی] پاکیزه کنید.
ترکی	و اؤ زمان کی بیتی (کعبه نی) قوردوق کی مردوم (اوردا) جمع أولاَ لار (عبادت ائلیه لر و اُرانی) امن (و امان) ائله دیق و (ددیق:) مقام ابراهیم نن أوزوزا مُصلّا (نمازقیلان یئر) توتون و ابراهیم و اسماعیل دان پیمان آلدیق کی منیم اؤوئمی (کعبه نی) طاهر (پاکیزه) ائلیون طواف ائلین لره ، اعتکاف ائلین لره (اؤردا قالان لارآ) و رکوعو سجود ائلین لره (نماز قیلان لارآ).
توضیحات	آلله تبارک و تعالی بؤنا گؤره کی حضرت ابراهیم علیه السلامین آدیی یادلار دا قالاَ و بیر نوعی اونین زحماتینن تشکور ائلیه کعبه مکرمّه ده اؤنوئچون بیر مقام قوروب « مقام ابراهیم» کی ائیندی ده تا قیامته جئک حاجی لار طواف دان سُرا مقام ابراهیمین دالین دا کعبیه طرف نماز قلیللار.

قرآن #بقره_آیه۱۲۶	<u>سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۲۶ :</u> وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَى عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ
فارسی	و [یاد کنید] آن گاه که ابراهیم گفت: پروردگارا! این [مکان] را شهری امن قرار ده و اهلش را آنان که به خدا و روز قیامت ایمان آورده اند از هر نوع میوه و محصول روزی بخش. خدا فرمود: [دعایت را درباره مؤمنان اجابت کردم، ولی] هر که کفر ورزد بهره اندکی به او خواهم داد، سپس او را به عذاب آتش می کشانم و آن بد بازگشت گاهی است.
ترکی	و اؤ زامان دا کی ابراهیم ددی: پروردیگارا !!! بو آبادینی (مکّه نی) امن قرار وئر و روزی ائله محصولاتدان اونون اهلینه هر کئیمی کی اُلاردان آلّلاها و آخرت گؤنی نه ایمان گئتیره لر. (الله بویوردی بو دوعوئون ائجابت اولدی) و ددی: هر کس ده (اورانین اهلینّن) کافرده اولسا اونی دا آزدان بهره مند ائلیه رَم اونّان سُرا او (جهنّم) اوتین عذابینه چئکیلر و چوخ پیس یولدی.

قرآن #بقره_آیه۱۲۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۲۷ : وَإِذْ یَرْفَعُ إِبْرَاهِیمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَیْتِ وَإِسْمَاعِیلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّکَ أَنْتَ السَّمِیعُ الْعَلِیمُ
فارسی	و هنگامی که ابراهیم و اسماعیل پایه های خانه [کعبه] را بالا می بردند [می گفتند] ای پروردگار ما از ما بپذیر که در حقیقت تو شنوای دانایی
ترکی	و اؤ زامان کی ابراهیم و اسماعیل کعبه نین پایه لرین (دیوارلارین) یوخاری آپاریدیلار (ددیلر:) پروردیگارا (بو ایشی) بیزدن قبول ائله دوزدی سن چوخ سمیع (ائشیدن) و چوخ بیلنده (و عالم) سن.

قرآن #بقره_آیه۱۲۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۲۸ : رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَیْنِ لَکَ وَمِنْ ذُرِّیَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَکَ وَأَرِنَا مَنَاسِکَنَا وَتُبْ عَلَیْنَا إِنَّکَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِیمُ
فارسی	پروردگارا ما را تسلیم [فرمان] خود قرار ده و از نسل ما امتی فرمانبردار خود [پدید آر] و آداب دینی ما را به ما نشان ده و بر ما ببخشای که تویی توبه پذیر مهربان
ترکی	(ابراهیم و اسماعیل ددی:) پروردیگارا ! بیزی أوزئوْ تسلیم (مؤسلمان) قرار ورئر و بیزیم ذُریه میزدن (نسلی میزدن) دَه اؤمّت مؤسلمان (قرار وئر ، دیکئلد) و بیزه مناسئک (دینی) میزی گؤرسد (أورگئد) ، بیزی باغیشدآ دوزدی سن چوخ توبه آلان و چوخ مهربان سان.

قرآن #بقره_آیه۱۲۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۲۹ : رَبَّنَا وَابْعَثْ فِیهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ یَتْلُو عَلَیْهِمْ آیَاتِکَ وَیُعَلِّمُهُمُ الْکِتَابَ وَالْحِکْمَةَ وَیُزَکِّیهِمْ إِنَّکَ أَنْتَ الْعَزِیزُ الْحَکِیمُ
فارسی	پروردگارا در میان آنان فرستاده ای از خودشان برانگیز تا آیات تو را بر آنان بخواند و کتاب و حکمت به آنان بیاموزد و پاکیزه شان کند زیرا که تو خود شکست ناپذیر حکیمی
ترکی	پروردیگارا اولارین ایئچینده أوزلرینن بیر رسول مبعوث ائله (دیکئلد) سنون آیاتئو اُلارا اُخیا و اُلارا کتاب و حکمت أورگئده و اُلاری (گؤناه دان و شئرکی دن) پاک ائلیه دوزدی سن عزیز (عزتّلی) حکیم سن.

قرآن #بقره_آیه۱۳۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۳۰ : وَمَنْ يَرْغَبُ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ
فارسی	وکیست که از آیین ابراهیم روی گردان شود، جز کسی که [خود را خوار و بی ارزش کند و] خویش را به نادانی و سبک مغزی زند؟ یقیناً ما ابراهیم را در دنیا [به امامت و رسالت] برگزیدیم، و قطعاً در آخرت از شایستگان است.
ترکی	و کئیمدی کی مئلّت ابراهیم نن أوز چئوئیره مئگر اؤ کس کی أوزین سفیه إلیئه و بیز اونی (ابراهیمی) قطعن بو دونیادا (إمامته و رسالته) انتئخاب ائله دیق و حتمئن ده اُ آخرت ده صالح لردن دی.

قرآن #بقره_آیه۱۳۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۳۱ : إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ
فارسی	(بخاطر بیاورید) هنگامی را که پروردگار به او گفت اسلام بیاور (و تسلیم در برابر حق باش، او فرمان پروردگار را از جان و دل پذیرفت) گفت در برابر پروردگار جهانیان تسلیم شدم.
ترکی	اؤ زامان کی اونا آللاهی ددی: تسلیم أول (مؤسلمان أول – ابراهیم) ددی: من (الله ها کی) عالم لرین ربّی (پروردئیگاری) دی تسلیم أولدوم.

قرآن #بقره_آیه۱۳۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۳۲ : وَوَصَّى بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَا بَنِيَّ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ
فارسی	ابراهیم و یعقوب فرزندان خود را (در بازپسین لحظات عمر) به این آئین وصیت کردند (و هر کدام به فرزندان خویش گفتند) فرزندان من! خداوند این آئین پاک را برای شما برگزیده است و شما جز به آئین اسلام (تسلیم در برابر فرمان خدا) نمیرید.
ترکی	و ابراهیم و یعقوب اونا (آللاها تسلیم اُلماقا، مؤسلمان اُلماقا) اوشاقلارین وصیت ائله دیلر: مَنیم اوشاقلاریم (بیلون) دوزئی بودی کی الله سوزا بو دینی انتئخاب ائلیئب ، پس سوزدا اؤل میأسوز بئیم (مگر) سوز مؤسلمان اُلاسوز.(مؤسلمان اؤلون).

قرآن #بقره_آیه۱۳۳	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۳۳ : أَمْ كُنتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَٰهَكَ وَإِلَٰهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَٰهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ
فارسی	آیا شما به هنگامی که مرگ یعقوب فرا رسید حاضر بودید؟ در آن هنگام که به فرزندان خود گفت پس از من چه چیز را می‌پرستید؟ گفتند خدای تو و خدای پدرانت، ابراهیم و اسماعیل و اسحاق، خداوند یکتا و ما در برابر او تسلیم هستیم.
ترکی	آیا سوز اؤ زامان شاهئدئیدوز (حاضرئیدوز) کی یعقوبین اؤلیم وقتی دی؟ اؤ زامان کی اوشاقلارینا ددی: منّن سُرا کیمی عبادت ائلیه جئه سوز؟ ددیلر : بیز سنون آللاهوو و سنون آتا لارون ابراهیم و اسماعیل و اسحاقین آللاهین عبادت ائلیه جئه ایک؟ (کی همَن) بیر آلله دی و بیز (ده) اونا تسلیمیق (مؤسلمانیق).

قرآن #بقره_آیه۱۳۴	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۳۴ : تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ
فارسی	آنان گروهی بودند که درگذشتند، آنچه [از طاعت و معصیت] به دست آوردند مربوط به خود آنان است، و آنچه شما به دست آوردید مربوط به خود شماست؛ و شما در برابر آنچه آنان انجام می دادند، مسؤول نیستید.
ترکی	اُلار بیر اومّتی دی لر کی سُئوشدیلار هر نئه (یاخچی یا پیس ، ثواب یا گوناه) اَئلئه گئتّی لر اؤزلرینین دی، و هر نئه ده سوز اَئلئه گئتیرسُز ئوزو زئوندی و او ائیشلردن کی اُلار گئوریب لر سوزدان سُرئیش میئاجئکلر(سوز اُلارین اعمالینه مسئول دئیل سوز)

قرآن #بقره_آیه۱۳۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۳۵ : وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
فارسی	(اهل کتاب) گفتند یهودی یا مسیحی بشوید تا هدایت یابید، بگو (این آئینهای تحریف شده هرگز نمی‌تواند موجب هدایت گردد) بلکه پیروی از آئین خالص ابراهیم کنید و او هرگز از مشرکان نبود.
ترکی	و ددیلر : یهودی یا مسیحی اُلوئوز تا (دوز یولا) هدایت اُلاسوز، (ای پیامبر اُلارا) ده: بئلی (فقط) ابراهیمین مئلّتی (دئینی) خالئص دی و اُ (هئچ وقت) مُشرک لردن دئیلدی.

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۳۶ : قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ	قرآن #بقره_آیه۱۳۶
[شما مردم مؤمن از روی حقیقت اقرار کنید و] بگویید: ما به خدا و آنچه به سوی ما نازل شده، و به آنچه بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و نوادگانِ [دارای مقام نبوّت] آنان فرود آمده، و به آنچه به موسی و عیسی و آنچه به پیامبران از ناحیه پروردگارشان داده شده ایمان آوردیم؛ میان هیچ یک از آنان [در اینکه از سوی خدا برای هدایت مردم مبعوث شده اند] فرقی نمی گذاریم، و ما در برابر او تسلیم هستیم.	فارسی
(ای مؤسلمانلار) دِئیوز: بیز ائیمان گتیرمیشیق آللاها و هر نئیه کی بیزه نازئل اُلوبدی و هرنئیه کی نازئل اُلوب دی ابراهیمه و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباطه (یعقوبین نوه لرینه) و اونی کی وئریلیب دی موسایه و عیسایه و هر نئی کی وئریلیب دی تامام پیامّبرلره الله لارینن طرفینن (ائیمان وارئیمز) بیز اُلارین هئچ بیرینه فرق قویمیریق و بیز اُنا (فقط الله ها) تسلیمیق (مؤسلمانیق) .	ترکی
تمام انبیاء ، مرسلین و اولیای ائلاهی نین سُزلری بیردی و اُدا بودی کی دِئیون : « لا اله الا الله » هئچ إلاهه (معبود) غیر الله یوخدی و فقط آللاهی عبادت ائلیون و اونا (نعوذ بالله) شریک قائل أولمیون. و البته بو کی اُلارین پیرولاری دین لرین تحریف ائلیب لر پیامبرلری گتیرن لری چوئیریب لر ، عوض ائلیب لر بو ایشلری نباید اُلارین اصلی و خالص دین لرینه حسابه اُلونا.	توضیحات

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۳۷ : فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ	قرآن #بقره_آیه۱۳۷
پس اگر آنان هم به آنچه شما به آن ایمان آورده اید، ایمان آورند [که ایمان به قرآن و به پیامبر است] مسلماً هدایت یافته اند، و اگر روی برتابند جز این نیست که در ستیز و دشمنی اند؛ پس به زودی خدا شرّ آنان را [به کشته شدن یا آوارگی از خانه و کاشانه] دفع خواهد کرد؛ و او شنوا و داناست.	فارسی

ترکی	پس اَئیَم اُلار دا ائیمان گتیردیلر سوزی تئکین اُنا کی ائیمان گتیریب سوز پس حتمن اُلاردا هدایت (یولین) تاپیب لار و ائیَم ئوز چئوئیره له پس قطعن اُلار شئقاق (آیریلیق و دوشمن لیق یول) دان سوئوای دا دئیل لر و تئزدئینن الله سَنی اُلار(ین دوشمن لیقینان) دا کفایت ائلر(حفاظت ائلر و اُلارین شرّین دفع ائلر) و اُ (الله) سمیع (چوخ واضح ائشیدن) و علیم (چوخ عالم و آگاه) دی.

قرآن #بقره_آیه۱۳۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۳۸ : صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ
فارسی	[به یهود و نصاری بگویید:] رنگ خدا را [که اسلام است، انتخاب کنید] و چه کسی رنگش نیکوتر از رنگ خداست؟ و ما فقط پرستش کنندگان اوییم.
ترکی	(بو) آللاهین صبغه سی (رنگی ، یولی، نقشی) دی و کئیم دی کی آللاهدان صبغه سی یاخچی اُلا ؟ و بیز (فقط) اُنی (آللاهی) عبادت ائلئیریق.

قرآن #بقره_آیه۱۳۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۳۹ : قُلْ أَتُحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ
فارسی	بگو: آیا با ما در باره خدا گفتگوی بی منطق و احتجاج نادرست می کنید؟! در حالی که او پروردگار ما و شماست [و همه کارهایش بر وفق حکمت و مصلحت است، و جای گفتگوی بی منطق و احتجاج نادرست نیست]؛ و اعمال ما مربوط به خود ما و اعمال شما مربوط به خود شماست، و ما [در ایمان، اعتقاد، طاعت و عبادت] برای او اخلاص می ورزیم.
ترکی	(ای پیامبر ، اُلارا – یهودی و مسیحی لره) ده : آیا (سوز) بیزینن آللاه بارسینده مجادله ائلیرسوز؟ و (بو حالی نن کی) اُ بیزیم ربّی میزدی و سوزون ربّ ئوزدی و بیزیم اعمالیمیز ائوزی میزین دی و سوزون اعمالئوز دا ائوزوزون دی و بیز (فقط) اُنا (اعمال، عبادات و ...) مؤخلص ئیق(خالئص اُنا گؤرئیریق).

قرآن #بقره_آیه۱۴۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۴۰ : أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ أَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

فارسی	یا می‌گوئید ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط یهودی یا نصرانی بودند بگو شما بهتر میدانید یا خدا؟ (و با اینکه می‌دانید آنها یهودی و نصرانی نبودند چرا حقیقت را کتمان می‌کنید) و چه کسی ستمگرتر از آن کس است که گواهی و شهادت الهی را که نزد او است کتمان کند و خدا از اعمال شما غافل نیست.
ترکی	آیا اُلار دئیللر کی حتمن ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط یهودی یا مسیحی دیلر؟ (ای پیامبر اُلارا) ده : آیا سوز یاخچی بیلئیرسوز یا آلله و کیم او کسدن ظولم لی دی کی کئتمان ائلیه (دآنا ، گئیزدَده او دوز سُزی کی اُ پیامبرلر یهودی یا نصرانی دئیل دیلر) اُ شهادتی کی آلله طرفیین اونین یانیندآ دی ؟ و آللاه دا او ائیشلردن کی گؤریررسوز غافل دئی.

قرآن #بقره_آیه۱۴۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۱۴۱ : تِلْکَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا کَسَبَتْ وَلَکُمْ مَا کَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا کَانُوا یَعْمَلُونَ
فارسی	آنان گروهی بودند که درگذشتند، آنچه [از طاعت و معصیت] به دست آوردند مربوط به خود آنان است، و آنچه شما به دست آوردید مربوط به خود شماست؛ و شما در برابر آنچه آنان انجام می دادند، مسؤول نیستید.
ترکی	اُلار بیر اومّتی دی لر کی سُوشدی لار هر نئه (یاخچی یا پیس ، ثواب یا گوناه) اَئلئه گتّی لر أوزلرینین دی، و هر نئه ده سوز اَئلئه گئتیرسُز أوزوزئوندی و او ائیشلردن کی اُلار گئوریب لر سوزدان سُرئیش میئاجئکلر(سوز اُلارین اعمالینه مسئول دئیل سوز)
توضیحات	بو آیه دقیقاً آیه ۱۳۴ سوره بقره ده تکرار اولوب و بوجور آیات دان کی تکرار اولوب قرآن دا واردی بو جمله دن آیه « فَبِأَیِّ آلاءِ رَبِّکُما تُکَذِّبانِ » سوره ی الرحمن دا ۳۱ دفعه تکرار اولوب دی.

قرآن #بقره_آیه۱۴۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۴۲ : سَیَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّاهُمْ عَنْ قِبْلَتِهِمُ الَّتِی کَانُوا عَلَیْهَا قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ یَهْدِی مَنْ یَشَاءُ إِلَی صِرَاطٍ مُسْتَقِیمٍ
فارسی	به زودی مردم سبک مغز می گویند: چه چیزی مسلمانان را از قبله ای که بر آن بودند [یعنی بیت المقدس، به سوی کعبه] گردانید؟ بگو: مالکیّتِ مشرق و مغرب فقط ویژه خداست، هر که را بخواهد به راه راست هدایت می کند.

ترکی	بو تئزدیئه بیر تعداد سفیه لر(نادان لار) مردومنان دئیه جئک لر نه مئنه (مؤسلمان لاری) اُ قبله لرینن (بیت المقدس) کی اُرا طرفی دی لر چئوئریب؟ (ای پیامبر اُلارا) ده : شرق و غرب آللاهین دی و هر کسی ایسته سه صراط مؤستقیمه هدایت ائلئر.

قرآن #بقره_آیه۱۴۳	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۴۳ : وَكَذَٰلِکَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيداً وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقِبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ
فارسی	همان گونه (که قبله شما یک قبله میانه است) شما را نیز امت میانه ای قرار دادیم (که در حد اعتدال که میان افراط و تفریط هستید) تا گواه بر مردم باشید و پیامبر هم گواه بر شما و ما آن قبلهای را که قبلا بر آن بودی تنها برای این قرار دادیم که افرادی از پیامبر پیروی می‌کنند از آنها که به جاهلیت باز می‌گردند مشخص شوند، اگر چه این جز بر کسانی که خداوند آنها را هدایت کرده دشوار بود (این را نیز بدانید که نمازهای شما در برابر قبله سابق صحیح بوده و خدا هرگز ایمان نماز) شما را ضایع نمی‌گرداند، زیرا خداوند نسبت به مردم رحیم و مهربان است.
ترکی	و بوجؤرینان سوزی « امّت وسط » قرار وئردیق کی سوز مردوما شاهئد اُلاسوز و رسول (پیامبر اسلام) دا سوزا شاهئد اُلا و بیز اُ قبله نی کی اُنا طرفیدون چئورئیمه دیق بونا گؤره کی بیله ئق (بیلینه ، مؤشخص اُلا) کئیم رسول (اسلام) دان تبعیت (و پیروی) ائلیئیر او کس لردن کی دالئی (یا جاهلیئته) قعیدیر و بو ایش (قبله نی چئورمئک) چوخ آقئیریدی مئگر اُ کس لره کی آللہ اُلاری هدایت ائله دی و آللہ دا بؤنا دئیل دی کی سوزون ائیمانوزی (قاباخکی اعمال و نمازلاروزی) ضایع (باطل) ائلیه (بلکه اُ ناماز لاروزو اُ قبله یه قبول دی) دوزدندی کی آللہ مردومونان چوخ رئوف و رحیم دی.

قرآن #بقره_آیه۱۴۴	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۴۴ : قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِکَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّکَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَکَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ

فارسی	ما گردانیدن رویت را در [جهت] آسمان [چون کسی که به انتظار مطلبی باشد] می بینیم؛ پس یقیناً تو را به سوی قبله ای که آن را بپسندی برمی گردانیم؛ پس رویت را به سوی مسجد الحرام گردان؛ و [شما ای مسلمانان!] هر جا که باشید، روی خود را به سوی آن برگردانید. و مسلماً اهل کتاب می دانند که این تغییر قبله [از بیت المقدس به کعبه] از سوی پروردگارشان [کاری] درست و حق است؛]زیرا در تورات و انجیلشان خوانده اند که پیامبر اسلام به دو قبله نماز خواهد خواند] و خدا از آنچه [بر ضد پیامبر و مؤمنان] انجام می دهند، بی خبر نیست.
ترکی	قطعن بیز گؤریریک عوزوئی گئووَه چئوئیریسن (تغییر قبله نی گؤزدئیسن) پس سنی چئوئره جیک بیر قبله یه کی اُنّان راضی اُلاسان ! پس (ائندی) عوزو چئوئیر مسجدالحرام طرفینه و (ای مؤسلمان لار سوزدا) هر یئرده اُلسُز عوزوزی چئوئیرون اُرا طرف و او کس لره کی کتاب (إلاهی) وئریلیب حتمن بیلیل لر قطعن اُ (ائیش ، قبله دئیشماق) حق دی آللاه طرفینّن دی و آللاه دا او ائیشلردن کی اُلار گؤرئیل لر غافل دئی.

قرآن #بقره_آیه۱۴۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۱۴۵ : وَلَئِنْ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ
فارسی	و اگر هر گونه معجزه ای برای اهل کتاب بیاوری [باز] قبله تو را پیروی نمی کنند و تو [نیز] پیرو قبله آنان نیستی و خود آنان پیرو قبله یکدیگر نیستند و پس از علمی که تو را [حاصل] آمده اگر از هوسهای ایشان پیروی کنی در آن صورت جدا از ستمکاران خواهی بود
ترکی	و ائیَم اُلارآ کی کتاب وئریلیب تامام آیه (لری) وئره سن ، سَنون قبله ئونن تبعیت ائله مئزده و سن ده اُلارین قبله لرینه تابع أولمازسان و اُلارین بعضی لری ده تابع بعضی لرینین قبله سی دئی و ائیَم سن اُلارین هوای نفسی لرینن تبعیت ائلیه سن اُونّان سُرا کی سنه اُ علمی دن گئلیب دی ، دوزدندی کی اوندا سن ده حتمن ظالیم لر دن سن.

قرآن #بقره_آیه۱۴۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۴۶ : الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَإِنَّ فَرِيقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

فارسی	گروهی که ما بر آنها کتاب فرستادیم، (محمد صلّی اللّه علیه و آله و سلّم و حقّانیّت) او را به خوبی می‌شناسند همان گونه که فرزندان خود را، و لکن گروهی از آنان (از راه عناد) حق را کتمان می‌کنند در صورتی که علم به آن دارند.
ترکی	اؤ کس لردن کی کئتاب وئرمیشئیق (پیامبر اسلامی) تانیئیل لار اُجؤر کی أوز اوشاقلارین تانیئیل لار و اُلاردان بیر گروهی حتمن حقی کئتمان ائلئیل لر (گئیزده دیللر) و أوزلری ده بونی بیلیل لر.

قرآن #بقره_آیه۱۴۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۴۷ : الْحَقُّ مِنْ رَبِّکَ فَلَا تَکُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِینَ
فارسی	حق همان است که از طرف خدا به سوی تو آمد، پس هیچ شبهه به دل راه مده.
ترکی	حق همَن دی کی سنون آللاهونّان گئلیب دی پس شک (و تردید) ائلیئن لردن اُلمئیاسان.

قرآن #بقره_آیه۱۴۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۴۸ : وَلِکُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّیهَا فَاسْتَبِقُوا الْخَیْرَاتِ أَیْنَ مَا تَکُونُوا یَأْتِ بِکُمُ اللَّهُ جَمِیعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیرٌ
فارسی	و برای هر کسی قبله ای است که وی روی خود را به آن [سوی] می گرداند پس در کارهای نیک بر یکدیگر پیشی گیرید هر کجا که باشید خداوند همگی شما را [به سوی خود باز] می آورد در حقیقت خدا بر همه چیز تواناست
ترکی	و هامئیا قبله واردی کی اُنا ساری أوز چئوئره، پس خِیر ایشلرده (بیر بیرئوزدان) سبقت آلون هر یئرده اُلسُئوز آللاه اونی سوزا هامیسین گئتیرر. دوزدندی کی آللاه هر شئیه قادر دی (چوخ توانا دی)

قرآن #بقره_آیه۱۴۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۴۹ : وَمِنْ حَیْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَکَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّکَ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

از هر جا (و از هر شهر و نقطه ای) خارج شدی (به هنگام نماز) روی خود را به جانب مسجد الحرام کن، این دستور حقی است از طرف پروردگار تو و خداوند از کردار شما غافل نیست.	فارسی
و هر یئردن إشیئه چئیخدون (ناماز وقتی) پس أوزوئی مسجد الحرام طرفینه چئوئیر و قطعاً بو حقّئیدی آللاهون طرفینن و آللهٔ اُ ایشلردن کی گؤرئیرسوز غافل دئی.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۵۰ : وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلِأُتِمَّ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ	قرآن #بقره_آیه۱۵۰
[آری] و از هرجا بیرون شدی، رویت را [در حال اقامه نماز] به سوی مسجدالحرام بگردان؛ و [شما ای مؤمنان!] هر جا که باشید، رویتان را [در حال اقامه نماز] به سوی آن بگردانید، تا مردم را جز ستمکاران [لجوج، متکبر و یاوه گو] بر ضد شما دلیل و برهانی نباشد. [مشرکان نگویند: اگر آیین ابراهیم را ادعا دارد چرا به قبله او که کعبه است رو نمی کند؟ و اهل کتاب نگویند :پیامبری که تورات و انجیل وعده داده، قبله اش مسجدالحرام است، پس این شخص که به قبله ما نماز می خواند، پیامبر موعود نیست؛] بنابراین از آنان نترسید و از من بترسید، و [تغییر قبله] برای آن است که نعمتم را بر شما کامل کنم تا [به احکام و سنن الهی] هدایت شوید.	فارسی
و هر یئردن إشیئه چئیخدون (ناماز وقتی) پس أوزوئی مسجد الحرام طرفینه چئوئیر و (ای مؤسلمان لار سوزدآ) هر یئرده اُلدوز أوزوزی اُنا طرف چوئیرون تا مردوم دا سوزون علیه ئوزا حجت لرئی اُلمیآ مئگر اُ کس لر اُلاردان کی ظالم دی لر. پس اُلاردان قوخمئیون و منیم (نا فرمان لیق عذابیم نن) قورخون و بؤنا گؤره کی سوزا نعمئتیمی تامام ائلیئم و سوز دا بلکه هدایت اُلاسوز.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۵۱ : كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ	قرآن #بقره_آیه۱۵۱

چنانکه در میان شما رسولی از خودتان فرستادیم که آیات ما را برای شما تلاوت می‌کند و نفوس شما را (از پلیدی جهل) پاک و منزّه می‌گرداند و به شما تعلیم کتاب و حکمت می‌دهد و آنچه را نمی‌دانید به شما می‌آموزد.	فارسی
ائله اُجۆر کی ئوزوز دان بیر رسول سوزون آروزا یولّادیق بیزیم آیات لاری میزی سوزا اُخیئا و سوزی پاک ائلیه و سوزا کئتاب و حکمت عورگئده و اُلاری کی بیلمیردوز سوزلارا عورگئده	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۱۵۲ : فَاذْکُرُونِی أَذْکُرْکُمْ وَاشْکُرُوا لِی وَلَا تَکْفُرُونِ	قرآن #بقره_آیه۱۵۲
پس مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم و شکر نعمت من به جای آرید و کفران نعمت من نکنید.	فارسی
پس منی یاد ائلیون منده سوزی یاد ائلیئم و منّن تشکّور ائلیون و (نعمت لریمه) کفران ائلمیون.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۵۳ : یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا اسْتَعِینُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِینَ	قرآن #بقره_آیه۱۵۳
ای اهل ایمان از صبر و نماز [برای حل مشکلات خود و پاک ماندن از آلودگی ها و رسیدن به رحمت حق] کمک بخواهید زیرا خدا با صابران است.	فارسی
آی او کس لر کی ائیمان گتیریب سوز صبرئی دن (اُروج توتماق) و نماز (قئیلماق) دان کؤمئک آلون قطعن آلله صبر ائلین لرینن دی.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۵۴ : وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ یُقْتَلُ فِی سَبِیلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْیَاءٌ وَلَکِنْ لَا تَشْعُرُونَ	قرآن #بقره_آیه۱۵۴
و به آنان که در راه خدا کشته می شوند مرده نگویید، بلکه [در عالم برزخ] دارای حیات اند، ولی شما [کیفیت آن حیات را] درک نمی کنید.	فارسی
اؤ کَسه کی آلله یولیندا عولیر (شهید اُلور) دئمیئون عولی دیلر بلکه (اُلار) دئیرئیدیلر و لکن (امّـآ) سوز(بونی) دَرک ائله میسوز.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۵۵ :	قرآن

#بقره_آیه۱۵۵	وَلَنَبْلُوَنَّکُمْ بِشَیْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِینَ
فارسی	و بی تردید شما را به چیزی اندک از ترس و گرسنگی و کاهش بخشی از اموال و کسان و محصولات [نباتی یا ثمرات باغ زندگی از زن و فرزند] آزمایش می کنیم. و صبرکنندگان را بشارت ده.
ترکی	و حتماً سوزی امتحان ائلیه جئیک بیر شئینن : قورخیدان و آجدیقدان و آزالماق (ناقص اولماق) اموال ئوزدان و ئوزوزدان و ثمرات ئوزدان (محصولات کشاورزی دن ، بو یئرلرده) اُلاری کی صبر ائلیئن دی لر بشارت وئر(کی آللە یانین دا جزا لاری واردی)

قرآن #بقره_آیه۱۵۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۵۶ : الَّذِینَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِیبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَیْهِ رَاجِعُونَ
فارسی	[همان] کسانی که چون مصیبتی به آنان برسد می گویند ما از آن خدا هستیم و به سوی او باز می گردیم
ترکی	(صابرلر، صبر ائلین لر ، اهل صبر) اؤ کس لر دی اُ وقت کی بیر مُصیبتی اُلاری توتور (صبر ائلیئل لر و دئیل لر : بیز قطعاً آللە دانیق و حتماً ده آللە طرفینه قعیده جیئق.

قرآن #بقره_آیه۱۵۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۵۷ : أُولَئِکَ عَلَیْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِکَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ
فارسی	آنانند که درودها و رحمتی از سوی پروردگارشان بر آنان است و آنانند که هدایت یافته اند.
ترکی	اُلاردی لار کی آللاە لاری نین طرفینّن اُلارا صلوات و رحمت (الهی یئتیشئیر) و اُلاردی لر کی همَن هدایت اُلان دیلار.
توضیحات	بو آیه ده چوخلی مژده دی صبر ائلین لره ، اُلارا دا آللە بویورور صلوات چئوئیریر هَمَن جور کی پیامبر اسلامه آللە و ملائکه لر هر لحظه صلوات چئوئیل لر.

قرآن #بقره_آیه۱۵۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۵۸ : إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَیْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَیْهِ أَنْ یَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَیْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاکِرٌ عَلِیمٌ

فارسی	صفا و مروه از شعائر و نشانه های خدا است بنا بر این کسانی که حج خانه خدا و یا عمره انجام می‌دهند مانعی ندارد بر آن دو طواف کنند (و سعی صفا و مروه انجام دهند، هرگز اعمال بیرویه مشرکان که بتهائی بر این دو کوه نصب کرده بودند از موقعیت این دو مکان مقدس نمی‌کاهد) و کسانی که فرمان خدا را در انجام کارهای نیک اطاعت کنند خداوند در برابر عمل آنها شکرگزار و از افعال آنها آگاه است.
ترکی	دوزدی کی « صفا » و « مروه» آللاهین نشانه لرینن (شعارلرینن) دی پس هر کس حج بیت (الله الحرام ، کعبه) یا (حج) عمره ائلیه اُنا هئچ اشکال یوخی (گناه یوخی) کی اولاری (صفا و مروه) نی ده طواف ائلیه ، و هر کس طواف ائلیه خیر دی (ثواب دی ، اعمال حجی دن دی) اُندا حتماً الله (حاجی لاردان) تشکور ائلیئر و (اعمالوزا) چوخ عالم دی.

قرآن #بقره_آیه۱۵۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۵۹ : إِنَّ الَّذِینَ یَکْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَیِّنَاتِ وَالْهُدَى مِنْ بَعْدِ مَا بَیَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِی الْکِتَابِ أُولَئِکَ یَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَیَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ
فارسی	کسانی که دلائل روشن و وسیله هدایتی را که نازل کرده ایم بعد از آنکه در کتاب برای مردم بیان ساختیم کتمان می‌کنند خدا آنها را لعنت می‌کند و همه لعن کنندگان نیز آنها را لعن مینمایند
ترکی	اؤ کس لر کی کتمان ائلیئلّر (گئیزده دیلّر) اُنی کی نازل ائله میشیق (گؤندرمیشیق) اُ واضحات (آیدینلی دیلر و باعث) هدایت دی اُنّان سورا کی اُنی کتاب دا مردوما بیان ائله میشیق ، اُلاری آلله لعنت ائلیئیر و اُلار دا کی اؤزلری لعنتی دی لر اُولاری لعنت ائلیئیل لر .

قرآن #بقره_آیه۱۶۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۶۰ : إِلَّا الَّذِینَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَیَّنُوا فَأُولَئِکَ أَتُوبُ عَلَیْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِیمُ
فارسی	مگر کسانی که توبه کردند، و [مفاسد خود را] اصلاح نمودند، و [آنچه را پنهان کرده بودند] برای مردم روشن ساختند، پس توبه آنان را می پذیرم؛ زیرا من بسیار توبه پذیر و مهربانم.
ترکی	مئگر اؤ کس لر کی توبه ائلیه لر و اصلاح ائلیه لر و (اُلاری کی گئیزده دیبلر) آشکار ائلیه لر (بیان ائلیه لر و دئیه لر) اُلارا طرف قئعیده رم (اُلارین توبه سین قبول ائله رم) و من چوخ توبه آلان و مهربانم.

توضیحات	هر کسی کی گؤناه ائلئیر (در واقع) آلله اؤلاردان ئوز چئوئیریر و اُ وقت کی گؤوناهکار توبه ائلئیر و قئعیدیر آلله دا بنده سینه طرف قعیدیر بوردا دا آلله بویوروب من اُلارا طرف قعیدیرم.

قرآن #بقره_آیه۱۶۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۶۲ : إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ
فارسی	کسانی که کافر شدند و در حال کفر از دنیا رفتند، لعنت خداوند و فرشتگان و همه مردم بر آنها خواهد بود.
ترکی	اؤ کس لر کی کافر أولدیلار و ائله کوفریلارینان دآ عولدی لر ، اُلارا آللاهین و ملائکه لرین و تمام مردومین لعنتینده اُلاجاق لار.

قرآن #بقره_آیه۱۶۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۶۲ : خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ
فارسی	همیشه در آن (لعن و دوری از رحمت پروردگار) باقی می‌مانند، نه در عذاب آنان تخفیف داده می‌شود و نه مهلتی خواهند داشت.
ترکی	همّشه لیق اوندا (لعنت ده و جهنّم ده) قالاجاق لار ، عذاب (جهنم) اولاردان آز اُلمیاجاق و اُلارا دا مُهلت (توبه) وئرئیل مئیه جئک.

قرآن #بقره_آیه۱۶۳	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۶۳ : وَإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ
فارسی	و خدای شما خدای یگانه است که خدایی جز او نیست و رحمان و رحیم است
ترکی	و سوزون آلله هوز (فقط) بیر آلله دی و اُنّان سوئوای الله یوخدی (همان الله کی) رحمان و رحیم دی.

قرآن #بقره_آیه۱۶۴	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۶۴ :

	إِنَّ فِی خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّیْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْکِ الَّتِی تَجْرِی فِی الْبَحْرِ بِمَا یَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْیَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِیهَا مِنْ کُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِیفِ الرِّیَاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَیْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآیَاتٍ لِقَوْمٍ یَعْقِلُونَ
فارسی	بی تردید در آفرینش آسمان ها و زمین و رفت و آمد شب و روز و کشتی هایی که در دریاها [با جابجا کردن مسافر و کالا] به سود مردم روانند و بارانی که خدا از آسمان نازل کرده و به وسیله آن زمین را پس از مردگی اش زنده ساخته و در آن از هر نوع جنبنده ای پراکنده کرده و گرداندن بادها و ابرِ مسخّر میان آسمان و زمین، نشانه هایی است [از توحید، ربوبیّت و قدرت خدا] برای گروهی که می اندیشند.
ترکی	قطعاً گئوی لرین و یئرین خئلقتین ده و گئجه و گۆنوزین أختلافین ده و کشتی (لر) کی دریا ئوزونده جاری ائلور (حرکت ائلیئر) کی مردوما منفعت یئتیره و أُنی کی الله نازل ائلیئر گۆئدن سو دان کی دیرئیلده یئری عولئنن سورا و دیکئلده اوندا (یئر ئوزینده) هر نوع موجودّان و یئل لری قوزاماقدا و بولوت لار کی یئرئینن گۆوئین آراسین دولدوروب لار حتماً آیات (إلاهی نشانه لری) واردی اُ قومه کی عقل لرین ائیشده دیللر.

قرآن #بقره_آیه۱۶۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۶۵ : وَمِنَ النَّاسِ مَنْ یَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا یُحِبُّونَهُمْ کَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِینَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ یَرَى الَّذِینَ ظَلَمُوا إِذْ یَرَوْنَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِیعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِیدُ الْعَذَابِ
فارسی	و برخی از مردم به جای خدا معبودهایی انتخاب می کنند که آنها را آن گونه که سزاوار است خدا را دوست داشته باشند، دوست می دارند؛ ولی آنان که ایمان آورده اند، محبت و عشقشان به خدا بیشتر و قوی تر است. و اگر کسانی که [با انتخاب معبودهای باطل] ستم روا داشتند، هنگامی که عذاب را ببینند، بی تردید بفهمند که همه قدرت ویژه خداست [و معبودهای باطل، هیچ و پوچ اند] و خدا سخت کیفر است.
ترکی	و مردوم نان بیر(تعداد) آللہ دان سوؤآی تایی لار (أنداد ، تانری) توتوللار و اُلاری (چوخ) ائستئیل لر ائله بیل کی آللاهی ایستئیل لر و (امّـا) اؤ کس لر کی ائیمان گئتیریبلر شِدّتلی مُحبت لری (ایسته دیئک لری فقط) آللاها دی و ائیَم گؤره لر (درک و فهم ائلیه لر) اؤ کس لر کی ظولم ائلیب لر (آللہ ها شریک توتوبلار) اؤ زامان کی عذاب (جهنّمی) گؤرئیل لر (اُندا بیله جئک لر) قطعاً قُوّت (و قدرت کامل فقط) آللاهین دی و دوزندی کی آللہ شدید العذاب دی (عذابی شِدّت لی دی).

قرآن #بقره_آیه۱۶۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۶۶ : إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتُّبِعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوُا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ
فارسی	آنگاه که پیشوایان از پیروان بیزاری جویند و عذاب را مشاهده کنند و میانشان پیوندها بریده گردد.
ترکی	اؤ زمان کی اؤ کس لر تبعئیت اُلانلار او کس لردن کی اُلاردان تبعیت ائلیئیردی لر تبرّی (بیزاری ، اوزاق چئکیلیل لر) و عذابی (إلاهی نی) گؤرئه له و (اُ عذابینان) اسباب (سبب لر ، دُستؤق لار) قطع اُلار.

قرآن #بقره_آیه۱۶۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۶۷ : وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا كَذَٰلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ
فارسی	و (در این موقع) پیروان می‌گویند کاش بار دیگر ما به دنیا برمیگشتیم تا از این پیشوایان گمراه بیزاری جوئیم آنچنان که آنها (امروز از ما بیزاری جستند (آری) این چنین خداوند اعمال آنها را بصورت حسرتزائی به آنها نشان می‌دهد و هرگز از آتش (دوزخ) خارج نخواهند شد.
ترکی	و اؤ کس لر کی تبعیت ائلیب لر دیئللر اَیئم (اگر ای کاش) بیزه (دونیایه گئنه) قَعیدماق اُلسئی دی پس بیزده اُلاردان تبرّی (بیزاری) ائلئردیق (اُ لاری اطاعت و عبادت ائله مئزدیق) ائله بوجور کی بیزدن تبری ائلئیل له ؛ (بلی) بوجورسینا الله اُلارا گؤرسئدیر اعمال لارین (کی باعث) حسرت (پئشمانئیق) اُلارئیچون دی و اُلار (جهنّم) اوتونّان چئخان دَئیللر.

قرآن #بقره_آیه۱۶۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۶۸ : يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ
فارسی	ای مردم! از آنچه [از انواع میوه ها و خوردنی ها] در زمین حلال و پاکیزه است، بخورید و از گام های شیطان پیروی نکنید؛ زیرا او نسبت به شما دشمنی آشکار است.
ترکی	آی مردوم اؤ زاد لاردان کی یئر ده وار حلال و پاکیزه دی یئعون و شیطانین خطواتینن (قدم لرینن) تبعیّت ائله میئون اُ سوزا قطعاً آشکارا دوشمن دی.

قرآن #بقره_آیه۱۶۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۱۶۹ : إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ
فارسی	او شما را فقط به بدیها و انحرافات فرمان می‌دهد (و نیز دستور می‌دهد) آنچه را که نمی‌دانید به خدا نسبت دهید.
ترکی	(شیطان) دوزدندی کی سوزی فحشا و پیس لیقه امر ائلیئیر و (بونادا امر ائلیئیر) اُنی کی بیلمئیسوز الله (هاین طرفینن) دیئه سوز.

قرآن #بقره_آیه۱۷۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۷۰ : وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ
فارسی	و هنگامی که به آنها گفته شود از آنچه خدا نازل کرده است پیروی کنید، می‌گویند: بلکه ما از آنچه پدران خود را بر آن یافتیم پیروی می‌نمائیم، آیا نه این است که پدران آنها چیزی نمی‌فهمیدند و هدایت نیافتند؟!
ترکی	و اُ وخ کی اُلارا دئیله اُونّان کی آلله نازل ائلئیب تبعیّت (پیروی) ائلیون ، دئیللر : (یوخ) بلکه بیز اُلاری کی آبالاری میزدا (اجدای میزدا ، آتالاری میزدا) تاپمیشیق اطاعت ائلیرئیق؛ آیا بوجور دئیلدی کی اُلارین آبالاری بیر شئ بیلمئیردیلر و هدایت تاپمامیش دیلر؟

قرآن #بقره_آیه۱۷۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۷۱ : وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ
فارسی	و مثل کافران (در شنیدن سخن انبیاء و درک نکردن معنای آن) چون حیوانی است که آوازش کنند و او از آن آواز (معنایی درک نکرده و) جز صدایی نشنود، کفّار هم (از شنیدن و دیدن حق) کر و گنگ و کورند، زیرا تعقل نمی‌کنند.
ترکی	و اؤ کس لر کی کافر اولیبلار مثللری بو مثل تکین دی کی بیر نفر چاغیرآ (بیر حیوانی) کی اُ سئسی غیر از بیر سئس (بی معنی) و بیر چاغیرماغ (کی اونین معنی سین بیلمئیر، بله کافرلر) کر ، لال ، کؤردیلار پس اولار عقللرین ائیشددمیللر.

قرآن #بقره_آیه۱۷۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۷۲ : يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ
فارسی	ای اهل ایمان، روزی حلال و پاکیزه‌ای که ما نصیب شما کرده‌ایم بخورید و شکر خدا به جای آرید اگر شما خالص خدا را می‌پرستید.
ترکی	آی او کس لر کی ائیمان گتیریب سوز یئعون پاکیزه لردن کی سوزا روزی ائله میشیق و آللاها شوکر ائلیون اگر بوئیدوز کی فقط اونی عبادت ائلیوسوز.

قرآن #بقره_آیه۱۷۳	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۷۳ : إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
فارسی	خداوند تنها (گوشت) مردار و خون و گوشت خوک، و آنچه نام غیر خدا به هنگام ذبح بر آن گفته شود، حرام کرده است (ولی) آن کس که مجبور شود (در موقع ضرورت برای حفظ جان خود از آن بخورد) در صورتی که ستمگر و متجاوز نباشد گناهی بر او نیست، خداوند بخشنده و مهربان است.
ترکی	دوزدندی کی بولاری (الله) سوزا حرام ائلیئب : عولی (اَتی) و قان و دُنوز اَتی و هر نئه کی بغیر آللها کَسیله ، پس بیر کس إضطرارداً (ضرورتده ، بولاردان یئیئه) کی طوغیان و سرکشی (نافرمانلیق) دان اُلمیا اُنا گوناهی یوخدی دوزدندی کی آلله چوخ باغیشدیان و مهربان دی.

قرآن #بقره_آیه۱۷۴	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۷۴ : إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
فارسی	قطعاً کسانی که آنچه را خدا از کتاب [تورات و انجیل به عنوان حلال و حرام] نازل کرده [به سود خود، از بی سوادان یهود و نصاری] پنهان می کنند، و در برابر این پنهان کاری بهای اندکی به دست می آورند، جز آتش به شکم های خود نمی ریزند. و خدا روز قیامت با آنان سخن نمی گوید، و [از گناهان و زشتی ها] پاکشان نمی کند، و برای آنان عذابی دردناک است.

ترکی	قطعاً اۆ کس لر اُنی کی آلله کتابیندا نازئل ائلئیب گئیزده دیللر و اونا خاطر آزلی قیمته (آللهین آیاتین) ساتیل لار ، اولار قارئین لارینا یئمیئل لر مئگر اوتینان (قارئین لارین عذاب اوتینان دولدرئیلار و بونا خاطیر) الله قیامت گونی اُلارینان دانیش میاجاق و اُلاری پاک (تزکیه) ائله میجاق و اُولارئیچون آغرلی عذاب واردی.

قرآن #بقره_آیه۱۷۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۷۵ : أُولَئِکَ الَّذِینَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَی وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَی النَّارِ
فارسی	آنان همان کسانی هستند که گمراهی را به [بهای] هدایت و عذاب را به [ازای] آمرزش خریدند پس به راستی چه اندازه باید بر آتش شکیبا باشند
ترکی	اُلار اۆ کس لر دی لر کی هدایتی وردیلر و ضلالت (گومراه لیقی) آلدیلار و (بؤجور آللاهین) مغفرت (و رحمتین) وردیلر و عذاب (جهنمی آلدیلار) پس (جهنّم) اُتینا صبر ائلیه أمیئه جئک لر.

قرآن #بقره_آیه۱۷۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۷۶ : ذَلِکَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ الْکِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِینَ اخْتَلَفُوا فِی الْکِتَابِ لَفِی شِقَاقٍ بَعِیدٍ
فارسی	اینها بخاطر آن است که خداوند کتاب (آسمانی) را به حق (و تؤ ام با نشانه ها و دلائل روشن) نازل کرده، و آنها که در آن اختلاف می‌کنند (و با کتمان و تحریف اختلاف به وجود آورند) در شکاف (و پراکندگی) عمیقی قرار دارند.
ترکی	اُ (عذابلار) بونا خاطیر دی کی آلله کتابی حق دن (حق اُزینن) نازل ائلئیب و اۆ کس لر کی کتاب (ألاهی) ده اختلاف ائلیئل لر حتماً (اُلار) بیر چوخ اُزاقلی یولا آیری توشوبلر.

قرآن #بقره_آیه۱۷۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۷۷ : لَیْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَکُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَکِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْیَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِکَةِ وَالْکِتَابِ وَالنَّبِیِّینَ وَآتَی الْمَالَ عَلَی حُبِّهِ ذَوِی الْقُرْبَی وَالْیَتَامَی وَالْمَسَاکِینَ وَابْنَ السَّبِیلِ وَالسَّائِلِینَ وَفِی الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَی الزَّکَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِینَ فِی الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِینَ الْبَأْسِ أُولَئِکَ الَّذِینَ صَدَقُوا وَأُولَئِکَ هُمُ الْمُتَّقُونَ

فارسی	نیکوکاری آن نیست که روی به جانب مشرق یا مغرب کنید (چه این چیز بی‌اثری است) لیکن نیکوکاری آن است که کسی به خدای عالم و روز قیامت و فرشتگان و کتاب آسمانی و پیغمبران ایمان آرد و دارایی خود را در راه دوستی خدا به خویشان و یتیمان و فقیران و در راه ماندگان و گدایان بدهد و در آزاد کردن بندگان صرف کند، و نماز به پا دارد و زکات مال (به مستحق) بدهد، و نیز نیکوکار آنانند که با هر که عهد بسته‌اند به موقع خود وفا کنند و در حال تنگدستی و سختی و هنگام کارزار صبور و شکیبا باشند. (کسانی که بدین اوصاف آراسته‌اند) آنها به حقیقت راستگویان و آنها به حقیقت پرهیزکارانند.
ترکی	یاخچیلیق بو دئیل کی عوزوزئی شرق و غرب طرفینه چئورئه سوز ولکن یاخچیلیق (بولاردی:) هر کس آللهَ ائیمان گتئیره و (بئلئه ایمانی اُلا) آخرت گونینه و ملائکه لره و کتاب (إلاهیه) و پیامبرلره و مالینّان وئره آللهین محبتینه گؤره : کسان لارینا (یاخین فامیل لر و آدام لارینا) و یتیم لره و مسکین لره و یولدا قالان لارا و سائل لره (ایستین لر ، گدا لر) و (برده و گرفتارلاری) آزاد ائله مئقدا (مالین خَشدیئه) و ناماز اقامه ائلیه و زکات وئره و هر وقت عهد باغلادی لار (قول وئردی لر) اُعهدی لرینا وفا ائلیه لر و چئتین لیقده و ضرر زامانینّدا و دعاوا (جنگ و جهاد) وقتیندا صبر ائلین لر دیلر ، اُلاردی اؤ کس لر کی (ائیمان لاریندا) دوز دئییلر و اُلاردی همَن تقوالی (إنسان لار) .

قرآن #بقره_آیه۱۷۸	<u>سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۷۸ :</u> يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلَى الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْأُنْثَى بِالْأُنْثَى فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ
فارسی	ای افرادی که ایمان آورده اید! حکم قصاص در مورد کشتگان بر شما نوشته شده است، آزاد در برابر آزاد، و برده در برابر برده و زن در برابر زن، پس اگر کسی از ناحیه برادر (دینی) خود مورد عفو قرار گیرد (و حکم قصاص او تبدیل به خونبها گردد) باید از راه پسندیده پیروی کند (و در طرز پرداخت دیه، حال پرداخت کننده را در نظر بگیرد) و قاتل نیز به نیکی دیه را به ولی مقتول بپردازد (و در آن مسامحه نکند این تخفیف و رحمتی است از ناحیه پروردگار شما و کسی که بعد از آن تجاوز کند عذاب دردناکی خواهد داشت.
ترکی	ای اُ کس لر کی ائیمان گتئیریب سوز عؤلوزون باره سینده «قصاص» ائلمئک یازیلیب : آقا عؤلیسی آقا مؤقابلینده و عبدین (برده) عؤلیسی عبد مؤقابلینده و خانم عؤلیسی خانم

مؤقابلینده (قصاص اؤلسین)پس (ائیم) بیر نفر (قاتلی) اؤنا بیرشئینن کی قارداشینان (دینی قارداشی دی) عفو اؤلونا پس گَرَح یاخچی لیقینان تبعیت اُلونا (گؤریله و اُنین عوضینه دیه سی) و ائله احساننان اُنا طرفه ده أدا اُلا بو تخفیف و رحمت دی آللاهوزون طرفینن پس هر کس حدّینّن چیخا اُنان سورا پس اُنئیچون آغرلی عذاب واردی.	

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۷۹ : وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ	قرآن #بقره_آیه۱۷۹
و برای شما در قصاص حیات و زندگی است ای صاحبان خرد، تا شما تقوی پیشه کنید.	فارسی
و سوزئچون « قصاص » ائلمئک ده حیات (و زندگانیق) واردی آی عقللر صاحب لری (بؤنی بیلون و) بلکه سوز (بو ایشینن) تقوالی اؤلاسوز.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۸۰ : كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ	قرآن #بقره_آیه۱۸۰
بر شما مقرّر و لازم شده چون یکی از شما را مرگ در رسد، اگر مالی از خود به جا گذاشته است، برای پدر و مادر و خویشان به طور شایسته و پسندیده وصیت کند. این حقّی است بر عهده پرهیزکاران.	فارسی
سوزا یازئلیب اُوقخ کی هر بیرئوزن عؤلیمی یئتیشه اَئیَم بیر خیرلّی (مال أنّان) قالیئر وصیت ائلیه والدینینه و یاخئین (کسان) لارینا معروفدان (یاخچی لیقنان) بو بیر حقّی دی تقوالی (ائنسان) لارئچون.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۸۱ : فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَمَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ	قرآن #بقره_آیه۱۸۱
پس هرگاه کسی بعد از شنیدن وصیت، آن را تغییر دهد و (بر خلاف وصیت رفتار کند) گناه این کار بر آنهاست که عمل به خلاف وصیت کنند، و خدا (به گفتار و کردار خلق) شنوا و داناست.	فارسی

ترکی	پس هر کس أنی (وصیتی) ائشیدنّن سورا عَوض ائلیه (چوئیره) أنین گؤناهی أ کس لره دی کی وصیتی چئوئرییلر دوزدندی کی آلله (چوخ) ائشیدن و عالم دی.

قرآن #بقره_آیه۱۸۲	<u>سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۸۲ :</u> فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوصٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
فارسی	کسی که از انحراف وصیت کننده (و تمایل یک جانبه او به بعض ورثه) یا از گناه او به اینکه وصیت به کار خلافی کند) بترسد، و میان آنها را اصلاح دهد گناهی بر او نیست (و مشمول قانون تبدیل وصیت نمی‌باشد) خداوند آمرزنده و مهربان است.
ترکی	پس هر کس کی وصیت ائلینّن قورخا (کی وصیّتینده) جایا (حق دن مونحرف أُلا) یا (وصیتی) گوناه أُلا ، و أُلارین آراسیندا إصلاح ائلیه بوردا أنیچون گؤناهی یوخدی دوزدی کی آلله (چوخ) باغیشیدان و مهربان دی.

قرآن #بقره_آیه۱۸۳	<u>سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۸۳ :</u> يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
فارسی	ای افرادی که ایمان آورده اید، روزه بر شما نوشته شد همان گونه که بر کسانی که قبل از شما بودند نوشته شده، تا پرهیزکار شوید.
ترکی	آی أ کس لر کی ائیمان گئتیریبسوز سوزا أُروج (توتماق) یازیلیبدی ائله أُجور کی سوزدان قاباغکی لارئچون یازیلیبدی (بوناگوره کی) بلکه تقوالی أُلاسوز.

قرآن #بقره_آیه۱۸۴	<u>سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۸۴ :</u> أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
فارسی	[در] روزهایی چند [روزه بگیرید]؛ پس هر که از شما بیمار یا در سفر باشد [به تعداد روزه های فوت شده] از روزهای دیگر [را روزه بگیرد]؛ و بر آنان که روزه گرفتن طاقت فرساست، طعام دادن به یک نیازمند [به جای هر روز] کفاره آن است. و هر که به خواست خودش افزون

	بر کفاره واجب، بر طعام نیازمند بیفزاید، برایش بهتر است و روزه گرفتن [هر چند دشوار و سخت باشد] اگر]فضیلت و ثوابش را] بدانید برای شما بهتر است
ترکی	نئچه سائیلی گۆنلر(اُروج توتون) پس هر کس سوزدان مریض اُلا یا مسافرت ده اُلا آیریی گۆنلرده اُ تعداد (یئرینه اُروج تونون) و اُ کس لر کی طاقتلری یوخدی اُروج توتالار اُنین یئرینه بیر مسکین آداما طعام (غذا) وئره پس هر کس بیر خِیردن اطاعت ائلیه پس اُ خیر ائیش اُونون ئوزینه خیراُلاجاق و ائیَم اُروج توتسوز سوزا خیردی ائیَم (بونون خیری) بیلئیدوز.

قرآن #بقره_آیه۱۸۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۸۵ : شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِی أُنْزِلَ فِیهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
فارسی	ماه رمضان [همان ماه] است که در آن قرآن فرو فرستاده شده است [کتابی] که مردم را راهبر و [متضمن] دلایل آشکار هدایت و [میزان] تشخیص حق از باطل است پس هر کس از شما این ماه را درک کند باید آن را روزه بدارد و کسی که بیمار یا در سفر است [باید به شماره آن] تعدادی از روزهای دیگر [را روزه بدارد] خدا برای شما آسانی می خواهد و برای شما دشواری نمی خواهد تا شماره [مقرر] را تکمیل کنید و خدا را به پاس آنکه رهنمونیتان کرده است به بزرگی بستایید و باشد که شکرگزاری کنید
ترکی	(اُ نئچه گون اُروج توتماق) رمضان آئیدی کی اُندا قورآن نازئل أولوب مردومین هدایتینه گۆرئه و آشئکارآ هدایت نشانه لری (قورآندا واردی) و اُ « فُرقان» دی (قرآن حق و باطلی آئعیران دی) پس هر کس سوزدان اُ آئیی گۆرسه گرئح کی اُ آیدا اُروج توتا و بیر کس مریض اُلا یادا سفرده اُلا پس آییری گونلرده اُ تعداد (عوضینه اُروج توتا) آللاه سوزا آسانلیق ائیستئیر و سوزا چئتینلیق ائیسته مئیر و بؤنا گۆرئه کی بیر آیی کامل (تکمیل) اُلا و (سوزدا آللاهی) بونا گۆرئه کی سوزی هدایت ائلیب بئوئیک ائلیون (بئوئیک بیلون و تکبیر - الله اکبر- دئیون) و بلکه ده (الله هدایتینّن) تشکور ائلیه سوز.

قرآن #بقره_آیه۱۸۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۱۸۶ :

	وَإِذَا سَأَلَکَ عِبَادِی عَنِّی فَإِنِّی قَرِیبٌ أُجِیبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْیَسْتَجِیبُوا لِی وَلْیُؤْمِنُوا بِی لَعَلَّهُمْ یَرْشُدُونَ
فارسی	و هنگامی که بندگان من از تو درباره من سؤ ال کنند بگو) من نزدیکم! دعای دعا کننده را به هنگامی که مرا می‌خواند پاسخ می‌گویم، پس آنها باید دعوت مرا بپذیرند و به من ایمان بیاورند تا راه یابند (و به مقصد برسند).
ترکی	و (ای رسول) هر وخ منیم بنده لریم سنّن منیم بارئمده سورئیشالا (اُلارا ده) پس دوزدندی کی من (سوزا چوخ) یاخینام هر دوعا ائلینین دوعاسینه جواب وئرئم پس اُلاردا گرئح منیم (دعوتیمه و پیامبریمه) جواب وئره له (اُنون دعوتین قبول ائلیه له) و گرئح منه ائیمان گتئیره له بلکه اُلاردا یولی تاپالا (روشد ائلیه له و مقصده چاتالآ)

قرآن #بقره_آیه۱۸۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۸۷ : أُحِلَّ لَکُمْ لَیْلَةَ الصِّیَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِکُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَکُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّکُمْ کُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَکُمْ فَتَابَ عَلَیْکُمْ وَعَفَا عَنْکُمْ فَالْآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا کَتَبَ اللَّهُ لَکُمْ وَکُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى یَتَبَیَّنَ لَکُمُ الْخَیْطُ الْأَبْیَضُ مِنَ الْخَیْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتِمُّوا الصِّیَامَ إِلَى اللَّیْلِ وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاکِفُونَ فِی الْمَسَاجِدِ تِلْکَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا کَذَلِکَ یُبَیِّنُ اللَّهُ آیَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ یَتَّقُونَ
فارسی	آمیزش جنسی با همسرانتان در شب روزه داری حلال است، آنها لباس شما هستند و شما لباس آنها. (هر دو زینت یکدیگر هستید و باعث حفظ یکدیگر) خداوند می‌دانست که شما به خود خیانت می‌کردید (و این کار را که ممنوع بود بعضا انجام می‌دادید) پس توبه کرد بر شما و شما را بخشید. اکنون با آنها آمیزش کنید و آنچه را خدا بر شما مقرر داشته طلب نمائید. بخورید و بیاشامید تا رشته سپید صبح از رشته سیاه (شب) برای شما آشکار گردد، سپس روزه را تا شب تکمیل کنید، و در حالی که در مساجد مشغول اعتکاف هستید با زنان آمیزش نکنید، این مرزهای الهی است، به آن نزدیک نشوید، خداوند این چنین آیات خود را برای مردم روشن می‌سازد، باشد که پرهیزگار گردند.
ترکی	حلال اُلدی سوزا اُروجدوق گئجه سی همسرلروزنان یاخینّیک (نزدیکی) ائلیه سوز اُلار سوزا لباس دیلار و سوزدا اُلارا لباس (تکین) سوز؛ آللہ بیلدی دوزدی کی سوز ئوزوزا (نفس ئوزا) خیانت ائلیئردوز، اَمّـآ سوزا طرف قئعیدی و سوزدان باغیشدادی پس اُلان (بونّان سُرا) اُ (احکامی) کی الله سوزا یازیبدی ائیستیون (گؤرون) و یئعون و ائیچون تا (صبحه کی)

	سوزا آق خط، قره خطدن « فجر» زامانی بیلینه اُنّان سُرا گئجیه جاق (اُروجی) قوتارون و (اُ زمان لار کی) مسجد لر ده مُعتکف سوز (قالؤرسوز عبادت ائلیرسوز) همسرلروزنان (خانم لاروزنان) مباشرت (یاخینّیک) ائله مئیون ؛ بو آللاهین حدودی (احکامی) دی پس اُلارا یاخین اُلمئیون بوجورسینا آلله آیاتی لرین مردوما بیلیئندئریر (روشن و آشکار ائلیئر) بلکه اُلار تقوالی اُلالار.

قرآن #بقره_آیه۱۸۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۸۸ : وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
فارسی	و اموالتان را در میان خود به باطل و ناحق مخورید. و آن را به عنوان رشوه به سوی حاکمان و قاضیان سرازیر نکنید تا بخشی از اموال مردم را [با تکیه بر حکم ظالمانه آنان] به گناه و معصیت بخورید، در حالی که [زشتیِ کارتان را] می دانید.
ترکی	و اموالئوزی ئوز آروزدا باطلدن یئمعیون و اُنّان حاکم لرین حوکمینه (رشوه) وئرمئیون تا مردومون بیر قسمت مالینّان ییعه سوز گؤناه کار لیقینان و ئوزوزدا (بو ائیشین گوناه اُلماقین) بیلیرسوز.

قرآن #بقره_آیه۱۸۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۸۹ : يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهِلَّةِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
فارسی	درباره «هلالهای ماه» از تو سؤ ال می‌کنند، بگو: «آنها، بیان اوقات (و تقویم طبیعی) برای (نظام زندگی) مردم و (تعیین وقت) حج است.» و (آن چنان که در جاهلیت مرسوم بود که به هنگام حج، که جامه احرام می‌پوشیدند، از در خانه وارد نمی‌شدند، و از نقب پشت خانه وارد می‌شدند، نکنید!) کار نیک، آن نیست که از پشت خانه ها وارد شوید، بلکه نیکی این است که پرهیزگار باشید! و از در خانه ها وارد شوید و تقوا پیشه کنید، تا رستگار گردید!
ترکی	(ای پیامبر) سَنَّن آئین هلال لارینّان سورئیشیل لار دِه : اُ (هلال لار) مردوما و حج زامانیندا وقتی (اوقات شرعی نی) گؤرسئدئیر. و یاخچیلیق بو دئیل کی عوی لر ئوزا دال (قاپی)دان

	گئله سوز ولاکین یاخچی بودی هر کس تقواسی اُلا و عوی لره (قاباق) قاپی لاردان گئله و آلله دان قورخون بلکه سوز نئجات تاپاسوز.

قرآن #بقره_آیه۱۹۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۹۰ : وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ
فارسی	و در راه خدا با آنان که به جنگ و دشمنی شما برخیزند جهاد کنید، لکن از حد تجاوز نکنید که خدا متجاوزان را دوست ندارد.
ترکی	و آللاه یولیندا جئنگ (جهاد) ائلیون اُ کس لرینن کی سوزونان جئنگ (و مقاتله) ائلیل لر و حدّینّن چیئخمیون قطعاً آلله تعدّی ائلین لری ائیسته مئز.

قرآن #بقره_آیه۱۹۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۹۱ : وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ فَإِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ
فارسی	و آنان را [که از شرک و کفر و هیچ ستمی بازنمی ایستند] هر کجا یافتید، به قتل برسانید و از جایی که شما را بیرون کردند بیرونشان کنید و فتنه [که شرک، بت پرستی، بیرون کردن مردم از خانه و کاشانه و وطنشان باشد] از قتل وکشتار بدتر است. و کنار مسجدالحرام با آنان نجنگید مگر آنکه در آنجا با شما بجنگند؛ پس اگر با شما جنگیدند، آنان را به قتل برسانید که پاداش وکیفر کافران همین است.
ترکی	و اُلاری هر یئرده تاپتوز عولدورون و هر یئردن کی سوزی ائخراج ائلیئب لر اُلاریدا ائخراج ائلیون و « فتنه» عولدئیرمئک دن شدیدّر (بدّتر) دی ، مسجدالحرامین یانیندا مقاتله (جئنگ) ائله میون اُ زامانا کی (اُلار) سوزینان اُردا مقاتله ائلیه لر ، پس اَئیَم سوزلاری عولدیردیلر اُندا اُلاری عولدیرون؛ کافئیرلرین جزا لاری ائله بوجوردی.

قرآن #بقره_آیه۱۹۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۹۲ : فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
فارسی	پس اگر دست (از شرک و ستم) بدارند (از آنها درگذرید که) خدا آمرزنده و مهربان است.

ترکی	پس ائیَم (فتنه لرین) قوتاردیلار (سوزدا گوذشت ائلیؤن) پس دوزدندی کی آللہ چوخ باغیشدیان (گؤذشت ائلیان) و مهربان (رحیم) دی.

قرآن #بقره_آیه۱۹۳	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۱۹۳ : وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ
فارسی	و با آنان بجنگید تا فتنه ای [چون شرک، بت پرستی و حاکمیّت کفّار] بر جای نماند و دین فقط ویژه خدا باشد. پس اگر بازایستند [به جنگ با آنان پایان دهید و از آن پس] تجاوزی جز بر ضد ستمکاران جایز نیست.
ترکی	و اُلارینان جئنگ ائلیون تا اُ زامانا کی « فتنه » قالمئیا و فقط «دین» آللاهین اُلا ؛ پس ائیَم قوتاردیلار پس جئنگ دا یوخدی مئگر ظالیم لرینن.

قرآن #بقره_آیه۱۹۴	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۹۴ : الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ
فارسی	ماه حرام، در برابر ماه حرام! (اگر دشمنان، احترام آن را شکستند، و در آن با شما جنگیدند، شما نیز حق دارید مقابله به مثل کنید). و تمام حرامها، (قابل) قصاص است. و (به طور کلی) هر کس به شما تجاوز کرد، همانند آن بر او تعدی کنید! و از خدا به پرهیزید (و زیاده روی ننمایید)! و بدانید خدا با پرهیزکاران است!
ترکی	حرام آیئی ، حرام آیئنین مؤقابلینده و حرام آیئلار (قابل) قصاص دی، پس هر کس سوزا تعدّی (اَل عوزونلئق ، جئنگ) ائله دی پس سوزدا اُ اندازه کی تعدّی ائلیئب علیه ئینه تعدّی ائلیؤن و الله دان قورخون و بیلون کی دوزدی الله تقوالی انسانلارینان دی.

قرآن #بقره_آیه۱۹۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۹۵ : وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ
فارسی	و در راه خدا هزینه کنید و خودتان را به دستان خویش به کام هلاکت نیندازید، و نیکی کنید که خداوند نیکوکاران را دوست دارد

و آللہ یولوندا انفاق ائلیؤن و ئوز اَلیزونان ئوزوزی هلاکته سالمئیون و یاخچیلیق ائلیون دوزدندی کی آللہ یاخچی (نیکوکار) آدام لاری ائیستئیر.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۹۶ : وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحِلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ	قرآن #بقره_آیه۱۹۶
و حج و عمره را برای خدا به اتمام برسانید! و اگر محصور شدید، (و مانعی مانند ترس از دشمن یا بیماری، اجازه نداد که پس از احرام بستن، وارد مکه شوید،) آنچه از قربانی فراهم شود (ذبح کنید، و از احرام خارج شوید)! و سرهای خود را نتراشید تا قربانی به محلش برسد (و در قربانگاه ذبح شود) و اگر کسی از شما بیمار بود و یا ناراحتی در سر داشت، (و ناچار بود سر خود را بتراشد،) باید فدیه و کفارهای از قبیل روزه یا صدقه یا گوسفندی بدهد! و هنگامی که (از بیماری و دشمن) در امان بودید، هر کس با ختم عمره، حج را آغاز کند، آنچه از قربانی برای او میسر است (ذبح کند)! و هر که نیافت، سه روز در ایام حج، و هفت روز هنگامی که باز می‌گردید، روزه بدارد! این، ده روز کامل است. (البته) این برای کسی است که خانواده او، نزد مسجدالحرام نباشد اهل مکه و اطراف آن نباشد. و از خدا به پرهیزید و بدانید که او، سخت کیفر است!	فارسی
حج و عمره نی آللاها گؤرئه قوتارون (باشا یئتیرون) پس ائیَم حَصری ده اُلدوز اُ اندازه کی امکانی واردی قربانی (کَسئون) و باشلارئزو ویرمئیون تا قوربانیق یئرینه یئتیشه ، پس بیر کس سوزدان مریض اُلا یا باشیندا ناراحت چیلیق اُلا ، پس اُنین یئرینه بیر گون اُروج یا بیر صدقه یا بیر قوربانیق وئره. پس اُ زامان کی امنیت تاپدوز اُندا هر کس عمره نی قوتارا حجی باشدیا و هر اندازه قوربانیق مُیسّر اُلسا (قربانی ائله سین) امّـا ائیم تاپامأدی اُنین یئرینه اوچ گؤن حج زامانین دا اُروج توتا و یئدی گؤن ده اُ وخ کی قعیدّوز توتون تا اوُن گؤن کامیل اُلا بو (حکم) اُ کس لرئچون دی اهلی (خانواده سی) مسجد الحرام دا حاضر اُلیما و آللاهدان قورخون و بیلون دوزدندی کی آللہ هین عقوبتی (موجازاتی) شدیدّی.	ترکی

قرآن #بقره_آیه۱۹۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۹۷ : الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى وَاتَّقُونِ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ
فارسی	حج، در ماههای معینی است! و کسانی که (با بستن احرام، و شروع به مناسک حج،) حج را بر خود فرض کرده اند، (باید بدانند که) در حج، آمیزش جنسی با زنان، و گناه و جدال نیست! و آنچه از کارهای نیک انجام دهید، خدا آن را می‌داند. و زاد و توشه تهیه کنید، که بهترین زاد و توشه، پرهیزکاری است! و از من به پرهیزید ای خردمندان!
ترکی	(اعمال) « حج» (تمتع ، واجب) مؤشخّص آیلاردا دی (گؤرئیلیر) پس هر کس اُ آیلاردا (اعمال) حجی ئوزینه واجب ائله دی (احرام باغلادی) پس (بیلیسین کی) موحرم (احرام زمانی) همسرینن یاخینلیق یوخدی و فسق لر (گوناهلار) و جَدَل ده گرئح اُلمیا و هر خیرئی (ائیشی) کی گؤرئیر سوز آللاه اُنی بیلیئیر ، زاد و توشه گؤتیرون (و بونی بیلیون کی) یاخچی زاد « تقوا» دی پس با تقوا اُلون آی عقئیللر صاحبلری.

قرآن #بقره_آیه۱۹۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۹۸ : لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَاكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الضَّالِّينَ
فارسی	بر شما گناهی نیست که [در ایام حج] از پروردگارتان [به وسیله تجارت و داد و ستد] فضل و روزی و منافع مادی بطلبید. و هنگامی که از عرفات کوچ کردید، خدا را در مشعر الحرام یاد کنید. [آری] او را یاد کنید همان گونه که شما را هدایت کرد. و همانا شما پیش از این از گمراهان بودید.
ترکی	(حج زامانی) سوزا گؤناهی یوخدی کی آللاهوزدان فضل (روزی ،آل وئر، کسب حلال) ائیستیه سوز، پس اُ زامان کی «عرفات» دان کئچدوز آللاهی «مشعر الحرام» دا یاد ائلیون ، و اُجورکی سوزی (اسلاما و بو اعماله) هدایت ائله دی (آللاهی) یاد ائلیئوز و بوکی بو اعمال لاردان قاباخ گؤمراه لاردان ئیدوز.

قرآن #بقره_آیه۱۹۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۱۹۹ : ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

فارسی	سپس از همان جا که مردم کوچ می‌کنند، (به سوی سرزمین منی) کوچ کنید! و از خداوند، آمرزش بطلبید، که خدا آمرزنده مهربان است!
ترکی	اُنّان سُرا کئچون اُ جؤر کی مردوم کئچئیل لر (منا طرفینه) و آللاهدان مغفرت ائیستیون دوزدندی کی آللە (چوخ) باغیشیدان و مهربان دی.

قرآن #بقره_آیه۲۰۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۰۰ : فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ
فارسی	و هنگامی که مناسک (حج) خود را انجام دادید، خدا را یاد کنید، همانند یادآوری از پدرانتان (آن گونه که رسم آن زمان بود) بلکه از آن هم بیشتر !(در این مراسم، مردم دو گروه اند) بعضی از مردم می‌گویند: خداوندا! به ما در دنیا (نیکی) عطا کن! ولی در آخرت، بهرهای ندارند.
ترکی	پس اُ وقت کی مناسک (اعمال) حجی قوتاردوز ، پس آللهی یاد ائلیون اُجور کی آبالاروزی (اجداد ، آتالار) یاد ائلیوسوز بلکه ده شیدّد لی یاددان (ائلیون) پس مردومنّان (بیر تعداد) بعضیلر دئیللر : پروردیگارا بیزه بو دونیادا (مؤزد و پاداش دنیایی) وئر و اُلارا آخرت ده بهره لری یوخدی.

قرآن #بقره_آیه۲۰۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۲۰۱ : وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ
فارسی	و برخی از آنان می گویند پروردگارا در این دنیا به ما نیکی و در آخرت [نیز] نیکی عطا کن و ما را از عذاب آتش [دور] نگه دار
ترکی	و اُلاردان بیر تعداد دئیللر : پروردیگارا بیزه بو دونیادا حسنه (یاخچیلیق) عطا ائله و آخرتده ده یاخچی (حسنه وئر) و بیزی عوت عذابینان (اوزاخ) ساخلا.

قرآن #بقره_آیه۲۰۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۰۲ : أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ

فارسی	اینانند که از آنچه به دست آورده اند، نصیب و بهره فراوانی دارند، و خدا حسابرسی سریع است.
ترکی	بولاردیلار کی اُ ائیشلردن کی گؤریبلر نصیبلری (بهره و مؤزدلاری) واردی و آلله تئز حسابا یئتیشن دی.

قرآن #بقره_آیه۲۰۳	<u>سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۰۳ :</u> وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَى وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ
فارسی	و خدا را در روزهای معلوم و معینی [که یازدهم، دوازدهم و سیزدهم ماه ذوالحجه ایام وقوف در منی است] یاد کنید. پس هر که در دو روز [واجبات منی را انجام دهد و به کوچ کردن از آن] شتاب ورزد، گناهی بر او نیست، و هر که]تا روز سوم] تأخیر کند، بر او هم گناهی نیست، [اختیار کردن وقوف در منی چه در دو روز، چه در سه روز] برای کسی است که [از محرمات احرام] پرهیز کرده است. و از خدا پروا کنید و بدانید که یقیناً همه شما به سوی او محشور خواهید شد.
ترکی	آللاهی بو نئچه گؤنده یاد ائلیون (۱۱، ۱۲ و ۱۳ ذی الحجه) پس هر کس ائیکی گؤنده تعجیل ائلیه اُنا گوناهی یوخدی و هر کس تأخیره سالا گئنه اُنا گؤناهی یوخدی (بو) هر کسه کی تقوا ائلیه (دی)، و الله (عذابینّان) قورخون (تقوا ائلیون) و بیلون کی قطعاً سوز آللاها طرف محشور اُلاجاق سوز.
توضیحات	تقوا : بودی کی ائینسان ئوزین گؤناه دان ساخلیا ، آلله بویوران احکاما عمل ائلیه و یعلیک اُلا آللاه بویورانّان چیخمیا، و آلله تعالا قرآن کریم ده تقوایه چوخ تأکید بویوروب و ایکی یوزدن چوخ « تقوا» بارسینده فرمایش بویوروبدی و سوره حجرات آیه ۱۳ بویوروب : « إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ » اَکرَم (هامیدان گرامی) آلله یانیندا اُ کس دی که تقوالی (با تقوا) اُلا بو کی معنی اُلور تقوا یعنی آلله دان قورخون یأنی آللاهین عذابینن وغضبینن قورخون کی گؤناهکار لاری توتاجاق ، بلکه ده آللاه سؤئن و آلله ائیستن لری گؤرون ، ئوزوزدان یعلیک اُلون گوناها توشمیه سوز.

قرآن	<u>سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۰۴ :</u>

#بقره_آیه۲۰۴	وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُکَ قَوْلُهُ فِی الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللَّهَ عَلَى مَا فِی قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ
فارسی	و از مردم کس هست که تو را از گفتار دلفریب خود به شگفت آرد (تا از دروغ به متاع دنیا رسد) و خدا را به راستی نیّت خود گواه گیرد حال آنکه این کس بدترین دشمن (اسلام) است.
ترکی	مردومنان بیر تعداد (آدام لار) سُزلرینن سَنی تعجوبا سالیل لار و آللاهی دا اؤرئح لرین ده کی نئه شاهد توتول لار (کی دوز دئیللر و ائیمان وار لاری دی) و (بو حالی ده) کی اُ کس دوشمن لرین بئرک (سخت) لرینّن دی.

قرآن #بقره_آیه۲۰۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۰۵ : وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى فِی الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِکَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ
فارسی	و چون برگردد [یا ریاستی یابد] کوشش می کند که در زمین فساد نماید و کشت و نسل را نابود سازد و خداوند تباهکاری را دوست ندارد
ترکی	و اُوخ کی سَنون یانونّان قئعیدیر سعی ائلئیر یئر ئوزئینده فئیساد ائلیه و محصول (کشاورزینی) و نسلی بئینّن آپارا (هلاک ائلیه) و الله فئسادی ایسته میئر (سؤی میر).
توضیحات	فساد: راغب کتاب « مفردات » دا دئیب هر نه کی اعتدال دان چیخا ، آز اُلا یا چوخ اُلا فساد حساب اُلور. فسادین موقابلینده « اصلاح» دی و الله تعالی قرآن کریم ده نئچه یئرده بویروب کی فساد ایسته میر (فسادی سؤی میر) و گرئح یعلیک اُلاسوز کی فساد ائله میئسوز (حدّی دن ، اعتدال دان چیخ میا سوز) بلکه صالح لی (یاخچی ، آلله سؤئن) اعمال گؤرئه سوز ؛ نمونه ائچون آیه **۲۲۰** بقره ده : « ..وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ... » آلله بویوروب دی کی : آلله اُ کس کی فساد ائلئیر اُ کس دن کی مُصلح دی (اصلاح ائلئیر) تانئیر.

قرآن #بقره_آیه۲۰۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۰۶ : وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ
فارسی	و چون او را (به نصیحت) گویند: از خدا بترس، خود پسندی او را به بدکاری برانگیزد (و پند نشنود). جهنّم او را کفایت کند که آرامگاه بدی است.
ترکی	و هر وخ کی اُنا دئیله : آللاهدان قورخ! ، گوناهینان (ائیستئیر) عزّت (بئوئیک لئیک)توتا ، پس جَهنَّم اُنا کفایت ائلیئر و چوخ پئیس (قعیدمئک) یردی.

قرآن #بقره_آیه۲۰۷	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۲۰۷ :** **وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ**
فارسی	**بعضی از مردم (با ایمان و فداکار، همچون علی (علیه السلام) در لیلة المبیت به هنگام خفتن در جایگاه پیغمبر (صلی الله علیه و آله و سلم)، جان خود را به خاطر خشنودی خدا می‌فروشند، و خداوند نسبت به بندگان مهربان است.**
ترکی	**و مردومنان بیر (تعداد) واردی نفسین ساتئیر (جانینّان کئچیئر) کی آللاهین رضایتین اَله گئتیره (آلاّ) و آلله (دا) بو بنده لرینان رئوف (و مهربان) دی.**

قرآن #بقره_آیه۲۰۸	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۰۸ :** **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ**
فارسی	**ای اهل ایمان، همه متّفقا در مقام تسلیم خدا در آیید و از وساوس شیطان پیروی مکنید که او همانا شما را دشمنی آشکار است.**
ترکی	**آی اُ کس لر کی ائیمان گئتیریب سوز هامّوز (دین) اسلاما گئیرون (فقط آللاها تسلیم اُلون) و شیطانین خطواتینن (وسوسه لرینن) تبعیت ائله مئیون اُ سوزا قطعاً (دوزدندی کی) آشئکارا دوشمن دی.**

قرآن #بقره_آیه۲۰۹	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۰۹ :** **فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمُ الْبَيِّنَاتُ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ**
فارسی	**و اگر بعد از (این همه) نشانه های روشن، که برای شما آمده است، لغزش کردید (و گمراه شدید)، بدانید (از چنگال عدالت خدا، فرار نتوانید کرد،) که خداوند، توانا و حکیم است.**
ترکی	**پس ائیَم جایدوز (گؤناها توشدوز و گومراه اُلدوز) بؤنّان سورا کی سوزا طرف (آیات) بیّنات (الهی ، آشکارا) گئلدی پس بئیلون قطعاً آللاه عزیز (قودرتی) و حکیم دی.**

قرآن #بقره_آیه۲۱۰	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۲۱۰ :** **هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ وَالْمَلَائِكَةُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ**

فارسی	آیا [اهل لغزش و پیروان شیطان] جز این را انتظار دارند که [عذاب] خدا و فرشتگان [مأمور عذاب] در سایبان هایی از ابر به سوی آنان آیند و کار نابودی آنان تمام شود؟ و همه کارها به سوی خدا بازگردانده می شود.
ترکی	آیا اُلار بونی گؤزئت دئیللر (مؤنتظردیلر) کی آلله و ملائکه لر بولوت لارین کئولگه سینده اُلارا طرف گئله لر و ائیش (اُلارین بئینّن گئت مئی) قوتولا ؟ و(بئیلون کی) آللاها طرف ائیشلر(هامیسی) قئعیده جئک.

قرآن #بقره_آیه۲۱۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۲۱۱ : سَلْ بَنِی إِسْرَائِیلَ کَمْ آتَیْنَاهُمْ مِنْ آیَةٍ بَیِّنَةٍ وَمَنْ یُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِیدُ الْعِقَابِ
فارسی	(ای پیغمبر) از بنی اسرائیل سؤال کن که ما چقدر آیات و ادلّه روشن بر آنها آوردیم! و هر کس پس از آنکه نعمت و هدایتی که خدا به او داد آن را به کفر مبدّل کند (بداند که) عقاب خدا بر کافران بسیار سخت است.
ترکی	(ای پیامبر) بنی اسرائیل دن سُروش نه قدر آیه ی واضح اُلارا گئتیردیق؟ و هر کس کی آلاهین نعمتین چئوئیره اُنّان سورا کی اُنا گئلدی! (بئیلسین) پس دوزدندی کی آللاهین عقوبتی (مؤجازاتی) شدید دی.

قرآن #بقره_آیه۲۱۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۲۱۲ : زُیِّنَ لِلَّذِینَ کَفَرُوا الْحَیَاةُ الدُّنْیَا وَیَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِینَ آمَنُوا وَالَّذِینَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ یَوْمَ الْقِیَامَةِ وَاللَّهُ یَرْزُقُ مَنْ یَشَاءُ بِغَیْرِ حِسَابٍ
فارسی	زندگی دنیا برای کافران زینت داده شده است، از این رو افراد با ایمان را (که گاهی دستشان تهی است)، مسخره می‌کنند، در حالی که پرهیزکاران در قیامت بالاتر از آنان هستند، (چرا که ارزشهای حقیقی در آن جا آشکار می‌گردد، و صورت عینی به خود می‌گیرد،) و خداوند، هر کس را بخواهد بدون حساب روزی می‌دهد.
ترکی	اُ کس لره کی کافر اُلوب لار دونیانین زندگانیقی اُلارا زینت اُلونون (یاخچی نظرلرینه گئلیر بونا خاطر) و اُ کس لری کی ائیمان گئتیریب لر مسخره ائلیل لر (اَمّـا) قیامت گونی اُ کس

لر کی تقوا اهلی دی لر اُلاردان (کافر لردن) اوسته دی لر (مقام لاری یوخارئیدی) و آلله هر کسی ایسته سه (اهل تقواینی) بی حساب روزی وئرر!	

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۱۳ : كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِيمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ	قرآن #بقره_آیه۲۱۳
مردم [در ابتدای تشکیل اجتماع] گروهی واحد و یک دست بودند [و اختلاف و تضادی در امور زندگی نداشتند]، پس [از پدید آمدن اختلاف و تضاد] خدا پیامبرانی را مژده دهنده و بیم رسان برانگیخت، و با آنان به درستی و راستی کتاب را نازل کرد، تا میان مردم در آنچه با هم اختلاف داشتند، داوری کند. [آن گاه در خود کتاب اختلاف پدید شد] و اختلاف را در آن پدید نیاوردند مگر کسانی که به آنان کتاب داده شد، [این اختلاف] بعد از دلایل و برهان های روشن و آشکاری بود که برای آنان آمد، [و سبب آن] برتری جویی و حسد در میان خودشان بود. پس خدا اهل ایمان را به توفیق خود، به حقّی که در آن اختلاف کردند، راهنمایی کرد. و خدا هر که را بخواهد به راهی راست هدایت می کند.	فارسی
مردوم (اول ده) بیر امت واحدئی دی لر پس الله پیامبرلر کی (بهشته) بشارت وئرن و (جهنّم عذابینن قورخودان و) انذار ائلینی دیلر مبعوث ائله دی (یولّادی) و اُلارینان کتابی حق ئوزینّن نازئل ائله دی تا مردوم آراسیندا اُ شئ لر ده کی اختلاف وار لاریدی حوکم ائلیه (قضاوت ائلیه) و اختلاف یوخیدی اُلاردا مئگر(اُ زامانّان) اُ کس لر کی (کتاب إلاهی) اُنا وئرئیلدی اُنّان سُرا کی (آیات آشکار و) بینات اُلارا گئلدی ئوز آرا لاریندا طغیان ائله دی لر (و اختلاف سالدی لار) آمّـا آلله اُ کس لری کی ائیمان گئتیردی لر هدایت ائله دی (یولی و حقیقتی گؤرسئدی اُلارا) اُ شئ لرده کی اختلاف سالمیش دیلار حقّینن و ئوز إذنینن ، و آلله هر کسه ائیسته سه (لایق گؤرسه) صراط مؤستقیمه (ئوز دوز یولینا) هدایت ائلر.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۲۱۴ : أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ	قرآن #بقره_آیه۲۱۴

آیا پنداشته اید در حالی که هنوز حادثه هایی مانند حوادث گذشتگان شما را نیامده، وارد بهشت می شوید؟! به آنان سختی ها و آسیب هایی رسید وچنان متزلزل و مضطرب شدند تا جایی که پیامبر و کسانی که با او ایمان آورده بودند [در مقام دعا و درخواست یاری] می گفتند: یاری خدا چه زمانی است؟ [به آنان گفتیم:] آگاه باشید! یقیناً یاری خدا نزدیک است.	فارسی
آیا بوجور حساب ائلیب سوز کی جنّته (بهشته) گیره جئک سوز و حَلَه سوزا گئلمئیب اؤجور کی سوزدان قاباخ کیلارآ گئلمیش دی ؛ اُلاری سخلیق (گرفتارلیق و چئتین لئیک) و ضررلر یئتیشدی و اُقدر (بو چئتین لئیک ده) تیتیره دی لر (مُتزلزئل اُلدیلار) اُراجاق کی رسول و اُ کس لر کی اُنّان ائیمان گتیرمیش دی لر دئیردی لر : ناواخ (نه زامان) آللاهین نوصرتی (کمکی یئتیشه جئک) ؟ (اَمّـآ بیلون کی) قطعاً آللاهین نصرتی و کومکی یاخیندی. (صبر ائلیوز)!	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۱۵ : يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ	قرآن #بقره_آیه۲۱۵
از تو سؤ ال می‌کنند چه چیز انفاق کنند؟ بگو: «هر خیر و نیکی (و سرمایه سودمند مادی و معنوی) که انفاق می‌کنید، باید برای پدر و مادر و نزدیکان و یتیمان و مستمندان و درماندگان در راه باشد.» و هر کار خیری که انجام دهید، خداوند از آن آگاه است. (لازم نیست تظاهر کنید، او می‌داند).	فارسی
(ای پیامبر) سنّن سُروشول لار نئه مئنه انفاق ائلیه له؟ ده : هر نئی کی سوز انفاق ائلیئسوز خیردن پس والدین ئوزا و یاخئین لارئوزا و یتیم لره و مئسکین لره و یولدا قالان لارا و هر نئی کی خیر ایشدن گُرئیر سوز پس دوزدی کی آللهُ اُ (خیر ایشل لره) عالم (و آگاه) دی.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۲۱۶ : كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ	قرآن #بقره_آیه۲۱۶

فارسی	جهاد در راه خدا، بر شما مقرر شده، در حالی که برایتان ناخوشایند است. چه بسا چیزی را خوش نداشته باشید، حال آنکه خیر شما در آن است. و یا چیزی را دوست داشته باشید، حال آنکه شر شما در آن است. و خدا می‌داند، و شما نمی‌دانید.
ترکی	جهاد سوزا یازئیلدی و اُ سوزا پیس گئلئیر و نه چوخ شئ لر کی پیس بئیلیرسوز و اُ سوزا خیر دی و نه چوخ شئی لر که چوخ ائیستی سوز و (امّا) اُ سوزا شر دی و الله (سوزون خیر و شرّ حقیقی ئوزی) بیلئیر و سوز بیلمئیرسوز.

قرآن #بقره_آیه۲۱۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۲۱۷ : يَسْأَلُونَکَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَئِکَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِکَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
فارسی	از تو، درباره جنگ کردن در ماه حرام، سؤ ال می‌کنند، بگو: جنگ در آن، (گناهی) بزرگ است، ولی جلوگیری از راه خدا (و گرایش مردم به آیین حق) و کفر ورزیدن نسبت به او و هتک احترام مسجد الحرام، و اخراج ساکنان آن، نزد خداوند مهمتر از آن است، و ایجاد فتنه، (و محیط نامساعد، که مردم را به کفر، تشویق و از ایمان باز می‌دارد) حتی از قتل بالاتر است. و مشرکان، پیوسته با شما می‌جنگند، تا اگر بتوانند شما را از آیینتان برگردانند، ولی کسی که از آیینش برگردد، و در حال کفر بمیرد، تمام اعمال نیک (گذشته) او، در دنیا و آخرت، بر باد می‌رود، و آنان اهل دوزخند، و همیشه در آن خواهند بود.
ترکی	(ای پیامبر) سنَّن جنگ (دعوا و جهاد) ائله مئک حرام آییلاردا سُروشول لار ده : (بو آییلاردا) قتال ائله مئک بئوئیک (گئوناهدی) و آللاهین یولین باغلاماخ و اُنا کافر اُلماق و مسجد الحرام و اُنین اهلین چوله چیخارد ماخ اُنّان دا (گوناهی) بئوئیک دی آللاه یانیندا و « فتنه» ائله مئک قتلی دن ده بئوئیک دی و (مُشرک لر) همّشه سوزینان جئنگ ائلئیل لر تا ائیَم ائلیه بیلسله سوزی دینوزدان قعیطئره لر و هر کس دینیّن قعیده و (کافر) اُلا پس اُلارین اعمال لاری دونیا دا و آخرت ده بئینن گئدئر و اُلار اُت یولداش لاری (اُلول لار) همّشه اُردا (جهنّم ده) قالاجاق لار.

قرآن #بقره_آیه۲۱۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۱۸ : إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
فارسی	آنان که ایمان آورده و کسانی که هجرت کرده و راه خدا جهاد نموده اند آنان به رحمت خدا امیدوارند خداوند آمرزنده مهربان است
ترکی	اُ کس لر کی ائیمان گتیریب لر و اُ کس لر کی هجرت ائلییٔب لر و آللاه یولیندآ جهاد ائلییٔب لر اُلار آللاهین رحمتینه رجا (و اُمید) وارلاریدی و آللاه چوخ باغیشیدان و مهربان دی.

قرآن #بقره_آیه۲۱۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۲۱۹ : يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ
فارسی	درباره شراب و قمار از تو می پرسند بگو در آن دوگناهی بزرک و سودهایی برای مردم است و[لی] گناهشان از سودشان بزرگتر است و از تو می پرسند چه چیزی انفاق کنند بگو مازاد [بر نیازمندی خود] را این گونه خداوند آیات [خود را] برای شما روشن می گرداند باشد که بیندیشید
ترکی	سنَّن شراب و قومار دان سُروشول لار ده : اُ ایکی سینده ده بئویُک گؤناهی واردی و مردوما دا منفعتی واردی و (امّا) گؤناه لاری منعفت لرینن بئویُک دی و سنَّن سُروشول لار نئه مئنه انفاق ائلیه لر؟ دِه: (هر نئه کی) اضافه دی (نیازئوز یوخدی ائنفاق ائلیون) بوجورسینا الله سوزا آیات لارین بیان (تبیین و مؤشخص) ائلئیر بلکه سوزدا تفکّور ائلیه سوز.

قرآن #بقره_آیه۲۲۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۲۰ : فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَى قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
فارسی	[بیندیشید] درباره دنیا و آخرت. و در باره یتیمان از تو می پرسند بگو به صلاح آنان کار کردن بهتر است و اگر با آنان همزیستی کنید برادران [دینی] شما هستند و خدا تباهکار را از درستکار بازمی شناسد و اگر خدا می خواست [در این باره] شما را به دشواری می انداخت آری خداوند توانا و حکیم است

ترکی	(تفکّور ائلیؤز) دونیا و آخرت بارسینده و سنّن یتیملردن سُروشول لار دِه: اُلارین (ائیشلرین) اصلاح ائلمئک یاخچی دی (خیر دی) و ائیَم اُلاریَنّان بیر اُلآسوز پس سوزئینان (دینی) قارداش دیلار و آللاه مُفسئدی مُصلح دن تانیئیر(بیلئیر) و ائیَم آللاه ائیسته سه سوزی زحمته (سختلیقه) سالاردی دوزدندی کی آللهٰ عزیز و حکیم دی.

قرآن #بقره_آیه۲۲۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۲۱ : وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَّ وَلَأَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ
فارسی	و با زنان مشرک و بت پرست، تا ایمان نیاورده اند، ازدواج نکنید! (اگر چه جز به ازدواج با کنیزان، دسترسی نداشته باشید، زیرا) کنیز با ایمان، از زن آزاد بت پرست، بهتر است، هر چند (زیبایی، یا ثروت، یا موقعیت او) شما را به شگفتی آورد. و زنان خود را به ازدواج مردان بت پرست، تا ایمان نیاورده اند، در نیاورید! (اگر چه ناچار شوید آنها را به همسری غلامان با ایمان در آورید، زیرا) یک غلام با ایمان، از یک مرد آزاد بت پرست، بهتر است، هر چند)مال و موقعیت و زیبایی او،) شما را به شگفتی آورد. آنها دعوت به سوی آتش می‌کنند، و خدا دعوت به بهشت و آمرزش به فرمان خود می‌نماید، و آیات خویش را برای مردم روشن می‌سازد، شاید متذکر شوند!
ترکی	مؤشرکة زنانّان عولئن مئیون (ازدواج ائله میون) تا مؤمئنة اُلالا و بیر کنیز مؤمن بیر خانم مؤشرئکدن خئیرّی دی ولو کی سوزآ (اُلارین گوئچئکلیقی ، یاغچئلیقی) خوش گئله و (زنانّان لارئوزی ، گئیزلائوزی) مؤشرک کیشیئه همسرلیقه وئرمئیون تا ائیمان گئتیره له و بیر عبد (برده) مؤمن بیر (آزاد کیشی دن) مؤشرک دن خئیرّی دی ولو کی سوزآ (اُلارین موقعیتلری) خوش گئله (بیلون) اُلار (جهنّم) عوتا طرف دعوت ائلئیل لر (چئکیل لر) و آللهٰ جنّته و مغفرئتینه ئوز اذنینه دعوت ائلئیر (چاغرئیر) و آیات لارین مردوما بیان ائلئیئر (تبین و آشئکار ائلئیئر) بلکه اُلار متذکر اُلالآ (بیله لر ، آئیق اُلالآ).

قرآن #بقره_آیه۲۲۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۲۲ :

	وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ
فارسی	و از تو، درباره خون حیض سوال می‌کنند، بگو: چیز زیانبار و آلوده ای است، از این رو در حالت قاعدگی، از زنان کناره گیری کنید! و با آنها نزدیکی ننمایید، تا پاک شوند! و هنگامی که پاک شدند، از طریقی که خدا به شما فرمان داده، با آنها آمیزش کنید! خداوند، توبه کنندگان را دوست دارد، و پاکان را (نیز) دوست دارد.
ترکی	(ای پیامبر) سنّن محیض دن (خانم لارین حیض قانینّان) سُروشول لار دِه : أُ (لارآ مایه ی زحمت و) اذیّت دی پس آرواد لاردان حیض زامانی اوزاغ أُلون أُلارآ یاخین أُلمیون تا پاک أُلالآ پس أُ زامان کی پاک أُلدیلار أُندا أُلارا وئرون (نزدیکی ائلیون) أُ حیثدن (أُ جهت دن) کی الله سوزی امر ائلیئب دوزدی کی آلله توبه ائلیئن لری سؤئیر و پاکیزه لرئی ده سؤئیر (ایستئیر ، دوست توتور).

قرآن #بقره_آیه۲۲۳	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۲۳ : نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ وَقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ
فارسی	زنان شما، محل بذرافشانی شما هستند، پس هر زمان که بخواهید، می‌توانید با آنها آمیزش کنید. و (سعی نمائید از این فرصت بهره گرفته، با پرورش فرزندان صالح) اثر نیکی برای خود، از پیش بفرستید! و از خدا بپرهیزید و بدانید او را ملاقات خواهید کرد و به مومنان، بشارت ده!
ترکی	(خانوم لاروز) آروادلاروز سوزا حَرثئی دیلر (کئشت ائلئمک و اَهمئک یئری دیلر) پس وئرون (آتون) کشتئوزا هروخ ائیسته سؤز و و ئوزوزا قاباخدان (اولاد صالح بُعیدمئگینن أُ دونیوزا ثواب) یولّویون و بیلون قطعاً سوز أُنی (آللاهی) مؤلاقات ائله جئکسوز و (ای پیامبر) مؤمئینلره (بونی) مؤژده (بشارت) وئر.

قرآن #بقره_آیه۲۲۴	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۲۴ : وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

فارسی	خدا را در معرض سوگندهای خود قرار ندهید! و برای اینکه نیکی کنید، و تقوا پیشه سازید، و در میان مردم اصلاح کنید (سوگند یاد ننمایید)! و خداوند شنوا و داناست.
ترکی	آللاهی آندیلار ئوزا مؤقابل گوئمئین ائیَم یاغچیلیق ائلیه سوز ، تقوالی اُلاسوز و مردومون آراسیندا صلح ائلیه سوز (آند ائچمئیون) و (بیلون) آلله (چوخ واضح و دقیق) ائشیدن و عالم دی.

قرآن #بقره_آیه۲۲۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه **۲۲۵** : لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ
فارسی	خداوند شما را به خاطر سوگندهایی که بدون توجه یاد می‌کنید، مؤ اخذه نخواهد کرد، اما به آنچه دلهای شما کسب کرده، (و سوگندهایی که از روی اراده و اختیار، یاد می‌کنید،) مؤ اخذه می‌کند. و خداوند، آمرزنده و بردبار است.
ترکی	آللاه سوزی لغوی دَن (اؤرئک دن اُلمیان) آندی ایچئیسوز مؤاخده (مؤجازات) ائله مئیجک ولکن اُنلاری کی قلبی ئوزنان اَله گتیریرسوز (بیله بیله آند ایچئسوز و اُنا عمل ائله میسوز) مؤاخذه ائلیه جئک (اُنّان سُروشاجاق ، مؤجازات ائله جئک) و الله چوخ باغیشیدان (غفور) و حلیم دی.

قرآن #بقره_آیه۲۲۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه **۲۲۶** : لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
فارسی	برای کسانی که سوگند یاد می کنند [که از آمیزش] با زنان خود دوری گزینند، [شرعاً] چهار ماه مهلت است، چنانچه [در این مدت به آنچه مقتضای زناشویی است] بازگشتند [گناهی بر آنان نیست]؛ زیرا خدا بسیار آمرزنده ومهربان است.
ترکی	اُ کس لره کی همسرلرینّان ئوز چئوریل لر (آند ائیچیل لر کی آرواد لارینان یاخئینلیق ائله میئه لر) دئورد آیی فورصت (مُهلت) وارلاری دی قئعیده لر پس ائیَم قئعیدی لر پس دوزدندی کی آللاه چوخ باغئیش دیان و رحیم دی.

قرآن #بقره_آیه۲۲۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه**۲۲۷** :

	وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ
فارسی	و اگر [برای پایان یافتن مشکلات] تصمیم به طلاق گرفتند، [در صورت رعایت شرایط مانعی ندارد] مسلماً خدا [به گفتار و کردارشان] شنوا و داناست.
ترکی	و ائیَم طلاقا (بیربیرینّن آیریل ماقا) عزیمت ائله دیلر (تصمیم توتدیلار) پس دوزدندی (قطعاً دی) آللاه چوخ (دقیق و واضح) ائشیدن و بیلن (عالم) دی.

قرآن #بقره_آیه۲۲۸	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۲۸ :** وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِی أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِی ذَلِکَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِی عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
فارسی	زنان مطلقه، باید به مدت سه مرتبه عادت ماهانه دیدن (و پاک شدن) انتظار بکشند! (عده نگهدارند) و اگر به خدا و روز رستاخیز، ایمان دارند برای آنها حلال نیست که آنچه را خدا در رحمهایشان آفریده، کتمان کنند. و همسرانشان، برای باز گرداندن آنها (و از سر گرفتن زندگی زناشویی) در این مدت، (از دیگران) سزاوارترند، در صورتی که (به راستی) خواهان اصلاح باشند. و برای زنان، همانند وظایفی که بر دوش آنهاست، حقوق شایسته ای قرار داده شده، و مردان بر آنان برتری دارند، و خداوند توانا و حکیم است.
ترکی	خانملار کی طلاق وئریلیب لر اوچ پاک اُلماقی (حیض دن) گؤزده سینّه (مؤنتظر اُلسونلا و آییری عره گئدمسین لر) و اُلارا حلال دئی اُنی کی آللاه رَحملرینده خلق ائلیب (اولاد) گئیزدَده) ائیَم آللاها و آخرت گؤنینه ائیمان وارلارئیدی و اُلاری بَعل لریی (کئیشی لری ، همسرلری ، آقالاری) مُحق (صاحب حق) دی بونی اُنا کی قعیتره لر ائیَم ائیستیئه لر إصلاح ائلیه لر (صُلح ائلیه لر) و زنانلارآ همَن اُلارتکین معروفدان (حق) وارلاریدی و کئیشی لره اُلارآ گؤره بییر درجه لری واردی و آللله عزّت لی و حکیم دی.

قرآن #بقره_آیه۲۲۹	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۲۲۹ :** الطَّلَاقُ مَرَّتَانِ فَإِمْسَاکٌ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْکَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِکَ هُمُ الظَّالِمُونَ

فارسی	طلاق، (طلاقی که رجوع و بازگشت دارد،) دو مرتبه است، (و در هر مرتبه،) باید به طور شایسته همسر خود را نگاهداری کند (و آشتی نماید)، یا با نیکی او را رها سازد (و از او جدا شود). و برای شما حلال نیست که چیزی از آنچه به آنها داده اید، پس بگیرید، مگر اینکه دو همسر، بترسند که حدود الهی را بر پا ندارند. اگر بترسید که حدود الهی را رعایت نکنند، مانعی برای آنها نیست که زن، فدیه و عوضی بپردازد (و طلاق بگیرد). اینها حدود و مرزهای الهی است، از آن، تجاوز نکنید! و هر کس از آن تجاوز کند، ستمگر است.
ترکی	طلاق (کی ائلیه بیله سوز قعیده سوز) ایکی دفعه دی پس امساک (ساخلاماق) معروفدان اُلا یا دا احسانّان آئیرا (طلاق وئره) سوزا حلال دئی هر نئیی کی اُلارا وئریب سوز بیر شئ آلاسوز (ساخلیا سوز) مئگر کی ائیکئوز دا قورخا سوز ائلیه بیلمئیه سوز حدود إلاهینی اقامه (اجرا) ائلیه سوز پس ائیَم قوخدوز کی ائلیه بیلمئیه لر (اُ ایکی سی) حدود إلاهینی إقامه ائلیه لر اُندا اُلارا گؤناهی (اشکالی) یوخدی خانم فدیه وئره و (طلاق آلا) بولار حدود إللاهی دی پس اُ حدودا تعدی ائلیه میئه سوز و هر کس حدود إلاهییه تعدی ائلیه (اُنّان چیخا ، رعایت ائله میه) پس اُلار هَمَن ظالملر دی لر.

قرآن #بقره_آیه۲۳۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۳۰ : فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ
فارسی	اگر (بعد از دو طلاق و رجوع، بار دیگر) او را طلاق داد، از آن به بعد، زن بر او حلال نخواهد بود، مگر اینکه همسر دیگری انتخاب کند (و با او آمیزش جنسی نماید. در این صورت،) اگر (همسر دوم) او را طلاق گفت، گناهی ندارد که بازگشت کنند، (و با همسر اول، دوباره ازدواج نماید،) در صورتی که امید داشته باشند که حدود الهی را محترم می‌شمرند. اینها حدود الهی است که (خدا) آن را برای گروهی که آگاهند، بیان می‌نماید.
ترکی	پس ائیَم (ایکی طلاق دان سُرا دوباره اُنا) طلاق وئره دا اُ (خانم) اُنا حلال اُلماز (مئگر) اُنّان سُرا کی بیر آئیری سینان نکاح (ازدواج) ائلیه پس ائیَم اُنی طلاق وئرسه اُندا اُلارا گؤناهی یوخی دوباره رجوع ائلیه لر ائیَم فئکر ائلیللر کی ائلیه بیلّلر حدود إلاهینی رعایت ائلیه لر و بو دا حدود إلاهی دی اُ کس لره کی بیلیللر بیان اُلینئر.

قرآن #بقره_آیه۲۳۱	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۳۱ :** وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِتَعْتَدُوا وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
فارسی	و هنگامی که زنان را طلاق دادید، و به آخرین روزهای عده رسیدند، یا به طرز صحیحی آنها را نگاه دارید (و آشتی کنید)، و یا به طرز پسندیده ای آنها را رها سازید! و هیچ گاه به خاطر زیان رساندن و تعدی کردن، آنها را نگاه ندارید! و کسی که چنین کند، به خویشتن ستم کرده است. (و با این اعمال، و سوء استفاده از قوانین الهی،) آیات خدا را به استهزا نگیرید! و به یاد بیاورید نعمت خدا را بر خود، و کتاب آسمانی و علم و دانشی که بر شما نازل کرده، و شما را با آن، پند می‌دهد! و از خدا بپرهیزید و بدانید خداوند از هر چیزی آگاه است (و از نیات کسانی که از قوانین او، سوء استفاده می‌کنند، با خبر است)!
ترکی	و اُ زامان کی آرواد لار ئوزی طلاق وئردوز و اُلارین مُهلت لری (اؤچ عادت گؤرمئک و اُنّان پاک اولماق) باشا یئتیشدی پس اُلارینان معروفدان (یاخچیلیقینان) ساخلیون و یا معروفدان بوشدئیون (طلاق وئرون) و بونا گؤره کی اُلارا ضرر وئره سوز و اُلارا تعدی ائلیه سوز ساخلامئیون و هر کس بو ائیشی گؤرسه پس قطعاً ئوزینه ظلم ائلئیر و آیات إلاهینی مسخرئیه (و شوخیه) توتمیئون و آللاهین نعمتین سُزا یادوزا گئتیرون و اُنی کی کتاب دان و حکمت دَن سوزا نازئل ائلیب ، اُنّان سوزی موعظه ائلئیر و آللاهدان قورخون و بیلون کی قطعاً (دوزدندی کی) آللاه تامام هر شئ یه چوخ عالم دی.

قرآن #بقره_آیه۲۳۲	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۳۲ :** وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكُمْ أَزْكَى لَكُمْ وَأَطْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ
فارسی	و هنگامی که زنان را طلاق دادید و عده خود را به پایان رسانیدند، مانع آنها نشوید که با همسران (سابق) خویش، ازدواج کنند! اگر در میان آنان، به طرز پسندیده ای تراضی برقرار گردد. این دستوری است که تنها افرادی از شما، که ایمان به خدا و روز قیامت دارند، از آن، پند می‌گیرند (و به آن، عمل می‌کنند). این (دستور)، برای رشد (خانواده های) شما موثرتر، و برای شستن آلودگیها مفیدتر است، و خدا می‌داند و شما نمی‌دانید.

و اُ زامان کی آرواد لار ئوزی طلاق وئردوز و اُلارین مُهلت لری (اؤچ عادت گؤرمئک و اُنّان پاک اولماق) باشا یئتیشدی پس اُلارآ مانع اُلمئیون ائیَم ایسته سه ئوز زوجینن (دوباره) نکاح (ازدواج) ائلیه اُ وَخ کی بیر بیرینن ئوز آرالارینده معروفدان راضی اُلالآ ، بؤنی امر اُلور اُنا کی اُ کس سوزدان آللاها و آخرت گونینه ائیمان وارئیدی اُ سوزا باعث تزکیئوز و پاک لیقوزا دی و آلله بیلیئر و سوز بیلمیرسوز.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۳۳ : وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَٰلِكَ فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ	قرآن #بقره_آیه۲۳۳
مادران، فرزندان را دو سال تمام، شیر می‌دهند. (این) برای کسی است که بخواهد دوران شیرخوارگی را تکمیل کند. و بر آن کس که فرزند برای او متولد شده (پدر)، لازم است خوراک و پوشاک مادر را به طور شایسته (در مدت شیر دادن بپردازد، حتی اگر طلاق گرفته باشد). هیچ کس موظف به بیش از مقدار توانایی خود نیست! نه مادر (به خاطر اختلاف با پدر) حق ضرر زدن به کودک را دارد، و نه پدر. و بر وارث او نیز لازم است این کار را انجام دهد (هزینه مادر را در دوران شیرخوارگی تامین نماید). و اگر آن دو، با رضایت یکدیگر و مشورت، بخواهند کودک را (زودتر) از شیر باز گیرند، گناهی بر آنها نیست. و اگر (با عدم توانایی، یا عدم موافقت مادر) خواستید دایه ای برای فرزندان خود بگیرید، گناهی بر شما نیست، به شرط اینکه حق گذشته مادر را به طور شایسته بپردازید. و از (مخالفت فرمان) خدا به پرهیزید و بدانید خدا، به آنچه انجام می‌دهید، بیناست!	فارسی
آنالار اولاد لارین ایکی ائیل کامل سوت وئرللر هر کسی کی ایسته سه سوت وئرمئکئین تامام ائلیه آتانین عهده سینه دی آنانین یئمئکین و گئیمئکئن معروفدان وئره و هئچ کس وُسع (و توانینّان) سوآی تکلیفی (وظیفه سی) یوخئیدی ، و نه ده نئنه ئوشاقینآ (ولدینه) و نه ده آتا ئوشاقینآ ضَرر یئتیر میئه و (آتانین) وارثینه ده اُنی تکین (ننئه نین خرجین گرئح وئره لر) و ائیَم اُ ائیکی (آتا و آنا) ائیستیه لر و مشورتینن تزدن سوتدن آئیرآلار پس اُلارا گوناهی یوخدی و ائیَم اولاد ئوزی آئیری سی (دایه) سوت وئره پس اُندا دا سوزا گؤناهی یوخدی اُ	ترکی

	وخ کی اُنی کی معروف دان حقئین وئرمئکی کامل (و تامام) وئره سوز و آللاهدان قورخون (تقوا ائلیئون) و بیلون قطعاً آللاه اُ ائیشلری کی گُزئیرسوز کاملاً گؤرئیر.

قرآن #بقره_آیه۲۳۴	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۳۴ :** وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ
فارسی	و کسانی که از شما میمیرند و همسرانی باقی میگذارند، باید چهار ماه و ده روز، انتظار بکشند (و عده نگه دارند)! و هنگامی که به آخر مدتشان رسیدند، گناهی بر شما نیست که هر چه میخواهند، درباره خودشان به طور شایسته انجام دهند (و با مرد دلخواه خود، ازدواج کنند). و خدا به آنچه عمل می‌کنید، آگاه است.
ترکی	و اُ کس لر کی سوزلاردان عولیللر و همسرلری قالیئر اُلار گرئح دؤرد آی و اؤن گؤن صبر ائلیه پس اُ زامان کی بو مُهلت سوئیشدی اُندا سوزا گؤناهی یوخدی اُ ائیشی ئوزی باره سینده معروفدان گؤرئه (آئیری دان ازدواج ائلیه) و آللهٰ اُ ائیشلری کی گُزئیرسوز کاملاً خبری وار.

قرآن #بقره_آیه۲۳۵	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۳۵ :** وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلَكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ
فارسی	و گناهی بر شما نیست که به طور کنایه، (از زنانی که همسرانشان مرده اند) خواستگاری کنید، و یا در دل تصمیم بر این کار بگیرید (بدون اینکه آن را اظهار کنید). خداوند میدانست شما به یاد آنها خواهید افتاد، (و با خواسته طبیعی شما به شکل معقول، مخالف نیست،) ولی پنهانی با آنها قرار زناشویی نگذارید، مگر اینکه به طرز پسندیدهای (به طور کنایه) اظهار کنید! (ولی در هر حال،) اقدام به ازدواج ننمایید، تا عده آنها سر آید! و بدانید خداوند آنچه را در دل دارید، می‌داند! از مخالفت او به پرهیزید و بدانید خداوند، آمرزنده و بردبار است (و در مجازات بندگان، عجله نمی‌کند)!
ترکی	و سُزا گوناهی یوخدی کناییند (اُ خانم لار کی همسرلری عولیبدی) خواستگاری ائلیه سوز یا ئوز اؤرئکئوزدا گیزده ده سوز؛ آللهٰ بیلیردی کی حتماً سوز اُلاری یادیوزا سالارسوز ولکن

	گئیزدئین ده اُلارینان وعده قوئیمئیون مئگر معروف قولینان (کنایدن) دانشئون و عقد نکاحا بیر ائیش گؤرمئیون تا اُ مهلت کی کتاب (قرآن) دا دی یئتیشه و بیلئون آلله قطعاً اُلاری کی اؤرئکیوزدا واردی بیلئیر پس آللاهینان مخالفت ائلیه میون و بیلون دوزدندی کی آلله چوخ باغیشیدان و حلیم دی.
توضیحات	اُ مهلت کی کتاب قرآن دا دی قاباخکی آیه ده (۲۳۵) بویورب دؤرد آی و اؤن گون سئوشا

قرآن #بقره_آیه۲۳۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه **۲۳۶** : لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى الْمُوسِعِ قَدَرُهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ
فارسی	اگر زنان را قبل از آمیزش جنسی یا تعیین مهر، (به عللی) طلاق دهید، گناهی بر شما نیست. (و در این موقع،) آنها را (با هدیه ای مناسب،) بهرهمند سازید! آن کس که توانایی دارد، به اندازه تواناییاش، و آن کس که تنگدست است، به اندازه خودش، هدیه ای شایسته (که مناسب حال دهنده و گیرنده باشد) بدهد! و این بر نیکوکاران، الزامی است.
ترکی	سوزا گؤناهی یوخدی ائیم زنانّوزی طلاق وئره سوز کی اُلارینان یاخینلیق ائله میئب سوز یا مهریه (فریضه) اُلارئچون فرض (تعیین ، مؤشخص) ائله میئب سوز و اُلاری (بیر هدیه اینن) بهره مند ائلیون اُنیین کی وُسع مالی واری ئوز اندازه سینن و اُنیین کی ئوزینه اندازه واردی اُدا ئوز اندازه (و توانی) سینده بیر متاعی (شیئ ، هدیه ایی) معروفدان اُلارآ وئرون بو بیر حقی دی یاخچیلارین (مُحسئن لارین ، اهل احسانلارین) بویننیدآ.

قرآن #بقره_آیه۲۳۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه**۲۳۷** : وَإِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَ الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَلَا تَنْسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
فارسی	و اگر زنان را، پیش از آنکه با آنها تماس بگیرید و (آمیزش جنسی کنید) طلاق دهید، در حالی که مهری برای آنها تعیین کردهاید، (لازم است) نصف آنچه را تعیین کردهاید (به آنها بدهید) مگر اینکه آنها (حق خود را) ببخشند، یا (در صورتی که صغیر و سفیه باشند، ولی آنها، یعنی) آن کس که گره ازدواج به دست اوست، آن را ببخشد. و گذشت کردن شما (و بخشیدن

تمام مهر به آنها) بپرهیزکاری نزدیکتر است. و گذشت و نیکوکاری را در میان خود فراموش نکنید، که خداوند به آنچه انجام می‌دهید، بیناست!	
و اُلاری (زنانّلاروزی) طلاق وئردوز اُنّان قاباخ کی اُلارینان تماسیوز (یاخینلیقئوز) اُلاّ و تحقیقاً اُلارا فریضه (مهریه) معیّن ائله دوز پس اُ مهریه نین یاریسین (وئرون) مئگر باغیشدیالار (ائیسته میه لر) یا اُ کسی کی عقد نکاح اُنین اَلینده دی باغیشیدا و ائیم باغیشیدا لار تقوایه یاخیندی و ئوز آروزدا فضلی (یاخچیلیقی) یادوزدان چیخارد مئیوز دوزدندی کی آللهِ اُ ایشلری کی گُرئیرسوز (کامل) گۆرئیر.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۳۸ : حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ	قرآن #بقره_آیه۲۳۸
بر همه نمازها و به ویژه نماز میانه [که بر اساس پاره ای از روایات، نماز ظهر است] محافظت کنید، و [هنگام عبادت] فروتنانه برای خدا قیام کنید.	فارسی
هامی نامازلاروزدان حفاظت ائلیون و (خصوصاً) ناماز وسطی (ناهار نامازی، وقتینده قیلئون) و آللاها خاطیر خاضعانه اقامه (قیام) ائلیون.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۳۹ : فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ	قرآن #بقره_آیه۲۳۹
و اگر (به خاطر جنگ، یا خطر دیگری) بترسید، (نماز را) در حال پیاده یا سواره انجام دهید! اما هنگامی که امنیت خود را باز یافتید، خدا را یاد کنید! (نماز را به صورت معمولی بخوانید!) همانگونه که خداوند، چیزهایی را که نمیدانستید، به شما تعلیم داد.	فارسی
و ائیم (جئنگه خاطیر ، یا آیری خطره گۆرئه) قوخدوز (نمازی) پیاده حالیندا یا دا سواره حالیندا قیلئون پس اُ زامان کی امنیت تاپدوز پس آللاهی دا یاد ائلیئوز ئوجور کی سوزا عؤرگئدّی اُلاری کی (قاباخدان) بیلمیردوز.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۴۰ :	قرآن #بقره_آیه۲۴۰

وَالَّذِینَ یُتَوَفَّوْنَ مِنْکُمْ وَیَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِیَّةً لِأَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا إِلَی الْحَوْلِ غَیْرَ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَیْکُمْ فِی مَا فَعَلْنَ فِی أَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَعْرُوفٍ وَاللَّهُ عَزِیزٌ حَکِیمٌ	
و کسانی که از شما در آستانه مرگ قرار میگیرند و همسرانی از خود به جا میگذارند. باید برای همسران خود وصیت کنند که تا یک سال، آنها را (با پرداختن هزینه زندگی) بهرهمند سازند، به شرط اینکه آنها (از خانه شوهر) بیرون نروند (و اقدام به ازدواج مجدد نکنند). و اگر بیرون روند، (حقی در هزینه ندارند، ولی) گناهی بر شما نیست نسبت به آنچه درباره خود، به طور شایسته انجام می‌دهند. و خداوند، توانا و حکیم است.	فارسی
و اُ کس لر کی سوزلاردان فوت ائله ئیر و همسری (زوجه سی) اُنّان قالیئر همسرلرین باره سینده وصیت ائلیه کی اُنا تا بیر ایل بهره مند ائلیه لر (زندگانیقین هزینه سین وئره لر و عووْینن) چوله چیخاردمیالا پس ائیم ئوزئی چیخدی اُندا سوزا گوناهی یوخدی اُ ائیشده کی ئوز باره سینده معروف دان (عُرفی و معمولی حالتدن)گؤرئیر و الله عزیز حکیم دی .	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۴۱ : وَلِلْمُطَلَّقَاتِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَی الْمُتَّقِینَ	قرآن #بقره_آیه۲۴۱
و برای زنان مطلقه، هدیه مناسبی لازم است (که از طرف شوهر، پرداخت گردد) این، حقی است بر مردان پرهیزکار.	فارسی
و مُطلّقه خانم لار دا معروف دان متاع (هدیه مناسب) وئرون بودا بیر حقی دی متقین لرین (تقوالی کیشیلرین) عُهده سینه .	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۴۲ : کَذَلِکَ یُبَیِّنُ اللَّهُ لَکُمْ آیَاتِهِ لَعَلَّکُمْ تَعْقِلُونَ	قرآن #بقره_آیه۲۴۲
این گونه خدا آیاتش را برای شما بیان می کند، باشد که بیندیشید.	فارسی
بوجوریسینا الله سوزا آیاتین بیان ائلیئر (تبین و آشکار ائلیئر) بلکه سوزدا تعقل ائلیه سوز.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۴۳ :	قرآن #بقره_آیه۲۴۳

	أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ
فارسی	آیا [داستان] کسانی را که هزاران هزار بودند و از بیم مرگ از خانه و کاشانه خویش به در رفتند، ندانسته‌ای؟که خداوند به آنان گفت بمیرند [و مردند] سپس زنده‌شان کرد، چرا که خداوند بر مردم بخشش و بخشایش دارد، ولی اکثر مردم سپاس نمی‌گزارند
ترکی	آیا باخمادون (خبرین ائشیدمدون) اُ کس لرین کی عؤوْ لرینّن چیخدیلار (خارج اولدیلار) و اُلار مین لر نفرئی اُلاردیلار عئولیمن قورخیسینّان ؛ و آللاه دا اُلارا دِدی عئولون (و عئولدیلر) اُنّان سُرا اُلاری دیرئیدی دوزدندی کی آللّه مردوما چوخ فضل (و احسان) ائلیئر ولاکن (امّا) اکثر مردوم(آللاها) شوکر ائله میللر.

قرآن #بقره_آیه۲۴۴	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۴۴ : وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ
فارسی	جهاد کنید در راه خدا و بدانید که خدا (به گفتار و کردار خلق) شنوا و دانا است.
ترکی	آللاه یولیندا جهاد ائلیون و بیلون دوزدی کی آللاه چوخ ائشیدن و علیم دی.

قرآن #بقره_آیه۲۴۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۴۵ : مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْسُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
فارسی	کیست که به خدا قرض الحسنه‌ای دهد، (و از اموالی که خدا به او بخشیده، انفاق کند،) تا آن را برای او، چندین برابر کند؟ و خداوند است که (روزی بندگان را) محدود یا گسترده می‌سازد، (و انفاق، هرگز باعث کمبود روزی آنها نمی‌شود). و به سوی او باز می‌گردید (و پاداش خود را خواهید گرفت)
ترکی	کیمدی کی آللاها قرض الحسنه (یاخچیلیقینان بعورج) وئره و آللاه دا اُ مالی اُنا مضاعف إلیئه (بلکه) نئچه برابر (چوخ ائلیه) و آللاه دی کی (روزی لری) قبض (توتور ، اندازه) ائلیئیر و بسط (وسیع) ائلیئر و (بیلون) اُنا (آللها) طرف قئعیده جئک سوز.
توضیحات	قرض الحسنه : بو حالیده کی هامینین وار ، یوخی آللاهین دی و آللّه بنده لرینه وئرئیب ، آللاه بنده لرینن ایستی ئیر که مال لارینان (احتیاجی اولان لارا) بعورج (قرض) وئره لر و آللّه بونی بویورير إلئه بیلون کی آللها موستقیم بعورج وئرئیرسوز و سوز اُ بعورج آلانّان هئچ عوض و

	إنتظاری (حتی) تشکور ائلمئک و آئیری تقاضائوز اولماسین بلکه آللاه دی کی هر نئقدر بو ائیشده إخلاص ئوز اُلسا اُ اندازه ده آلله وعده وئرئیر کی عوضین بو دونیا دا و آخرتده وئره جئک و جبران ائلیه جئک.

قرآن #بقره_آیه۲۴۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۲۴۶ : أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَإِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لِنَبِيٍّ لَهُمُ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ
فارسی	آیا ندیدی آن گروه بنی اسرائیل را که پس از وفات موسی از پیغمبر وقت خود تقاضا کردند که پادشاهی برای ما برانگیز تا (به سرکردگی او) در راه خدا جهاد کنیم؛ پیغمبر آنها گفت: اگر جهاد فرض شود مبادا به جنگ قیام نکرده، نافرمانی کنید! گفتند: چگونه شود که ما به جنگ نرویم در صورتی که (دشمنان ما) ما و فرزندان ما را (به ستم) از دیارمان بیرون کردند؟! پس چون (با درخواست آنها) جهاد مقرّر گردید به جز اندکی همه روی گردانیدند، و خدا از کردار ستمکاران آگاه است.
ترکی	آیا باخمادون (ائشیدمئدون) بیر گروه بنی اسرائیل کی موسی دان سُرا ئوز نبی (پیامبر) لرینه ددی لر : بیزه بیر مَلِک (فرمان وئرن ، بئوئیک ، یول آپاران) دئیکئلد آللاه یولیندا جهاد (مقاتله) ائلیئک (نبی) ددی : آیا اومید وار سوزا ائیم جهاد یازیلاّ اُلمیا جئنگ ائله میئه سوز؟ ددیلر: نیئه بیز جهاد ائلمیئک آلله یولیندا و بو حالیندا کی بیزی و اوشاق لارئیمیزی ئوز دیاریمیزدَن (وطئنی میزدن) قُعوئوئبلار (ائخراج ائلیبلر) ؛ و امّا (اُ زامان کی) اُلارآ جهاد یازئیلدی (مقرر اُلدی) عوز چئوئیر دیلر مئگر بیر (تعداد) آز اُلاردان و الله ظالم لره عالم دی (تائیر).

قرآن #بقره_آیه۲۴۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۲۴۷ : وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

فارسی	و پیامبرشان به ایشان گفت خداوند طالوت را به فرمانروایی شما برگماشته است، گفتند چگونه بر ما فرمانروایی کند، حال آنکه ما از او به فرمانروایی سزاوارتریم، و مال و منال چندانی نیز ندارد، گفت خداوند او را بر شما برگزیده است و به او دانایی و توانایی بسیار بخشیده است و خدا فرمانرواییش را به هرکس که بخواهد ارزانی می‌دارد و خدا گشایشگری داناست
ترکی	و اُلارین نبی لری (پیامبرلری) اُلارا دِدی : دوزدندی کی آلله « طالوت»ی سوزا فرمان وئرن (مَلِک) قوروب؛ دِدیلر: نئجور اُنون حکومتی بیزه اُلاجاق و بیز اُنّان بو حکومت (فرمان وئرمئیه) حقیمیز وار (اُنان قاباقئیک) و اُنا وُسعت مال وئرئیلمئیب (یُخئیدی) (پیامبرلری) ددی: قطعاً (دوزدندی کی) الله اُنی سوزا سئچیب (إنتخاب) ائلیب و اُنا علمیده و جسمیده (قدرت بدنی ده) وسعت وئریب (چوخ قوّه لی دی) و آلله دا حکومتین هر کسه ایسته سه (لایق اُلسا) وئرَر و الله چوخ وُسعت وئرَن و عالیم دی.

قرآن #بقره_آیه۲۴۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۴۸ : وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِمَّا تَرَکَ آلُ مُوسَى وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِکَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
فارسی	و پیامبرشان به آنان گفت: یقیناً نشانه فرمانروایی او این است که آن صندوق [که موسی را در آن گذاشتند و به دریا انداختند] نزد شما خواهد آمد، در آن آرامشی از سوی پروردگارتان است، و باقی مانده ای از آنچه خاندان موسی و هارون به جا گذاشته اند [چون الواح تورات، عصای موسی و عمامه هارون] و فرشتگان آن را حمل می کنند، البته در آن نشانه ای برای شماست اگر مؤمن باشید.
ترکی	اُلارین پیامبرلری اُلارا ددی: دوزدندی کی اُنون فرمان وئرمئکینن نشانه سی هَمَن « تابوت» دی کی اُندا ساکین لیق (آرامش ، سکینه واری سوزا) آللاه ئوزدان و (اُندا) نئمَنه کی آل موسی و آل هارون نّان قالیبدی (اُنین ائیچینده) بقیّه سی وار اُنی مَلئک لر گئتیره جئک لر (حمل ائلیه جئک لر) قطعاً اُندا سوزا حتماً نشانه (الاهی) دی ائیم ایمانئوز اُلسا.

قرآن #بقره_آیه۲۴۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۲۴۹ : فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ

	قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُو اللَّهِ كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ
فارسی	و هنگامی که طالوت (به فرماندهی لشکر بنی اسرائیل منصوب شد، و) سپاهیان را با خود بیرون برد، به آنها گفت: خداوند، شما را به وسیله یک نهر آب، آزمایش می‌کند، آنها (که به هنگام تشنگی،) از آن بنوشند، از من نیستند، و آنها که جز یک پیمانه با دست خود، بیشتر از آن نخورند، از من هستند! جز عده کمی، همگی از آن آب نوشیدند. سپس هنگامی که او، و افرادی که با او ایمان آورده بودند، (و از بوته آزمایش، سالم به در آمدند،) از آن نهر گذشتند، (از کمی نفرات خود، ناراحت شدند، و عده ای) گفتند: امروز، ما توانایی مقابله با جالوت و سپاهیان او را نداریم. اما آنها که می‌دانستند خدا را ملاقات خواهند کرد (و به روز رستاخیز، ایمان داشتند) گفتند، چه بسیار گروههای کوچکی که به فرمان خدا، بر گروههای عظیمی پیروز شدند! و خداوند، با صابران)و استقامت کنندگان) است.
ترکی	پس اُ وخ کی طالوت لشکرینن چیخدی ددی: دوزدندی کی آللہ سوزی (بو سوئ) نهرینن إمتحان ائلیه جئک پس هر کس اُ سودان ایشسه اُندا مَنَّن دَئی و هر کس کی طعام ائلمیه (ائیشمیئه) پس دوزدی کی او منَّن دی (و اُ کس کی) مئگر اَلینن (ئوجینان) بیر غرفه (جرعه ، قورتّی ائیچه اُ دآ منَّن دی). اَمّا اُنّآن ائیچدیلر مئگر بیر تعداد آز اُلاردان (ایئچمه دیلر) پس اُ وخ کی اُ سودان (نهری دن) سُعوش دیلار اُ (طالوت) و اُ کس لر کی اُنّان (آللاها) ائیمان گئیترمیش دیلر ددیلر: بو گؤن بیزیم طاقت (توان ، قودرت) یوخیمیزدی « جالوت» و اُنین لشکرینان موقابله ائلیک (جنگ ائلیئک ، امّا) اُ کس لر کی گومان (ظن) وارلاریدی کی حتماً آللاهی مولاقات ائلیه جئک لر ددی(لر): نَه چوخ آز آدام لار (گروه لار) کی غلبه ائلیب لر (پیروز اولوب لار) چوخ (کثیر، نفراتی چوخ اُلانلار) گروه لارا ؛ آللاهین إذنینَن (کؤمئکینن) و آللاه صبر ائلین لرینَن دی.

قرآن #بقره_آیه۲۵۰	<u>سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۵۰ :</u> وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ
فارسی	و چون [طالوت و اهل ایمان] برای جنگ با جالوت و سپاهیانش ظاهر شدند، گفتند :پروردگارا! بر ما صبر و شکیبایی فرو ریز، و گام هایمان را استوار ساز، و ما را بر گروه کافران پیروز گردان.

ترکی	و اُ زامان کی جالوت و اُنین لشکری گؤرئیک دی (طالوت و ائیمان اهلی) ددی لر : پروردگارا بیزه (و اورئک لری میزه) صبرینن دولدور و قدم (عیاق) لاریمیزی ثابت (موحکم) ائله و بیز بو کافر قومینه نؤصرت وئر(کؤمئک اله و پیروز ائله) .

قرآن #بقره_آیه۲۵۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۵۱ : فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُودُ جَالُوتَ وَآتَاهُ اللَّهُ الْمُلْکَ وَالْحِکْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ
فارسی	پس آنان را به توفیق خدا شکست دادند. و داود [جوان مؤمن نیرومندی که در سپاه طالوت بود] جالوت را کشت، و خدا او را فرمانروایی و حکمت داد، و از آنچه می خواست به او آموخت. و اگر خدا [تجاوز و ستم] برخی از مردم را به وسیله برخی دیگر دفع نمی کرد، قطعاً زمین را فساد فرا می گرفت؛ ولی خدا نسبت به جهانیان دارای فضل و احسان است.
ترکی	پس آللاهین إذنینن (کؤمئکینن) اُلاری هزیمت وئردیلر(شکست وئردیلر) و داود (بیر جوان طالوتین لشکرینن) «جالوتی» عولدیردی و آللاه اُنا (داودا) حوکومتی (فرمان وئرمئگی) و حکمت وئردی و اُنا هر نَمه نئه کی ایستیردی عورگدّی و ائیم آللاه بعضی إنسانلاری(ظالم لری) بعضی لرینن دفع ائلمه سئیدی (نابود ائلمه سئیدی) یئر ئوزین فئساد حتماً توتاردی ولاکئن الله صاحب فضل (فضل و رحمت ائلیئن) دی اهل عالمه.

قرآن #بقره_آیه۲۵۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۵۲ : تِلْکَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْکَ بِالْحَقِّ وَإِنَّکَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ
فارسی	اینها، آیات خداست که به حق، بر تو می‌خوانیم، و تو، از رسولان (ما) هستی.
ترکی	بولار آللاهین آیاتی دیلار کی سنه (ای پیامبر) اُختیرئیق حق ئوزینن (حق و دوزدی) و دوزدی کی سَن دَه حتماً (بیزیم) رسول لاردان سان.

قرآن #بقره_آیه۲۵۳	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۲۵۳ : تِلْکَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ

	الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنِ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ وَمِنْهُم مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ
فارسی	بعضی از آن رسولان را بر بعضی دیگر برتری دادیم، برخی از آنها، خدا با او سخن می‌گفت، و بعضی را درجاتی برتر داد، و به عیسی بن مریم، نشانه های روشن دادیم، و او را با روح القدس تایید نمودیم، (ولی فضیلت و مقام آن پیامبران، مانع اختلاف امتها نشد). و اگر خدا می‌خواست، کسانی که بعد از آنها بودند، پس از آن همه نشانه های روشن که برای آنها آمد، جنگ و ستیز نمی‌کردند، (اما خدا مردم را مجبور نساخته، و آنها را در پیمودن راه سعادت، آزاد گذارده است،) ولی این امتها بودند که با هم اختلاف کردند، بعضی ایمان آوردند و بعضی کافر شدند، (و جنگ و خونریزی بروز کرد).
ترکی	بو رسول لاری بعضی لرین بعضی لرینه فضیلت (اُجالیق) وئردیق اُلاردان بعضی آللاهینان (موستقیم هم کلام اولوب لار) دانیشیب لار و بعضی لرین ده درجاتین یوخاری آپاردیخ و عیسی بن مریمه بینات (آشکارا نشانه لر) وئردیق و اُنی « روح القُدُس » ئینان تأیید (کؤمئک) ائله دیئق و ائیَم الله ائیسته سئیدی اُلاردان سُراکی لار (پیرو لاری) بیر بیرینی عولدیرمئزیدی لر اُنّان سُرا کی اُلارا (آیات واضح و آشکار) بیّنات گئلدی و امّا اختلاف ائله دیلر پس اُلاردان (پیامبرلرین پیرووْ لارینّان) بیر تعداد ائیمان گئتیردی لر و اُلاردان بیر تعداد دا کافر اولدی لار و ائیَم الله ائیسته سئیدی بیر بیلرین عولدئیر مئزئی دیلر ولاکئن الله هر نئه ایسته سه گئورئر.

قرآن #بقره_آیه۲۵۴	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۲۵۴ : يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ
فارسی	ای کسانی که ایمان آورده اید! از آنچه به شما روزی داده ایم، انفاق کنید !پیش از آنکه روزی فرا رسد که در آن، نه خرید و فروش است (تا بتوانید سعادت و نجات از کیفر را برای خود خریداری کنید)، و نه دوستی (و رفاقتهای مادی سودی دارد)، و نه شفاعت، (زیرا شما شایسته شفاعت نخواهید بود). و کافران، خود ستمگرند، (هم به خودشان ستم می‌کنند، هم به دیگران).
ترکی	آی اُ کس لر کی ائیمان گئتیریب سوز ائنفاق ائلیون اُ شئ لردن کی سوزا روزی ائله میشئیق اُنّان قاباخ کی گئله بیر گونی (قیامت گونی) کی (اُردا) معامله (آل ور) یوخدی و یولداشلیق

	یوخدی و (سوزا) شفاعت یوخدی (لیاقت شفاعت یوخئیزدی و بیلون) کافرلر ئوزلری ظالم دی لر.
توضیحات	آللاه تعالی بوردا بویورب اُ شئ لردن کی سوزا روزی ائله میشیق انفاق ائلیون مومکندی بیر کسین مالی چوخ اُلا لازئیم دی مالینّان انفاق ائلیه یا آئیری سینین علمی چوخ اُلا ، بیرئین موقعیت و آبرو ، اعتباری چوخ اُلا پس انفاق اُ شئ لردن کی آللہ روزی ائلیب، احتیاجی اُلانلارا انفاق اُلونا و اُلارا دا اُ روزی لردن وئرئیله تا آللہ دا قیامت گونی عوضین وئره و اُ دنیا دا عمل صالحین مُزدی واردی، بیری ائلیئه بیلمئز یولداشلیق ئوزینن بیرین عذاب دان نئجات وئره بلکه ایمان و عمل صالح نجات وئرن دی ، و آللہ بویورب هئچ کَسه (نعوذ باللہ) بیر ذرّه ظولم ائله مئز بلکه عدالتینَن هر کسین ئوز عملی ئوزینه قعیطریب وئره جئک و کافئرلر کی آللاها ائیمان گتئیر میب لر و ئوزلرینه و آیری لارآ بو دونیا دا ظولم ائلیب لر و آخرت و قیامت گونی ده اُلار دان بیر کس شفاعت ائله میئه جئک و ئوزلرین جهنّم اُتینا سالاجاق لار.

قرآن #بقره_آیه۲۵۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۵۵ : اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَیُّ الْقَیُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِی السَّمَاوَاتِ وَمَا فِی الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِی یَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ یَعْلَمُ مَا بَیْنَ أَیْدِیهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا یُحِیطُونَ بِشَیْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ کُرْسِیُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا یَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِیُّ الْعَظِیمُ
فارسی	هیچ معبودی نیست جز خداوند یگانه زنده، که قائم به ذات خویش است، و موجودات دیگر، قائم به او هستند، هیچگاه خواب سبک و سنگینی او را فرا نمی‌گیرد، (و لحظهای از تدبیر جهان هستی، غافل نمی‌ماند،) آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، از آن اوست، کیست که در نزد او، جز به فرمان او شفاعت کند؟! (بنابراین، شفاعت شفاعت کنندگان، برای آنها که شایسته شفاعت اند، از مالکیت مطلقه او نمیکاهد). آنچه را در پیش روی آنها (بندگان) و پشت سرشان است می‌داند، (و گذشته و آینده، در پیشگاه علم او، یکسان است). و کسی از علم او آگاه نمی‌گردد، جز به مقداری که او بخواهد. (اوست که به همه چیز آگاه است، و علم و دانش محدود دیگران، پرتوی از علم بیپایان و نامحدود اوست). تخت (حکومت) او، آسمانها و زمین را در بر گرفته، و نگاهداری آن دو (آسمان و زمین)، او را خسته نمی‌کند. بلندی مقام و عظمت، مخصوص اوست.
ترکی	اللہ کی هئچ إلاهی یوخدی اُنّان سووْ آی حَیّ (دئیرئی) قیوم (قائم به ذات دی و هامینی اُ دئیکلدیب) هئچ وخ اُنی آز (یونگیل ، چُرت) و آقیر یوخی توتماز اونوندی هر شئ کی

	گؤیلرده و هر شئ کی یئر ده واردی ، کیم دی کی اونون یانین دا بیرینّن شفاعت ائلیه مئگر اُنون اذنینن (اجازه سینن) هر نئی کی اُلارئین قاباخلارینداو اُنی کی دال لارین دادی بیلیر و بیر شی جاندا اُنین علمینه ائحاطه لری (تسلّوط) یوخلاری دی مئگر اُ اندازه کی (الله ئوزی) ایستیئه گؤیلرین و یئرین ، کُرسی سین قوروب (وسعت وئریب) و اُلارین ساخلاماقی اُنا چئتین دَئی و اُ « علی » (اوجا مرتبه و مقام دی) و « عظیم » (عظمت لی و بئوئیک) دی.

قرآن #بقره_آیه۲۵۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۵۶ : لَا إِكْرَاهَ فِی الدِّینِ قَدْ تَبَیَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَیِّ فَمَنْ یَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَیُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَکَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَی لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِیعٌ عَلِیمٌ
فارسی	در دین، هیچ اکراه و اجباری نیست [کسی حق ندارد کسی را از روی اجبار وادار به پذیرفتن دین کند، بلکه هر کسی باید آزادانه با به کارگیری عقل و با تکیه بر مطالعه و تحقیق، دین را بپذیرد]. مسلماً راه هدایت از گمراهی [به وسیله قرآن، پیامبر و امامان معصوم] روشن و آشکار شده است. پس هر که به طاغوت [که شیطان، بت و هر طغیان گری است] کفر ورزد و به خدا ایمان بیاورد، بی تردید به محکم ترین دستگیره که آن را گسستن نیست، چنگ زده است؛ و خدا شنوا و داناست.
ترکی	« دین» اسلام دا اکراه (اجبار و زور دئمئکینن بیرین مؤسلمان ائلمئک) یوخدی قطعاً رُشد (سعادت و خوشبختی دنیا و آخرت) غی (طغیان ، بدبختی) دَن تبین (مؤشخص و بیان اولوب) پس هر کس طاغوتآ کافر اُلا و آللاها ائیمان گئتیره اُندا حتماً بیر موحکم عُروت (ریسمان ، اَل توتان ، اَل یئری) نا تمسوئک ائلیب (یاپئشیب) کی اُنّان آئیریل میئه جاق و آلله چوخ ائشیدن و عالم دی.

قرآن #بقره_آیه۲۵۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۵۷ : اللَّهُ وَلِیُّ الَّذِینَ آمَنُوا یُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَی النُّورِ وَالَّذِینَ كَفَرُوا أَوْلِیَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ یُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَی الظُّلُمَاتِ أُولَئِکَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِیهَا خَالِدُونَ
فارسی	خدا سرپرست و یار کسانی است که ایمان آورده اند؛ آنان را از تاریکی ها [ی جهل، شرک، فسق وفجور] به سوی نورِ [ایمان، اخلاق حسنه و تقوا] بیرون می برد. و کسانی که کافر

	شدند، سرپرستان آنان طغیان گرانند که آنان را از نور به سوی تاریکی ها بیرون می برند؛ آنان اهل آتش اند و قطعاً در آنجا جاودانه اند.
ترکی	آللاه اُ کس لرین کی ائیمان گتیرب لر ولی (یولداش ، سرپرست) ئی دی اُلاری ظُلمات (قرانلوق دان) چیخاردیب ایشئیق (نور) طرفینه آپارآر و اُ کس لر کی کافر اُلوب لار اُلارین یولداش لاری طاغوت لاردی کی اُلاری نور (ایشئیق لیق) دان چیخاردال لار و ظُلماته طرف آپارآل لار (و) اُلار (جهنّم) اُتین یولداشی دیلار اُردا همّشه لیق قالاجاق لار.

قرآن #بقره_آیه۲۵۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۵۸ : أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِی حَاجَّ إِبْرَاهِیمَ فِی رَبِّهِ أَنْ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْکَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِیمُ رَبِّیَ الَّذِی یُحْیِی وَیُمِیتُ قَالَ أَنَا أُحْیِی وَأُمِیتُ قَالَ إِبْرَاهِیمُ فَإِنَّ اللَّهَ یَأْتِی بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِی کَفَرَ وَاللَّهُ لَا یَهْدِی الْقَوْمَ الظَّالِمِینَ
فارسی	آیا ندیدی (و آگاهی نداری از) کسی (نمرود) که با ابراهیم درباره پروردگارش محاجه و گفتگو کرد؟ زیرا خداوند به او حکومت داده بود، (و بر اثر کمی ظرفیت، از باده غرور سرمست شده بود،) هنگامی که ابراهیم گفت: «خدای من آن کسی است که زنده می‌کند و می‌میراند». او گفت: «من نیز زنده می‌کنم و می‌میرانم!» (و برای اثبات این کار و مشتبه ساختن بر مردم دستور داد دو زندانی را حاضر کردند، فرمان آزادی یکی و قتل دیگری را داد) ابراهیم گفت : «خداوند، خورشید را از افق مشرق می‌آورد، (اگر راست می‌گویی که حاکم بر جهان هستی تویی،) خورشید را از مغرب بیاور!» (در اینجا) آن مرد کافر، مبهوت و وامانده شد. و خداوند، قوم ستمگر را هدایت نمی‌کند.
ترکی	(ای پیامبر) آیا گؤرمئدون (خبرین ائشیدمدون) اُ کسی کی ابراهیمنان آللاهینین باره سینده محاجه (جرّ و بحث) ائلئیر دی بو حالینان کی آلله اُنا حکومت وئرمیشدی اُ زامان کی ابراهیم ددی: منیم آللاهیم اُ کس دی دئیرئیلدیر و عولدئیرئیل (نمرود) ددی: من دَه (ائلیه بیللم) دئیری ساخلیام و عولدئیرم. ابراهیم ددی: پس دوزدی کی آلله گونی مشرق دن گتئیریر پس سَن اُنی (گونی) مغرب دن گئتی (چیخارد). پس اُ کس کی کافرئی دی مبهوت (مات) قالدی و الله قوم ظالم لری هدایت ائله مئز.
توضیحات	نمرود فرمان وئردی ایکی نفر زندانینی گتیردیلر دستور وئردی بیرین عولدئیردیلر و اُبیری سین ده آزاد ائله دیلر بوجورسی نینان ادعای الوهیت ائله دی و ایسته دی حضرت ابراهیم علیه السلام جواب تاپا بو ائیشی گؤردی ولی بونی قانمادی کی آللاهین یانین دا بو ظولم لار دا

	بی جواب قالمیاجاق، الله فقط انسان لاری امتحانا چئکیر و مهلت وئریر ؛ مهلت قوتولانّان سورا حساب و کتاب دادگاه عدل إلاهی ده آچیلاجاق.

قرآن #بقره_آیه۲۵۹	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۵۹ :** أَوْ کَالَّذِی مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِیَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِی هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ إِلَى طَعَامِکَ وَشَرَابِکَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانْظُرْ إِلَى حِمَارِکَ وَلِنَجْعَلَکَ آيَةً لِلنَّاسِ وَانْظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
فارسی	یا چون آن کسی که به دهکده ای گذر کرد، در حالی که دیوارهای آن بر روی سقف هایش فرو ریخته بود [و اجساد ساکنانش پوسیده و متلاشی به نظر می آمد] گفت :خدا چگونه اینان را پس از مرگشان زنده می کند؟ پس خدا او را صد سال میراند، سپس وی را برانگیخت، به او فرمود: چه مقدار [در این منطقه] درنگ کرده ای؟ گفت: یک روز یا بخشی از یک روز درنگ کرده ام. [خدا] فرمود: بلکه صد سال درنگ کرده ای! به خوراکی و نوشیدنی خود بنگر که [پس از گذشت صد سال و رفت و آمد فصول چهارگانه] تغییری نکرده، و به دراز گوش خود نظر کن [که جسمش متلاشی شده، ما تو را زنده کردیم تا به پاسخ پرسشت برسی و به واقع شدن این حقیقت مطمئن شوی]، و تا تو را نشانه ای [از قدرت و ربوبیّت خود] برای مردم [در مورد زنده شدن مردگان] قرار دهیم، اکنون به استخوان ها [یِ دراز گوشت] بنگر که چگونه آنها را برمی داریم و به هم پیوند می دهیم، سپس بر آنها گوشت می پوشانیم. چون [کیفیتِ زنده شدنِ مردگان] بر او روشن شد، گفت :اکنون می دانم که یقیناً خدا بر هر کاری تواناست.
ترکی	(و) یا اُ کس تَکین کی بیر قریه (کَئند ، آبادی) دان سُعوشوردی (گؤردی عوو ْلری ئوچوب لار) و دووارلاری دام (سقف) لارین اُستینه توشیب دی ، ددی: آلله نئجور (بو عولی لری) عولنّن سُرا دئیریلده جاق ؛ پس آللاه دا اُنی یوز ائیل عولدئیر دی اُنّان سُرا دیکئلدی (مبعوث ائله دی) (الله اُنّان سُرئیشدی و) ددی: نئه قدر (بوردا) دایاندون؟ (اُ شخص ، عُزَیْر) ددی: بیر گؤن یا دا بیر گؤنَّن آز (بوردا دایاندیم). آللاه بویوردی : (یوخ) بلکه سَن یوز ائیل بوردا دایاندون (عولدون) پس (ائیندی یانونّداکی) طعام (غذا) ئو باخ و سووآْ (باخ) کی چؤئمّئیب لر (خراب اُلمیب لار ، ایندی ده) و باخ حمارئوآ (اُلاغوآ باخ کی نئجور اونی دئیرئیلدرم) بونا گؤره کی سنی نشانه مردوما قورام و باخ اُنین صومئیک لرینه کی نئجور دیکئلدیرئیک

	و اُنّان سُرا اُنی اَتینن گئیندئیر ئیرئیک ! پس اُ وخ کی اُنا (عُزَیْر) مؤشخص اُلدی (آلله نئجور عولی لری دئیرئیلدیر) ددی: (ائیندی) بئیلیرم قطعاً آلله هر شئ یه قادر (و توانا) دی.
توضیحات	عُزَیْر: بنی اسرائیل ئین پیامبرلرینن دی سوره توبه آیه ۳۰ بو آد گئلیب و بو آیه ده آللاهین إذنینَن و معجزه سینن بونا گؤره کی آلله اونا (و هامی انسان لارا عولی لرین دئیرئیل مئکین گؤرسئده اُنی) یوز ائیل عولدئیر دی و بو بیر نشانه ده آلاهین قُدرتینّن کی نئجور قادئیر دی عولی لری دئیرئیلده.

قرآن #بقره_آیه۲۶۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۶۰ : وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِیمُ رَبِّ أَرِنِی کَیْفَ تُحْیِی الْمَوْتَی قَالَ أَوَلَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَی وَلَکِنْ لِیَطْمَئِنَّ قَلْبِی قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِنَ الطَّیْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَیْکَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَی کُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ یَأْتِینَکَ سَعْیًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِیزٌ حَکِیمٌ
فارسی	و (به خاطر بیاور) هنگامی را که ابراهیم گفت: «خدایا! به من نشان بده چگونه مردگان را زنده میکنی ؟» فرمود: «مگر ایمان نیاوردهای؟!» عرض کرد: «آری، ولی می‌خواهم قلبم آرامش یابد». فرمود: «در این صورت، چهار نوع از مرغان را انتخاب کن! و آنها را (پس از ذبح کردن،) قطعه قطعه کن (و در هم بیامیز) !سپس بر هر کوهی، قسمتی از آن را قرار بده، بعد آنها را بخوان، به سرعت به سوی تو می‌آیند! و بدان خداوند قادر و حکیم است، (هم از ذرات بدن مردگان آگاه است، و هم توانایی بر جمع آنها دارد »).
ترکی	و اُ زامان کی ابراهیم ددی: بار پروردگارا مَنه گؤرسئد نئجورسینا عولینی دیرئیلدی سن؟ آلله بویوردی : آیا (بونا) ایمانون یوخدی؟ (ابراهیم) ددی: بئلی (ائیمان واریم) ولاکن ائیستیرم (گؤرم) و قلبیم مؤطمئن اُلا ! آلله بویوردی : پس (ایندی) دُورد دَئنه قوش (اوچان) لاردان توت و اُلاری ئوزئوه طرف چئک (توت عولدیر و اَت لرین بیر بیرنه قات) سُرا هر داغین باشینا بیر جزء (قسمت ، تئکه) اُلاردان قُوی اُنّان سُرا (بیر یئرده دایان) اُلاری (آدلارینان) چاغیر ! سنه طرف تز گئله لّر و (اُنی گؤرئنن سُرا دا) بیل کی قطعاً (دوزدندی کی) الله عزیز (عزّت لی) و حکیم دی.

قرآن #بقره_آیه۲۶۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۶۱ :

	مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ
فارسی	مثل آنان که مالشان را در راه خدا انفاق می‌کنند به مانند دانه‌ای است که از آن هفت خوشه بروید و در هر خوشه صد دانه باشد، و خداوند از این مقدار نیز برای هر که خواهد بیفزاید، و خدا را رحمت بی‌منتهاست و (به همه چیز) داناست.
ترکی	اُ کس لر کی اموال لارینّان آللاه یولیندا ائنفاق ائلئیل لر (باغئیشدئیل لار) مَثَل لری بو مَثَل تکین دی کی بیر دئنه (اَکئه و اُنّان) یئدی سئونبول (خوشه ، سنبل) چئخا (گؤوئره) و هر سئونبول ده یوز دَئنه (اُ بیر دَئنه اَکدئیکینه عوضینه یوز دنه آلله وئرئیر) و آلله هر کسه (کی إخلاصی چوخ اُلسا) مُضاعف (ایکی و یا نئچه برابر) ائله ئر و الله واسع (وسعت وئرن گشایش آچان و) علیم (چوخ عالم ، بیلنده و آگاه) دی.

قرآن #بقره_آیه۲۶۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۶۲ : الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذًى لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
فارسی	کسانی که اموالشان را در راه خدا می‌بخشند و به دنبال بخشش خود منت و آزاری در میان نمی‌آورند، پاداششان نزد پروردگارشان [محفوظ] است، نه بیمی بر آنهاست و نه اندوهگین می‌شوند
ترکی	اُ کس لر کی اموال لارینّان آللاه یولیندا ائنفاق ائلئیل لر (باغئیش دئیل لار) هر نئی کی ائنفاق ائله دیلر اُنّان سُرا مِنّت قوئیمیل لار و هئچ اذیّت ائله میللر اُلارین اَجری لری آللاه لارینین یانئیندا دی و اُلارئچون هئچ قورخی یُخدی و هئچ وخ ده محزون (غم و غصّه لی) اُلماز لار.

قرآن #بقره_آیه۲۶۳	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۲۶۳ : قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذًى وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ
فارسی	گفتاری پسندیده (در برابر نیازمندان) و گذشت (از اصرار و تندیِ آنان) بهتر از صدقه ای است که آزاری به دنبال آن باشد، و خداوند بی نیاز بردبار است.
ترکی	یاخچی (معروف) دانئشیق و گوذشت ائلمگ (سائل لره) یاخچی دی اُ صدقه دن کی اُنّان سُرا اذیّتی اُلا و الله غنی و حلیم دی.

قرآن #بقره_آیه۲۶۴	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۲۶۴ :** يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ
فارسی	ای کسانی که ایمان آوردهاید! بخششهای خود را با منت و آزار، باطل نسازید !همانند کسی که مال خود را برای نشان دادن به مردم، انفاق می‌کند، و به خدا و روز رستاخیز، ایمان نمی‌آورد، (کار او) همچون قطعه سنگی است که بر آن، (قشر نازکی از) خاک باشد، (و بذرهایی در آن افشانده شود،) و رگبار باران به آن برسد، (و همه خاکها و بذرها را بشوید،) و آن را صاف (و خالی از خاک و بذر) رها کند. آنها از کاری که انجام داده اند، چیزی به دست نمی‌آورند، و خداوند، جمعیت کافران را هدایت نمیکند.
ترکی	آی اُ کس لر کی ائیمان گتیرب سوز صدقات ئوزو منّت ویرماق و اذیّتینن باطل ائله میون (بوجور) اُ کس تکین کی مالین مردوما خاطر (مردومون گؤرمئکینا خاطر ، ریا دان) ائنفاق ائلئیر و آللاها و آخرت گونینه ائیمانی یوخئدی و اُنون مَثلی بونی تکین دی کی بیر صاف داشین اوستین ده توریاخ اُلا (ریاکار ایستیه اُ توریاخدا دئنه ائکئه) بیر طوفانی یاغیش اُنی توتا و (هامیسین یؤوْ آ آپارا) و اُ داشی لوت و بُش قویا گالا (ریاکار لار) هئچ بیر شئیه قادیر اُلمیاجئک لار کی اُ أکدیگ لرینن اَله گتیره لر و آللّه قوم کافرلری هدایت ائله مئز.

قرآن #بقره_آیه۲۶۵	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۶۵ :** وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَثْبِيتًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَآتَتْ أُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِنْ لَمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
فارسی	و مَثَل (صدقات) کسانی که اموال خویش را برای طلب خشنودی خدا و استواری روحشان انفاق می کنند، همچون مَثَل باغی است که بر فراز پشته ای قرار دارد (که اگر) رگباری بر آن برسد، دو چندان محصول برآورد، و اگر رگباری هم بر آن نرسد، بارانِ ریزی (برای آن بس است)، و خداوند به آنچه انجام می دهید بیناست.
ترکی	و اُ کس لر کی اموال لارین ائنفاق ائلئیل لر تا آللاهین رضایتلرین اَله گتیره لر و ئوز نفسی لرین تثبیت (موحکم و ثابت قدم) ائلیه لر مَثل لرین بیر اوجا یئرده باغ تکین دی کی اُنا دولی

	یاغیش یئتیشیر و اُ باغ دا یئمئک لرین ایکی برابر گتیئرئیر و ائیَم دولی یاغیش دا اُنی توماسا پس نارئین یاغیش (اُ را یاغار) و آللهٔ اُ ایشلری کی گوعریسوز گئورئیر.

قرآن #بقره_آیه۲۶۶	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۶۶ :** أَیَوَدُّ أَحَدُکُمْ أَنْ تَکُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِنْ نَخِیلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِی مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِیهَا مِنْ کُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْکِبَرُ وَلَهُ ذُرِّیَّةٌ ضُعَفَاءُ فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِیهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ کَذَلِکَ یُبَیِّنُ اللَّهُ لَکُمُ الْآیَاتِ لَعَلَّکُمْ تَتَفَکَّرُونَ
فارسی	آیا کسی از شما دوست دارد که باغی از درختان خرما و انگور داشته باشد که از زیر درختان آن، نهرها بگذرد، و برای او در آن (باغ)، از هر گونه میوهای وجود داشته باشد، در حالی که به سن پیری رسیده و فرزندانی (کوچک و) ضعیف دارد، (در این هنگام،) گردبادی (کوبنده)، که در آن آتش (سوزانی) است، به آن برخورد کند و شعله ور گردد و بسوزد؟! (همین طور است حال کسانی که انفاقهای خود را، با ریا و منت و آزار، باطل می‌کنند). این چنین خداوند آیات خود را برای شما آشکار می‌سازد، شاید بیندیشید (و با اندیشه، راه حق را بیابید)!
ترکی	آیا هئچ بیر کس سوزدان ائیستئیر کی اُنون بیر باغی اُلا خورما و عوزوم (آغاج لارین آلتینّان) نهر لر (سولار) جاری اُلا و اُ کسه اُوردا هر ثمرات دان (میوه لردن) اُلا و قوجالیق اُنی یئتیشه و اُنون دا ضعیف ذریه (سنّی آز اولادی اُلا بو زامان دا) اُ باغی بیر طوفانلی یئل توتا کی اُندا اُتی (رعد و برقینن) اُلا پس (باغی) یاندئیرآ (بوجوردی اُ کس لرین مثلی کی ائنفاق لارین ریا ، منّت و آزارینان ائلیل لر) ؛ بوجورسینا آللاه آیاتی سوزا بیان ائلئیر (دئیر) بلکه ده سوز تفکّر ائلیه سوز (بو مثل لره ده فکر ائلیه سوز).

قرآن #بقره_آیه۲۶۷	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۶۷ :** یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَیِّبَاتِ مَا کَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَکُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَیَمَّمُوا الْخَبِیثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِآخِذِیهِ إِلَّا أَنْ تُغْمِضُوا فِیهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَنِیٌّ حَمِیدٌ
فارسی	ای کسانی که ایمان آوردهاید! از قسمتهای پاکیزه اموالی که (از طریق تجارت) به دست آوردهاید، و از آنچه از زمین برای شما خارج ساختهایم (از منابع و معادن و درختان و گیاهان)، انفاق کنید! و برای انفاق، به سراغ قسمتهای ناپاک نروید در حالی که خود شما، (به هنگام

	پذیرش اموال،) حاضر نیستید آنها را بپذیرید، مگر از روی اغماض و کراهت! و بدانید خداوند، بینیاز و شایسته ستایش است.
ترکی	آی اُ کس لر کی ائیمان گتیریب سوز ائنفاق ائلیون اُ پاکیزه شئ لردن کی اَله گتیریب سوز و اُ شئی لردن کی سوزا چیخارد میشیق یئردن و اُنّان کی ائنفاق ائلیئسوز پیس (کارا گئلمین) قسمتینن قاطمیعون و ئوزوز حاضر دئیلسوز اُجور شیئی آلاسوز مئگر ناعلّاج (گوز یوماخینان ، ناچارلیقی نان) اُنی (آلارسوز) و بیلون دوزدی کی آلله غنی (بی نیاز، احتیاجی اُلمیان) و حمید (حمد و سئتایش اولان) دی.

قرآن #بقره_آیه۲۶۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه **۲۶۸ :** الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ
فارسی	شیطان، شما را (به هنگام انفاق)، وعده فقر و تهیدستی می‌دهد، و به فحشا (و زشتیها) امر می‌کند، ولی خداوند وعده آمرزش و فزونی به شما می‌دهد، و خداوند، قدرتش وسیع، و (به هر چیز) داناست. (به همین دلیل، به وعدههای خود، وفا می‌کند).
ترکی	شیطانِ (ملعون) سوزا فقیر اُلماقی وعده وئریر(دئیر فقیر اُلارسوز ائنفاق ائله میوز) و سوزی فحشا (آشکارا گوناه لارا) امر ائلیئیر ؛ و آلله سوزا ئوز مغفرتین و فضلین (روزینین چوخ ایلماقین) وعده وئریر و آلله وُسعت وئرن (واسع و چوخ بیلنده و) علیم دی.
توضیحات	الله تبارک و تعالیانین « اسماء حسنی» سی چوخ دی و بویوربلار آللاهی بو آدلارینان چاغیرون بو جمله دن بو آیات لار دا بیر تعداد بو اسمای حسنای الهی دئیلئیر : واسع ، علیم ، غنی ، حمید ، بصیر ، حلیم ، سمیع ، عزیر ، حکیم ، قدیر ، حَیّ ، قیّوم ، علی ، عظیم و ....

قرآن #بقره_آیه۲۶۹	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه**۲۶۹ :** يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ
فارسی	(خدا) به هر کس که بخواهد حکمت می بخشد، و به هر کس حکمت داده شود، به یقین، خیری فراوان داده شده است؛ و جز خردمندان، کسی پند نمی گیرد.
ترکی	(الله) هر کسئه ائیسته سه حِکمت وئرئَر و هر کسه ده حِکمت وئریل سه پس قطعاً اُنا خیر کثیر(چوخلی خیر) وئرئیلیب و (بونی) بیلمئز لر (مُتذکر اُلمازلار) مئگر أولُول ألباب (عقلی اُلان لار)

توضیحات	حکْمَة : بو کلمه ۲۰ دفعه قرآن دا گئلیب و ۹۱ بیر مرتبه آلله ئوزین « حکیم » بویوروب ؛ و حکمت قرآن دا بوجور بیان اُلوب : عقل ، فهم ، قضا ، دینی تانیماق ، آللاهدان اطاعت ائملئک ، اصول اخلاقی .

قرآن #بقره_آیه۲۷۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۷۰ : وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ
فارسی	هر چه انفاق کنید و یا به نذر (و صدقه) دهید همانا خدا می‌داند، و (اگر در حق مسکینان ستم کنید) برای ستمکاران در دو جهان یار و معینی نخواهد بود.
ترکی	و هر نئی کی ائنفاق ائلیئیر سوز یا بیر« نذر » ی نذر ائلئیر سوز پس حتماً آلله اُنی بیلئیر و ظالم لره کؤمئک ائلین لردن (انصار) یُخدئی.
توضیحات	نذر : هر ائیشی کی بیر نفر ئوزی نَن و آللاهین آراسیندا شرط قورور کی گؤره و بو ایشی ئوزینه واجب ائلیئر کی اُ شرطینن نئه جور دئیب هر نه بارسینده اُلسا گرئح گئوره تا بوینونّان توشئه و أدا اولونا.

قرآن #بقره_آیه۲۷۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۷۱ : إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ
فارسی	اگر صدقات خویش را آشکار کنید، نیکوست و اگر پنهانش بدارید و به تهیدستان بدهید برایتان بهتر است، و بخشی از سیئات شما را می‌زداید و خداوند از آنچه می‌کنید آگاه است
ترکی	ائیَم صدقه لر ئوزی آشکار ائلیه سوز پس اُدا یاخچی دی و ائیَم گئیزدَده سوز اُنی (گئیزدین ده) فقیرلره (صدقه نی) وئره سوز پس اُدا سوزآ خیر دی (یاخچی دی) و سوزدان گوناه لاروزدان پاک ائلئر و آلله اُ شئی لری کی گورعیر سوز خبر واری (با خبر دی).

قرآن #بقره_آیه۲۷۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۷۲ : لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلِأَنْفُسِكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ

فارسی	هدایت آنان بر عهده تو نیست، بلکه خدا هر که را بخواهد هدایت می کند، و هر مالی که انفاق کنید، به سود خود شماست، و(لی) جز برای طلب خشنودی خدا انفاق مکنید، و هر مالی را که انفاق کنید (پاداش آن) به طور کامل به شما داده خواهد شد و ستمی بر شما نخواهد رفت.
ترکی	(ای پیامبر) اُلارین هدایت اُلماغی سَنون (عُهدونّدا) دَئی ولاکئن آللاه دی کی هر کسی (لایق اُلسا) ایسته سئه هدایت ائلیئر و هر شئی کی یاخچیلیق دان ائنفاق ائلیرسوزپس (ثوابی) سوزون ئوزوزونّدی و ائنفاق ائله میون مئگر آللاهین رضایتین اَلئه گئتیره سوز و هر نئی کی ائنفاق ائلئیرسوز یاخچی لیق دان (خیر دَن) ئوزوزا قعیده جئک و سوزآ ظولم اولمیاجئک.

قرآن #بقره_آیه۲۷۳	<u>سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه **۲۷۳** :</u> لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ
فارسی	صدقات مخصوص فقیرانی است که در راه خدا بازمانده و ناتوان شده‌اند و توانایی آنکه در زمین بگردند (و کاری پیش گیرند) ندارند و از فرط عفاف چنانند که هر کس از حال آنها آگاه نباشد پندارد غنی و بی‌نیازند، به (فقر) آنها از سیمایشان پی می‌بری، هرگز چیزی از کسی درخواست نکنند. و هر مالی انفاق کنید خدا به آن آگاه است.
ترکی	(صدقه لر) فقیرلرین دی، اُ کس لر کی آللّٰه یولیندا حَصری دَه دیلار (نا توان دیلار) ائلیه بیلمیل لر یئر ئوزئینده گئده لر (بیر ایش گوره لر) جاهل اُلاری غنی لردن حساب ائلئر بونا خاطیر کی اُلار عفّت لی دی لر ، سیما (عوز) لارینّن اُلاری تانیآرسان ؛ مردومنان اصرار (زُور)ینان ایسته مئزده و هر نئی کی ائنفاق ائلیئرسوز خیردَن (یاخچی لیق دان) پس دوزدندی کی آللّٰه اُنا عالم دی .

قرآن #بقره_آیه۲۷۴	<u>سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه **۲۷۴** :</u> الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
فارسی	کسانی که اموالشان را در شب و روز، پنهانی و آشکارا می‌بخشند، پاداششان نزد پروردگارشان [محفوظ] است، و نه بیمی بر آنهاست و نه اندوهگین می‌شوند

ترکی	اُ کس لر کی اموال لارین گئجه و گونوئز ، سِئرّی ده (گئیزدین) و آشکاردا (علنی) ائنفاق ائلیئل لر پس اُلارا أجری (مؤذ و پاداش و ثاواب لاری) آللاه لارینین یانیندا دی و اُلارآ قورخی یوخدی و حُزنی (غَم و غُصّه لی) ده اُلمازلار.

قرآن #بقره_آیه۲۷۵	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۷۵ : الَّذِینَ یَأْکُلُونَ الرِّبَا لَا یَقُومُونَ إِلَّا کَمَا یَقُومُ الَّذِی یَتَخَبَّطُهُ الشَّیْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِکَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَیْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَیْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِکَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِیهَا خَالِدُونَ
فارسی	کسانی که ربا می خورند [در میان مردم و برای امر معیشت و زندگی] به پای نمی خیزند، مگر مانند به پای خاستن کسی که شیطان او را با تماس خود آشفته حال کرده [و تعادل روانی و عقلی اش را مختل ساخته] است، این بدان سبب است که آنان گفتند: خرید و فروش هم مانند رباست. در حالی که خدا خرید و فروش را حلال، و ربا را حرام کرده است. پس هر که از سوی پروردگارش پندی به او رسد و [از کار زشت خود] بازایستد، سودهایی که [پیش از تحریم آن] به دست آورده، مال خود اوست، و کارش [از جهت آثار گناه و کیفر آخرتی] با خداست. و کسانی که [به عمل زشت خود] بازگردند [و نهی خدا را احترام نکنند] پس آنان اهل آتش اند، و در آن جاودانه اند.
ترکی	اُ کس لر کی « ربا» یئعیل لر دورام مازدا مئگر اُ کس تکین دورار کی شیطان اُنی لمسینَن خَبط (دیوانه ، گئیج) ائلیب دی بو اُنا خاطیر دی کی اُلار دئیللر دوزدی کی بِیع (معامله ، آل وئر ده) ربا مثلی تکین دی و (بو حالی ده کی) آللهُ بِیعی حلال ائلیئب و رِبانی حرام ائلیب دی ؛ پس هر کسه کی موعظه آللاهینان گئله پس اُ دا (بو ائیشی) قوتارا پس اُونین دی قاباخکی (سُوئوشان ، آلان) سودلار؛ و اُنین أمری آللاهینان دی و هر کس (دوباره بو ائیشه ، ربا یعمئگه) قَعئیده پس اُلار (جهنّم) اُتین اصحابی (یولداش لاری) دی لار و اُلار اُردا همَّشه لیق قالاجاق لار.
توضیحات	ربا : یعنی بیر مالی بیر کئسه وئره لر و شرط ائلیه لر کی بیر شی ده هَمان مال دان اضافه دن قعیطره و وئره بو اضافه آلماق حرام دی و کبیره گوناه لاردان دی کی قرآن آیه ۲۷۹ بقره ده ربا یعمئگی آللاهینان جئنگ ائلمئک بویوروب دی ؛ اسلام سفارش بویوروب ربا عوضینه قرض الحسنه (یاخچی دان بعورج) وئریله یعنی همان مال کی وئریب لر هَمن اندازه دا قعیطره لر و اُ مال دان آز یا چوخ ائله میله لر و یا دا صدقه وئریله کی هئچ قعیطر مئگ احتیاج دئی.

قرآن #بقره_آیه۲۷۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۷۶ : يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرْبِي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ
فارسی	خداوند، ربا را نابود می‌کند، و صدقات را افزایش می‌دهد! و خداوند، هیچ انسان ناسپاس گنهکاری را دوست نمی‌دارد.
ترکی	آللہ رِبانی بئینَن آپارار و صدقاتی (خیر ، برکت و ثوابین) چوخ ائلئر و آللہ هئچ چوخ کوفر ائلیئن گؤناهکاری ایسته مئز (سئویمئز).

قرآن #بقره_آیه۲۷۷	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۷۷ : إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
فارسی	مسلماً کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، و نماز را به پا داشتند، و زکات پرداختند، برای آنان نزد پروردگارشان پاداشی [شایسته و مناسب] است، و نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین می شوند.
ترکی	حتماً أ کس لر کی ائیمان گتیرب لر و صالح لی اعمالی گؤعریب لر و نمازی إقامه ائلیب لر و زکات وئریب لر ألاریئچون أجری لری آللاه لارینین یانیندا دی و ألارا هچ قورخی یوخلارئیدی و نئه ده محزون (غَملی و غُصّلی) اُلمازلار.

قرآن #بقره_آیه۲۷۸	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۷۸ : يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
فارسی	ای کسانی که ایمان آورده اید! از (مخالفت فرمان) خدا به پرهیزید، و آنچه از (مطالبات) ربا باقی مانده، رها کنید، اگر ایمان دارید!
ترکی	آی اُ کس لر کی ائیمان گتیرب سوز آللاه دان قورخون (تقوالی اُلون) و بوشدئیون (کنار قوئیون ، آلمیون) اُنی کی ربا دان قالئب دی ائیم سوزلار مؤئمئن لردن سوز.

قرآن	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۷۹ :

#بقره_آیه۲۷۹	فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ
فارسی	پس اگر ترک ربا نکردید آگاه باشید که به جنگ خدا و رسول او برخاسته‌اید. و اگر از این کار پشیمان گشتید اصل مال شما برای شماست، که در این صورت به کسی ستم نکرده‌اید و از کسی ستم نکشیده‌اید.
ترکی	پس ائیم (بو ایشی ، ربا آلماقی بوشلامادوز) گوعرمئدوز پس سوز آللاهینان و اُنون رسولی نان حَربَ قالخیب سوز (اعلام جئنگ ائلیب سوز) ، و ائیم توبه ائله دوز (و بو ایش دن (ربا دن) قعیدئوز) پس اموالئوزن رأسی (اصلی سی سودی اُلمیا) سوزون دی ؛ (اُندا)بیرینه ظولم ائله مئیب سوز و سوزا دا ظولم اُلومّئیب.

قرآن #بقره_آیه۲۸۰	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۸۰ : وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَى مَيْسَرَةٍ وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
فارسی	و اگر (بدهکار،) قدرت پرداخت نداشته باشد، او را تا هنگام توانایی، مهلت دهید! (و در صورتی که به راستی قدرت پرداخت را ندارد،) برای خدا به او ببخشید بهتر است، اگر (منافع این کار را) بدانید!
ترکی	و ائیَم (بوشّلی) چوخ عُسری ده اُلسا پس اُنا مُهلت وئرون تا (بعورجین وئرمئگی بیله سینه) مویسّر (مومّکن) اُلا و ائیم اُنا (اُ مالی ائیم توانی یوخدی) صدقه وئره سوز (بخش ائلیه سوز) سوزا خیر (یاخچی و ثواب) دی ائیم (بونی) بیلسئوز.

قرآن #بقره_آیه۲۸۱	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه۲۸۱ : وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ
فارسی	و پروا کنید از روزی که در آن به سوی خدا بازگردانده می شوید، سپس به هر کس آنچه انجام داده، به طور کامل داده می شود؛ و آنان مورد ستم قرار نمی گیرند [زیرا هر چه را دریافت می کنند، تجسّمِ عینی اعمال خودشان است].
ترکی	و اُ گوُنّن قورخون کی اُ گوُنده آللها طرف قعیده جئک سوز اُنّان سُرا هر کسین هر نئه کسب ائلئیب (گوعریبدی ، مؤذدین کامل) وئریله جئک و اُلارآ ظولم اُلمیاجاق.

قرآن #بقره_آیه۲۸۲	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۸۲ : يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُبْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْأَمُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَى أَجَلِهِ ذَلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَى أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفْعَلُوا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
فارسی	ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که بدهی مدت داری (به خاطر وام یا داد و ستد) به یکدیگر پیدا کنید، آن را بنویسید! و باید نویسنده ای از روی عدالت، (سند را) در میان شما بنویسد! و کسی که قدرت بر نویسندگی دارد، نباید از نوشتن - همان طور که خدا به او تعلیم داده - خودداری کند! پس باید بنویسد، و آن کس که حق بر عهده اوست، باید املا کند، و از خدا که پروردگار اوست به پرهیزد، و چیزی را فروگذار ننماید! و اگر کسی که حق بر ذمه اوست، سفیه یا (از نظر عقل) ضعیف (و مجنون) است، یا (به خاطر لال بودن،) توانایی بر املا کردن ندارد، باید ولی او (به جای او،) با رعایت عدالت، املا کند! و دو نفر از مردان (عادل) خود را (بر این حق) شاهد بگیرید! و اگر دو مرد نبودند، یک مرد و دو زن، از کسانی که مورد رضایت و اطمینان شما هستند، انتخاب کنید! (و این دو زن، باید با هم شاهد قرار گیرند،) تا اگر یکی انحرافی یافت، دیگری به او یاد آوری کند. و شهود نباید به هنگامی که آنها را (برای شهادت) دعوت می‌کنند، خودداری نمایند! و از نوشتن (بدهی خود،) چه کوچک باشد یا بزرگ، ملول نشوید (هر چه باشد بنویسید)! این، در نزد خدا به عدالت نزدیک تر، و برای شهادت مستقیم تر، و برای جلوگیری از تردید و شک (و نزاع و گفتگو) بهتر می‌باشد، مگر اینکه داد و ستد نقدی باشد که بین خود، دست به دست می‌کنید. در این صورت، گناهی بر شما نیست که آن را ننویسید. ولی هنگامی که خرید و فروش (نقدی) می‌کنید، شاهد بگیرید! و نباید به نویسنده و شاهد، (به خاطر حقگویی،) زیانی برسد (و تحت فشار قرار گیرند)! و اگر چنین کنید، از فرمان پروردگار خارج شده اید. از خدا به پرهیزید و خداوند به شما تعلیم می‌دهد، خداوند به همه چیز داناست.

ترکی	آی اُ کس لر کی ائیمان گئتیرب سوز هر وقت کی بیر دِینی (تعهدی ، بعورجی) عُهدهُ ئوزا آلی سوز تا بیر موشخّص زامانا جاق پس اُنی یازون و گئرح سوزون آروزدا بیر کاتب (یازانچی) عدلینن یازا و کاتب ده یازماخدان عوز چئوئرمیئه ائوجؤر کی الله اُنا عورگئدیب ، پس گئرح یازآ و اُ کسی کی حق اُنون عهده سینه دی دیّئه (یازیچی یازا) و گرئح آللاه دان کی اُنین ربّی دی قورخا (تقوا ائلیه) و اُنّان بیر شئی آز ائله میئه ؛ پس ائیَم اُ کس کی حق اُنون دی سفیه (نا آگاه ، نادان) اُلا یا ضعیف اُلا و یا ئوزی ائلیه بیلمیئه دیئه (إملا ائلیه ، بیان ائلیه) پس اُنین ولی سی (سرپرستی) عدل ئوزینن إملا ائله سین (دِسین) و ایکی نفر کیشی لرئوزدان شاهد کئچمئگه ، شاهد توتون ، پس ائیم ایکی کیشی یوخئیدی پس بیر کیشی و ایکی آرواد (خانم ، إمره ، زنان) اُ کس لردن کی اُلارین شاهد اُلماقینان راضی سوز (انتخاب ائلیون ، توتون کی) ائیَم اُلارین بیرینین یادینّان چیخدی پس اُبیری خانم یادینا گئتیره ، و هر وخ شاهدلری چاغیردیلار (که شهادت وئره لر) عوز چئوئر میئه لر و یازماخدان اُ مُهلتی نئه جاق آز اُلا یا چوخ اُلا سُست اُلمیون (سُئومیون) ؛ بو ائیشئوز آللاه یانئین دا قسط (و عدالت) دن دی و شهادت وئرمئگئه مُحکم تر دی و بونا کی شئکئه (و تردیده) توشمئیه سوز یاخیئن دی ؛ مئگر بیر تجارت حاضر (نقدی) اُلا کی ئوز آروزدا چوئیره سوز (آل وئر ائلیه سوز) پس اُندا سوزا گوناهی یوخی کی ائیَم اُ (معامله نی) یازمیاسوز و (اَمّـا) هر وخت معامله ائلیرسوز شاهد توتون و کاتب و شاهد کئچئن (نباید کی) ضرر گؤره لر و ائیَم بو ائیشی گؤرسئوز پس دوزدندی کی بو سوزون فُسوقوزدی (بو ایش سوزدان فسق و فساد دی) و آلله دان قورخون آللاه سوزا (بو ایشل لری) عورگئدیر و آلله هر شئیه چوخ (عالم و) بیلنده دی .

قرآن #بقره_آیه۲۸۳	**سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۸۳ :** وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَقْبُوضَةٌ فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي اؤْتُمِنَ أَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آثِمٌ قَلْبُهُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ
فارسی	و اگر در سفر بودید، و نویسنده ای نیافتید، گروگان بگیرید! (گروگانی که در اختیار طلبکار قرار گیرد). و اگر به یکدیگر اطمینان (کامل) داشته باشید، (گروگان لازم نیست، و) باید کسی که امین شمرده شده (و بدون گروگان، چیزی از دیگری گرفته)، امانت (و بدهی خود را به موقع) بپردازد، و از خدایی که پروردگار اوست، به پرهیزد و شهادت را کتمان نکنید! و هر کس آن را کتمان کند، قلبش گناهکار است. و خداوند، به آنچه انجام می‌دهید، داناست.

و ائیَم سفرده سوز و بیر کاتبی تاپّادوز پس بیر شئی گرو آلون پس ائیم بعضی لرئوز بعضی لروزا اطمینان ائله دوز پس گئرح اُ کسی کی اُنی امین بیلیب امانتین (بعورجین وقتینده) قعیطرئه و گرئح آلله دان کی اُنی ربّی دی قورخا (تقوا ائلیه) و شهادتی (شاهد کئچمئگی) گئیزدَه میه سوز و هر کس اُنی گئیزدَده پس قطعاً اُنین قلبی گوناهکار دی و آلله اُلاری (ائیش لری) کی گوعوریر سوز بیلیر (علیم دی).	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۸۴ : لِلَّهِ مَا فِی السَّمَاوَاتِ وَمَا فِی الْأَرْضِ وَإِنْ تُبْدُوا مَا فِی أَنْفُسِکُمْ أَوْ تُخْفُوهُ یُحَاسِبْکُمْ بِهِ اللَّهُ فَیَغْفِرُ لِمَنْ یَشَاءُ وَیُعَذِّبُ مَنْ یَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى کُلِّ شَیْءٍ قَدِیرٌ	قرآن #بقره_آیه۲۸۴
آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آنِ خداست. و اگر آنچه در دلهای خود دارید، آشکار یا پنهان کنید، خداوند شما را به آن محاسبه می کند؛ آنگاه هر که را بخواهد می بخشد، و هر که را بخواهد عذاب می کند، و خداوند بر هر چیزی تواناست.	فارسی
هر نئی کی گؤئیلرده و هر نئی یئرده دی آللاهین دی و ائیَم اُنی کی ئورئک لروزدای آشیکار ائلیه سوز یا گیزدَده سوز آللاه اُنّان سوزان حساب ائلیه جئک پس هر کسی کی ایسته سه (لایق اُلسا) باغیشلار و هر کسی ده ایسته سه (مُستحق اُلسا) عذاب ائلیه جئک و آلله هر شئیه قادیر دی.	ترکی

سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۸۵ : آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَیْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ کُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِکَتِهِ وَکُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَیْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَکَ رَبَّنَا وَإِلَیْکَ الْمَصِیرُ	قرآن #بقره_آیه۲۸۵
پیامبر به آنچه از پروردگارش به او نازل شده، ایمان آورده، و مؤمنان همگی به خدا و فرشتگان و کتاب ها و پیامبرانش، ایمان آورده اند [و بر اساس ایمان استوارشان گفتند:] ما میان هیچ یک از پیامبران او فرق نمی گذاریم. و گفتند: شنیدیم و اطاعت کردیم، پروردگارا! آمرزشت را خواهانیم و بازگشت [همه] به سوی توست.	فارسی
رسول (ص) اُنا (بو قرآن)کی بیله سینه نازئیل اُلیب دی ائیمان گئتیریب و مؤمن لر دَه هامّیسی ائیمان گئتیریب لر : آللاها و ملائکه لرینه و کتابلارینا و رسول لارینا (و دئیب لر :) بیز هئچ بیر اُنون رسول لارینا فرق قوئی میریق و دئیللر : (آللاهین دعوتین) ائشیدیق و إطاعت ائله	ترکی

	دیق پروردگارا (ربَّنا) سَنون باغیش لاماغئو (ائیستیرئیق) و (بیلیریئک) سنه طرف دی قعیدمئک (لر) .

قرآن #بقره_آیه۲۸۶	سوره ی مبارکه ی بقره ؛ آیه ی شریفه ۲۸۶ : لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ
فارسی	خداوند هیچ کس را، جز به اندازه توانایی اش، تکلیف نمی‌کند. (انسان،) هر کار (نیکی) را انجام دهد، برای خود انجام داده، و هر کار (بدی) کند، به زیان خود کرده است. (مومنان می‌گویند:) پروردگارا! اگر ما فراموش یا خطا کردیم، ما را مؤ اخذه مکن! پروردگارا! تکلیف سنگینی بر ما قرار مده، آن چنان که (به خاطر گناه و طغیان،) بر کسانی که پیش از ما بودند، قرار دادی !پروردگارا! آنچه طاقت تحمل آن را نداریم، بر ما مقرر مدار! و آثار گناه را از ما بشوی! ما را ببخش و در رحمت خود قرار ده! تو مولا و سرپرست مایی، پس ما را بر جمعیت کافران، پیروز گردان!
ترکی	الله هئچ کسی موکلّف ائله مئز مئگر اُنین توانی (وُسعی) جاندا ! هر نئه (یاخچی) کسب ائله سه ئوزینین دی و هر نئه ده (پیس لئیک) ائله سَه ئوز علیه ی نئه دی ؛ ربَّنا (پروردگارا) بیزی ائیم (سَنون فرمایشاتوئی) یادّان چیخاردیق یا دا خطا ائله دیق مؤاخذه (محاسبه و مجازات) ائله مئه پروردگارا (بیزیم ربّی میز) و بیزه چئتین نئیک (إصری تحمیل ائله مئه) چاتما اؤجور کی بیزلردن قاباخکی لارا اُنی چاتیب سان ! ربَّنا (بار إلاها) بیزه مُحوَّل ائله مئه (تاپیشیرما) اُنی کی بیزیم اُنا طاقتی میز یوخدی ! و بیزدن عفو ائله و بیزی باغیش دا و بیزه رحمت ائله ؛ سَن بیزیم مولامیز سَن پس بیزی قوم کافر لره نُصرت وئر.
	إلاهی آمین یا ربَّ العالمین صَدَقَ اللهُ الْعَلِیُّ الْعَظِیمُ وَ صَدَقَ رَسُولُهُ النَّبِیُّ الْاَمِینُ الْکَرِیمُ وَ نَحْنُ عَلی ذَالِکَ مِنَ الشَّاهِدِینَ وَالشَّاکِرِینَ وَ الْحَمْدُ لِلّهِ رَبِّ الْعَالَمِینَ رَبَّـنَا تَقَـبَّلْ مِنَّـآ اِنَّـکَ اَنْتَ السَّمِیعُ الْعَلِیمُ

صَدَقَ اللهُ العَلیُّ العَظِیم، و صَدَقَ وَ بَلَّغَ رَسُولُهُ النَّبیُّ الکریمُ، وَ نَحنُ عَلی ذلِکَ مِنَ الشَّاهِدینَ والشَّاکِرینَ، سُبْحانَ اللهِ رَبِّ العِزَّةِ عَمَّا یَصِفُونَ، وَ سَلامٌ عَلَی المُرسلینَ، والحمدُ لِلّهِ رَبِّ العالَمینَ

امام صادق علیه السلام این گونه دعا می خواند:

أللهمَّ إنّی قَرأَتُ ما قَضَیتَ لی مِن کتابِکَ، الَّذی أنْزَلتَهُ عَلی نَبیِّکَ محمّدٍ صَلواتُکَ عَلَیهِ وَ رَحمَتِکَ، فَلَکَ الحَمْدُ رَبَّنا، وَ لَکَ الشُّکْرُ وَالمِنَّةُ عَلی ما قَدَّرْتَ وَ وَفَّقْتَ .

اللهمَّ اجْعَلْنی مِمَّنْ یُحِلُّ حَلالَکَ، وَ یُحَرِّمُ حَرامَک، وَ یَجْتَنِبُ مَعاصیک، وَ یُؤمِنُ بِمُحْکَمِهِ وَ مُتَشابِهِهِ وَ ناسِخِهِ وَ مَنْسُوخِهِ، واجْعَلْهُ لی شِفاءً وَ رَحْمَةً، وَ حِرْزاً وَ ذُخْراً .

اللهمَّ اجْعَلْهُ لی اُنْساً فی قَبری ، وَ اُنْساً فی حَشْری ، وَ اُنساً فی نَشْری ، واجْعَلْهُ لی بَرَکَةً بِکُلِّ آیَةٍ قَرَأْتُها، وارْفَعْ لی بِکُلِّ حَرْفٍ دَرَجَةً فی أعْلی عِلِّیّینَ، آمینَ یا ربّ العالمینَ .

اللهمَّ صَلِّ عَلی محمّدٍ نَبیِّکَ وَ صَفیِّکَ وَ نَجیِّکَ وَ دَلیلِکَ، والدّاعی الی سَبیلِکَ، وَ عَلی أمیرِالمؤمنینَ وَلیِّکَ وَ خَلیفَتِکَ مِنْ بَعْدِ رَسُولِکَ، وَ عَلی أوصِیائِهِمَا المُسْتَحْفِظینَ دینَکَ المُسْتَوْدِعینَ حَقَّکَ، وَ عَلَیهِمْ أجْمَعینَ السّلامُ وَ رحمةُ الله و برکاته

(بحارالانوار، ج ۹۲، ص ۲۰۸.)